
Norrbom Vinding

ROSENLY-SAGEN

VURDERING AF MULIGT
ERSTATNINGSANSVAR

ANONYMISERET

INDHOLDSFORTEGNELSE

Resumé og anbefaling	1
----------------------------	---

Kapitel 1 Rammerne for vurderingen

1. Indledning	2
2. Baggrund	2
3. Opgavebeskrivelse, formål og afgrænsning	3
4. Vurderingens indhold og grundlag	3
5. Vurdering og konklusion	5

Kapitel 2 Sagens faktiske omstændigheder

1. Indledning	6
2. Det overordnede sagsforløb	6
3. De enkelte sagsforløb vedrørende perioden forud for det tidspunkt, hvor Albertslund Kommune blev bekendt med sagen	16

Kapitel 3 Retlige rammer

1. Indledning	20
2. Kommuners erstatningsansvar	20
3. EMRK	28
4. Lov om social service	33

Kapitel 4 Vurdering

1. Indledning	47
2. Albertslund Kommunes sagsbehandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen	48
3. Albertslund Kommunes sagsbehandling forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen	63
4. Erstatning for velfærdstab/-forsinkelse	64

Kapitel 5 Sammenfatning

1. Indledning	66
2. Albertslund Kommunes sagsbehandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen	67
3. Albertslund Kommunes sagsbehandling forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen	71
4. Erstatning for velfærdstab/-forsinkelse	71
5. Opsummering	72

Bilag

Bilag 1	Sagsforløb vedrørende perioden efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen	74
Bilag 2	Sagsforløb vedrørende perioden forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen	86
Registrant		91

Resumé og anbefaling

1. Resumé og anbefaling

- 1.1 Albertslund Kommune har anmodet Norrbom Vinding om at gennemføre en retlig vurdering af, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune – efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med "Rosenly-sagen" – har pådraget sig et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler eller på andet grundlag ved ikke på et tidligere tidspunkt at have truffet afgørelse om at gennemføre børnefaglige undersøgelser.
- 1.2 Norrbom Vinding er endvidere anmodet om at vurdere, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune har pådraget sig et erstatningsansvar for manglende iagttagelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (herefter EMRK) og/eller serviceloven ved, at kommunen – forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – burde have indset, at der var risiko for, at der blev begået overgreb mod børn i Rosenly, uden aktivt at have grebet ind heroverfor.
- 1.3 Resultatet af vores vurdering er, at Albertslund Kommune – hverken før eller efter det tidspunkt, hvor politiet blev bekendt med sagen – har begået sådanne fejl eller forsømmelser, at der er grundlag for at antage, at kommunen har handlet ansvarspådragende, hverken efter dansk rets almindelige erstatningsregler eller på andet grundlag.
- 1.4 Baseret på de foreliggende konklusioner kan Albertslund Kommune herefter ikke udbetale erstatning eller anden økonomisk kompensation til de berørte familier.
- 1.5 Uanset at der ikke er grundlag for at statuere et erstatningsansvar, er det imidlertid vurderingen, at Albertslund Kommune på visse punkter burde have sikret sig, at der i videre omfang forelå fyldestgørende dokumentation for den foretagne sagsbehandling, herunder de foretagne faglige vurderinger, overvejelser og skøn for så vidt angår sagsbehandling relateret til perioden efter, at politiet gjorde kommunen bekendt med sagen. At de foretagne sagsbehandlingsskridt skal kunne dokumenteres er særligt påkrævet i lyset af sagernes alvorlige og følsomme karakter.
- 1.6 Det er derfor også vores **anbefaling**, at der i Familieafsnittet – udover de tiltag, der allerede er iværksat – fremover er et fokus på at sikre, at de lovpligtige sagsbehandlingsskridt efter serviceloven er dokumenteret.

For en kort gennemgang af vurderingen henvises til sammenfatningen, side 66.

Kapitel 1: Rammerne for vurderingen

1. Indledning

1.1 Kapitlets indhold

1.2 I dette kapitel redegøres der kort for sagens baggrund samt de overordnede rammer for den gennemførte undersøgelse.

2. Baggrund

2.1 I marts 2017 blev en tidligere pædagogmedhjælper bortvist fra den integrerede daginstitution Børnehuset Rosenly (herefter Rosenly). Pædagogmedhjælperen var forinden blevet varetægtsfængslet og sigtet for overgreb mod børn, og i maj 2018 stadfæstede Østre Landsret byrettens dom fra marts 2018, hvor pågældende pædagogmedhjælper blev idømt forvaring for at have begået overgreb mod bl.a. 23 børn i institutionen.

2.2 I januar 2019 bragte DR dokumentarprogrammet "De skjulte overgreb", hvor der blev rettet fokus på, om Albertslund Kommunes sagsbehandling havde været tilstrækkelig, herunder navnlig i forhold til kommunens involvering af Børnehus Hovedstaden. Børne- og Socialministeriet anmodede herefter den 29. januar 2019 kommunen om en nærmere redegørelse for sagsforløbet.

2.3 Albertslund Kommune fremsendte sin redegørelse til Børne- og Socialministeriet den 12. februar 2019. Det fremgår bl.a. heraf, at den samlede håndtering af sagen på visse punkter ikke havde været fuldt ud tilstrækkelig, hvilket kommunen i lyset af sagens alvorlige karakter fandt meget beklageligt. Det var således Albertslund Kommunes vurdering, at kommunen – baseret på den viden, som kommunen havde i februar 2019 – på et tidligere tidspunkt burde have truffet afgørelse om gennemførelse af børnefaglige undersøgelser og henvist sagerne til Børnehus Hovedstaden.

2.4 I konsekvens af at Albertslund Kommune har konstateret, at kommunens sagsbehandling på visse punkter ikke har været fuldt ud tilstrækkelig, har kommunen anmodet Norrbom Vinding om at foretage en retlig vurdering til belysning af, om der er grundlag for at antage, at kommunen har pådraget sig et erstatningsansvar.

3. Opgavebeskrivelse, formål og afgrænsning

3.1 Albertslund Kommune har anmodet Norrbom Vinding om at foretage en retlig vurdering af,

- dels om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune – efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – har pådraget sig et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler eller på andet grundlag ved ikke på et tidligere tidspunkt at have truffet afgørelse om gennemførelse af børnefaglige undersøgelser og henvist sagerne til Børnehus Hovedstaden, og
- dels om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune har pådraget sig et erstatningsansvar for manglende iagttagelse af EMRK og/eller serviceloven ved, at kommunen – forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – burde have indset, at der var risiko for, at der blev begået overgreb mod børn i Rosenly, uden aktivt at have grebet ind heroverfor. Det bemærkes, at det falder uden for denne del af vurderingen at foretage en selvstændig stillingtagen til, om Alberslund Kommune har iagttaget servicelovens forpligtelser i forbindelse med sagsbehandling af de enkelte underretninger.

3.2 Formålet med vurderingen er således at vurdere, om Albertslund Kommune må antages at have handlet ansvarspådragende i forhold til de overgreb, som har fundet sted i Rosenly.

3.3 Det ligger derfor uden for rammerne af vurderingen at se nærmere på, hvorvidt forholdene i institutionen må antages at give grundlag for at gøre et ansættelsesretligt ansvar gældende. Der kan herom henvises til KL's undersøgelse af 11. august 2017.

3.4 Det skal i den forbindelse præciseres, at det ligeledes ligger uden for vurderingens formål endeligt at fastlægge, hvorvidt Albertslund Kommune kan holdes erstatningsansvarlig, da dette spørgsmål i sidste ende henhører under domstolene. Der er derfor heller ikke knyttet nogen retsvirkninger til denne vurderings gennemførelse eller resultat.

4. Vurderingens indhold og grundlag

4.1 Vurderingen er struktureret således, at kapitel 2 indeholder en kort beskrivelse sagens faktuelle forhold.

Beskrivelsen af sagens faktuelle forhold baserer sig på Albertslund Kommunes redegørelse (herefter redegørelsen) af 12. februar 2019 til Børne- og Socialministeriet samt en gennemgang af sagsakterne i de sager, hvor der er tale om underretninger vedrørende børn, der har været indskrevet i Rosenly, herunder de sager,

- 1) der relaterer sig til perioden efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen, og de sager,
- 2) der relaterer sig til perioden forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen.

4.2 I bilag 1 er der indeholdt en beskrivelse af de væsentligste sagsbehandlings-skridt i de sager, der vedrører perioden efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen opmærksom på sagen (sag nr. [REDACTED]).

4.3 I bilag 2 er der indeholdt en kort beskrivelse af indholdet af de underretninger, som Albertslund Kommune har modtaget vedrørende børn fra Rosenly forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen (sag nr. [REDACTED]).

De sager, hvor Albertslund Kommune har modtaget underretninger både før og efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen opmærksom på sagen, er således behandlet i henholdsvis bilag 1 og bilag 2. Hertil bemærkes endvidere, at den tidsmæssige periode er afgrænset fra 2006 til februar 2017, idet det ikke har været muligt at søge sager frem elektronisk forud for dette tidspunkt i kommunens sagsbehandlingssystem. Dette er skønnet forsvarligt bl.a. set i lyset af, at pædagogmedhjælperen blev dømt for at have begået overgreb mod børn i Rosenly i perioden fra 2011 til 2017.

4.4 Herefter følger i kapitel 3 en beskrivelse af de retlige rammer. Det drejer sig dels om reglerne for offentlige myndigheders erstatningsansvar, dels om servicelovens regler for kommuners tilsynsforpligtelse med børn og unge. Derudover redegøres der i relevant omfang for reglerne i EMRK.

4.5 Kapitel 4 indeholder vurderingen af, hvorvidt Alberslund Kommune må antages at have pådraget sig et erstatningsansvar.

Vurderingen er opdelt således, at der først redegøres for, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune – efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – har pådraget sig et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler eller på andet grundlag ved ikke på et tidligere tidspunkt at have truffet afgørelse om gennemførelse af børnefaglige undersøgelser og henvist sagerne til Børnehus Hovedstaden.

Dernæst redegøres der for, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune har pådraget sig et erstatningsansvar for manglende iagttagelse af EMRK og/eller serviceloven ved, at kommunen – forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – burde have indset, at der var risiko for, at der blev begået overgreb mod børn i Rosenly, uden aktivt at have grebet ind heroverfor.

- 4.6 Det bemærkes i tilknytning hertil, at det ikke ligger inden for rammerne af vurderingen at foretage en nærmere gennemgang af, hvorvidt Albertslund Kommune måtte have begået sagsbehandlingsfejl af forvaltningsretlig karakter iøvrigt.

- 4.7 Til vurderingen hører en registrant, der indeholder en oversigt over det skriftlige materiale, som er modtaget fra Albertslund Kommune.

Vurderingen er gennemført på baggrund af dette skriftlige materiale, der vurderes at have været tilstrækkeligt i forhold til at nå til de konklusioner, vi har draget. Det bemærkes, at Norrbom Vinding som led i tilvejebringelsen af materiale har anmodet Albertslund Kommune om at rette henvendelse til Børnehus Hovedstaden med henblik på at sikre, at alt relevant korrespondance mellem kommunen og Børnehus Hovedstaden har været til rådighed.

5. Vurdering og konklusion

- 5.1 Det forhold, at vurderingen alene er baseret på det foreliggende skriftlige materiale, indebærer, at vurdering og konklusion er formuleret forsigtigt og med et generelt forbehold for, at der måtte fremkomme eventuelle yderligere oplysninger, der vil kunne påvirke vurdering og konklusion.

Kapitel 2: Sagens faktiske omstændigheder

1. Indledning

1.1 I dette kapitel redegøres der i summarisk form for sagens faktiske omstændigheder.

1.2 I afsnit 2 redegøres der overordnet for det samlede forløb fra marts 2017 til marts 2019 med fokus på de sagsbehandlingsskridt, som Albertslund Kommune har iværksat. I punkt 2.1 redegøres der for de 23 sager, hvor børn har været udsat for overgreb, og som dermed er indgået i straffesagen (sag nr. [REDACTED]) (i sag nr. [REDACTED] ses der ikke at have været noget selvstændigt sagsforløb, hvorfor det ikke har været muligt at behandle disse sager nærmere), og i punkt 2.2 redegøres der for en række øvrige sager (sag nr. [REDACTED]).

I tilknytning hertil er der i bilag 1 redegjort nærmere for de væsentligste sagsbehandlingsskridt i de omhandlede sager, der relaterer sig til den pågældende periode.

1.3 I afsnit 3 redegøres der overordnet for de sager, der relaterer sig til perioden forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen.

I tilknytning hertil er der i bilag 2 redegjort nærmere for indholdet af de underretninger, som Albertslund Kommune har modtaget vedrørende børn fra Rosenly (sag nr. [REDACTED]), der relaterer sig til den pågældende periode.

2. Det overordnede sagsforløb

2.1 Vedrørende sag nr. [REDACTED]

2.1.1 Det fremgår af redegørelsen, at Alberslund Kommune den 17. marts 2017 blev orienteret om, at en pædagogmedhjælper ansat i Rosenly var blevet anholdt og sigtet for et overgreb begået mod børn i den pågældendes fritid.

[REDACTED]
[REDACTED]

2.1.2 Af redegørelsen fremgår videre, at politiet den 20. marts 2017 oplyste, at pædagogmedhjælperen muligvis tillige havde begået blufærdighedskrænkelser i Rosenly. Sagen var på dette tidspunkt endnu ikke færdigefterforsket, og efter

2.1.3 Samme dag blev der afholdt et møde på Rådhuset med deltagelse af bl.a. politiet, lederen af PPR samt en af kommunens psykologer, hvor forældrene blev orienteret om situationen. Der blev endvidere afholdt daglige statusmøder med institutionens ledelse indtil den 27. marts 2017.

2.1.5 Den 22. marts 2017 blev Alberslund Kommune orienteret om, at forældrene til ■■■ børn i Rosenly ville blive kontaktet som led i politiets efterforskning. Ifølge det oplyste havde politiet mistanke om, at de pågældende børn havde været udsat for overgreb, men at det stadig var uklart, hvor mange børn der potentielt kunne være udsat herfor. Politiet anmodede i den forbindelse Alberslund Kommune om, at to rådgivere fra Familieafsnittet var til stede under afhøringerne, ligesom de orienterede Børnehus Hovedstaden om sagen.

2.1.7 Af redegørelsen fremgår desuden, at Albertslund Kommune den 27. marts 2017 sendte et orienteringsbrev til samtlige forældre, der enten havde eller havde haft børn i Rosenly. De følgende dage afhørte politiet ■■■ forældrepar, hvoraf de ■■■ tog imod tilbuddet om en efterfølgende samtale med rådgivere og psykologer fra kommunen.

7

og at Albertslund Kommune først blev bekendt med sag nr. ■■■ på et senere tidspunkt, jf. nærmere herom nedenfor.

Det fremgår af sagsakterne, at pædagogmedhjælperen havde tilstået seksuelle overgreb på de pågældende børn, men at politiet endnu ikke havde fastlagt nærmere, i hvilket omfang eller hvornår overgrebene havde fundet sted. I redegørelsen er det anført under beskrivelsen af de enkelte sagsforløb, at politiet den 29. marts 2017 underrettede Familieafsnittet om, at de pågældende børn var med på den anholdtes billedmateriale. Det fremgår endvidere, at det baseret på oplysningerne fra politiet var Albertslund Kommunes opfattelse, at der ikke var begået fysiske overgreb mod børnene.

I lyset af at der således synes at være en forskel i den måde, hvorpå indholdet af underretningerne er beskrevet i de enkelte sagsakter og i redegørelsen, har Norrbom Vinding spurgt Albertslund Kommune, hvad der konkret var situationen. Albertslund Kommune har i den forbindelse beklaget, at oplysningerne i redegørelsen ikke var helt præcise, når de sammenholdes med indholdet i underretningerne, men at dette ikke ændrer ved, at det som anført i redegørelsen var kommunens opfattelse i marts 2017, at der ikke var begået fysiske overgreb.

Af sagsakterne fremgår det videre, at Albertslund Kommune samme dag foretog en konkret individuel vurdering af de enkelte underretninger. I ingen af tilfældene var det Albertslund Kommunes vurdering, at de pågældende børns sundhed eller udvikling var i fare. Der blev samtidig truffet beslutning om, at forældrene skulle partshøres om det videre forløb.

2.1.9

I perioden fra den 30. marts 2017 til den 6. april 2017 rettede Albertslund Kommune henvendelse til forældrene i sag nr. ■■■ og ■■■, der alle efter gennemført samtale med partshøring blev visiteret til et § 11, stk. 3-forløb bl.a. indeholdende terapeutisk råd og vejledning. For så vidt angår sag nr. ■■■ fremgår det ikke af sagsakterne, hvilken dato de blev visiteret til et § 11, stk. 3-forløb, men det fremgår, at det var forud for den 30. maj 2017.

Albertslund Kommune oplyste i den forbindelse forældrene om, at alle berørte ville blive tilbudt et § 11, stk. 3-forløb i Familiehuset, idet det var vurderingen, at forældrene var i krise og havde brug for terapeutisk råd, vejledning og healing.

Endvidere sendte Albertslund Kommune den 30. marts 2017 en mellemkommunal underretning i sag nr. ■■■ til de kommuner, hvor de pågældende børn var flyttet til.

I tilknytning til spørgsmålet om kommunens visitering af forældrene til Familiehuset fremgår det af redegørelsen, at det var Familieafsnittets vurdering – baseret på de oplysninger, kommunen havde på daværende tidspunkt – at en visitering til Børnehus Hovedstaden kunne være sekundært traumatiserende for

børnene. Familieafsnittets vurdering baserede sig på, at hjælpen til børnene skulle ske gennem forældrene og med mindst mulig indgriben i børnenes hverdag. Formålet med tilbuddet var at understøtte børnenes trivsel i hverdagen ved at hjælpe forældrene.

Sagsakterne indeholder et tekstfelt, der kunne efterlade indtryk af, at der blev afholdt børnesamtaler den 5. april 2017. Alberslund Kommune har imidlertid oplyst i redegørelsen, at der – efter vejledning fra Børnehus Hovedstaden – ikke blev gennemført børnesamtaler i nogen af sagerne grundet børnenes alder.

- 2.1.10 Det fremgår af redegørelsen, at Børnehus Hovedstaden den 3. april 2017 blev inviteret til at forberede medarbejderne i Familiehuset på at gennemføre de forrestående forløb efter servicelovens § 11, stk. 3. Den nærmere indsats i Familiehuset blev planlagt efterfølgende.

I perioden fra den 20. april 2017 til den 2. maj 2017 kontaktede Familiehuset de forældre, der havde taget imod tilbuddet om et § 11, stk. 3-forløb, med henblik på at aftale tidspunkt for en indledende samtale. Forældrene fik samtidig valget imellem, om de ønskede individuelle samtaler eller gruppeforløb.

Af redegørelsen fremgår videre, at de medarbejdere i Familiehuset, der skulle gennemføre samtalerne, i den efterfølgende periode modtog supervision fra Børnehus Hovedstaden.

- 2.1.11 Det fremgår endvidere af redegørelsen, at Børnehus Hovedstaden den 28. juni 2017 kontaktede Alberslund Kommune, idet der – som det var kommet Børnehus Hovedstaden til kendskab – blandt forældrene var en frustration over koordineringen mellem kommunen og politiet. Dette førte til, at der blev afholdt et evalueringsmøde med forældrene den 17. august 2017.

- 2.1.12 Af sagsakterne fremgår, at Alberslund Kommune [redacted] af politiet blev orienteret om, at endnu [redacted] barn kunne have været udsat for overgreb, jf. sag nr. [redacted]. Familieafsnittet rettede henvendelse til forældrene med henblik på at afklare, om de havde brug for støtte. Det var i den forbindelse vurderingen, at forældrene skulle tilbydes et § 11, stk. 3-forløb, ligesom de øvrige forældre. Samme dag foretog Alberslund Kommune en vurdering af underretningen, jf. servicelovens § 155.

- 2.1.13 Det fremgår af redegørelsen, at Alberslund Kommune den 29. august 2017 af politiet blev orienteret om, at yderligere [redacted] børn kunne have været udsat for overgreb. Alberslund Kommune blev herefter den 5. september 2017 orienteret om, at politiet nu ville tage kontakt til forældrene.

- 2.1.14 Det fremgår videre af redegørelsen, at Alberslund Kommune inviterede de berørte forældre til et opfølgingsmøde den 11. september 2017. På dette møde

tilkendegav nogle af forældrene over for kommunen, at deres børn mistrivedes, og at det var deres oplevelse, at der blandt nogle af kommunens fagpersoner var en holdning om, at situationen ikke var så alvorlig.

- 2.1.15 Den 13. september 2017 blev forældrene til de børn, der kunne have/havde været udsat for overgreb, beskikket en bistandsadvokat.

- 2.1.16 Af sagsakterne fremgår, at Alberslund Kommune [REDACTED]
[REDACTED], jf. sag nr. [REDACTED]. Det fremgår af sagsakterne, at Alberslund Kommune den 20. september 2017 foretog en vurdering af underretningen, og at det var vurderingen, at barnets sundhed eller udvikling ikke var i fare. Videre fremgår det, at der heller ikke ville blive afholdt børnesamtale grundet barnets alder og sagens karakter.

- 2.1.17 Det fremgår af redegørelsen, at Alberslund Kommune den 9. oktober 2017 blev orienteret om, at politiets efterforskning indtil videre havde afdækket, at [REDACTED] børn havde været udsat for fysiske overgreb.

Af sagsakterne fremgår det, at politiet herefter den 11. oktober 2017 afholdt samtaler med [REDACTED] forældrepar til de pågældende [REDACTED] børn, jf. sag nr. [REDACTED]. Fra Alberslund Kommune deltog både psykolog og rådgivere i samtalerne. For god ordens skyld bemærkes, at der ifølge sagsakterne således ses at være modtaget om oplysninger om fysiske overgreb i [REDACTED] sager.

- 2.1.18 Det fremgår videre af redegørelsen, at Alberslund Kommune den 13. oktober 2017 sendte et brev til forældrene til de 23 børn, der var omfattet af politiets efterforskning, med tilbud om at iværksætte en § 50-undersøgelse, jf. sag nr. [REDACTED].

Af brevet fremgår bl.a. (jf. registranten, side 465):

"Tilbud om trivselsundersøgelse af jeres børn

Da sagen vedrørende overgrebene i Rosenly kom frem i marts 2017, vurderede vi, at vi ikke aktivt ville gennemføre børnefaglige undersøgelser på de berørte børn. Den beslutning blev truffet på baggrund af de oplysninger, som forelå på daværende tidspunkt.

I mellemtiden har flere af jer udtrykt bekymring for jeres barn og vi er i takt med efterforskningen blevet klar over, hvad der konkret er foregået i Rosenly. Det betyder, at vi har revurderet situationen og besluttet at tilbyde jer alle et undersøgelsesforløb, som har til formål at vurdere jeres søns/datters aktuelle trivsel.

Undersøgelsen vil blive foretaget indenfor rammerne af Servicelovens § 50, men vil være tilrettelagt ud fra den særlige situation, der foreligger nu. Det betyder bl.a., at der vil være mindre fokus på jer som forældre og mere fokus på jeres barns adfærd og evt. udtalelser.

I vedlagte bilag kan I se, hvilke konkret led undersøgelsen som udgangspunkt vil indeholde. Der kan tilføjes andet, i det omfang der dukker noget op undervejs, som medarbejderne vurderer nødvendigt at inddrage/tilføje.

Der er tale om en frivillig undersøgelse, som vi beder jer tage stilling til, om I finder behov for. Begrundelsen for at gennemføre en undersøgelse kan f.eks. være, at jeres barn udviser en adfærd, som bekymrer jer.

Familieafsnittet har i den mellemliggende periode modtaget underretninger om enkelte børn, som er bekymrende. I disse situationer vil det være Familieafsnittet, som træffer beslutning om en børnefaglig undersøgelse.

..."

Som det fremgår af brevet havde Albertslund Kommune – på baggrund af de oplysninger, der forelå i marts 2017 – vurderet, at man ikke aktivt ville gennemføre børnefaglige undersøgelser. Albertslund Kommune havde imidlertid revurderet situationen og besluttet sig for at tilbyde et undersøgelsesforløb inden for rammerne af servicelovens § 50. Baggrunden herfor var, at flere forældre havde udtrykt bekymring for deres børn, og at Albertslund Kommune i takt med efterforskningen var blevet klar over, hvad der mere konkret var foregået i Rosenly. Endvidere fremgår det af brevet, at der var tale om en frivillig undersøgelse. I de tilfælde, hvor Familieafsnittet havde modtaget underretninger, der var bekymrende, ville det dog være Familieafsnittet, der traf beslutning om gennemførelse af børnefaglige undersøgelser.

Af sagsakterne fremgår i tilknytning hertil, at det omhandlede brev blev sendt til forældrene i sag nr. ■ og ■. Albertslund Kommune har imidlertid bekræftet over for Norrbom Vinding, at forældrene i de øvrige sager tillige modtog pågældende brev. Brevene blev til en start journaliseret på en samlet sag, men er efterfølgende blevet overført til de enkelte sager.

Af sagsakterne fremgår videre, at der umiddelbart herefter blev iværksat børnefaglig undersøgelse i sag nr. ■.

- 2.1.19 Af sagsakterne fremgår, at Albertslund Kommune i januar 2018 traf afgørelse om at iværksætte børnefaglig undersøgelse i yderligere ■ sager, henholdsvis sag nr. ■, ligesom der i sag nr. ■ blev truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglig undersøgelse i marts 2018, hvorefter der var truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i ■ ud af de ■ sager, hvor kommunen havde modtaget oplysninger om fysiske overgreb. For så vidt angår de ■ sidste sager – sag nr. ■ – ses Albertslund Kommune ikke at have iværksat yderligere sagsbehandlingsskridt, før kommunen den 28. maj 2018 sendte en ny henvendelse til forældrene. Det fremgår imidlertid af sagsakterne i sag nr. ■, at Familieafsnittet ville indkalde forældrene til møde med henblik på at afdække behovet for særlig støtte, og af sagsakterne til sag nr. ■ fremgår, at Familiehuset ville kontakte den ene forælder med henblik på at vurdere behovet for støtte.

I marts 2018 modtog Albertslund Kommune endvidere en ny underretning i sag nr. ■, der umiddelbart herefter blev henvist til Børnehus Hovedstaden.

- 2.1.20 Det fremgår af redegørelsen, at Albertslund Kommune den 18. og 19. marts 2018 kontaktede forældrene til de 23 børn (jf. sag nr. ■) telefonisk med henblik på at følge op på deres sager.
- 2.1.21 Den 21. marts 2018 afsagde byretten dom i straffesagen mod pædagogmedhjælperen, der blev fundet skyldig i en lang række alvorlige og kontinuerlige seksualforbrydelser. Pædagogmedhjælperen blev idømt forvaring, og den 28. maj 2018 stadfæstede Østre Landsret byrettens dom.
- 2.1.22 Samme dag – den 28. maj 2018 – indkaldte Albertslund Kommune forældrene i sag nr. ■ til en samtale.

Af de næsten enslydende breve fremgår bl.a. (jf. registranten, side 1783):

"I forlængelse af sagen om krænkelse og overgreb, som foregik i børnehaven Rosenly – vil vi invitere jer til en samtale i Familieafsnittet.

Onsdag den 13/6 kl. 13 – på Rådhuset – bare vent i forhallen, hvor jeg vil hente jer.

Formålet med samtalen er at få hørt hvordan I og jeres barn har det lige nu og hvordan I har oplevet forløbet gennem det seneste år.

Der kan i forlængelse af mødet, sammen med jer, blive truffet afgørelse om hvorvidt der skal foretages en børnefaglig undersøgelse /tillæg til undersøgelse i henhold til servicelovens §50.

En undersøgelse, vi tidligere har beskrevet for jer, som I kan forvente kan have et omfang af:

- En samtale med jer:
 - o jeres tanker ind i det som er sket
 - o jeres oplevelser af jeres barns reaktioner
 - o og det som I lige nu tænker om jeres barn og jeres barns trives
- Indhentelse af aktualudtalelse fra jeres barns daginstitution / skole – SFO
- Hvis Børnehuset Hovedstaden involveres – en udtalelse herfra.

Udgangspunktet for undersøgelsen vil være at afsøge – hvorvidt jeres barn eller I som forældre har brug for yderligere hjælp, og efterfølgende afklare hvordan I kan få den hjælp.

I de tilfælde hvor vi, i dialog med jer om den børnefaglige undersøgelse, ikke finder det nødvendigt for jeres barn vil disse afgørelser blive journaliseret.

Samlet set er formålet med denne invitation og sagsbehandling:

at få afklaret om der er et aktuelt behov for hjælp, støtte eller vejledning,

at søge skabt et optimalt grundlag for, at I ved en senere henvendelse og behov for hjælp, der retter sig tilbage til sagen om krænkelse og overgreb i Rosenly, kan have denne dokumentation tilgængelig via vores journalisering.

....."

Som det fremgår af brevet blev forældrene orienteret om, at formålet med invitationen til mødet var at få afklaret, om der var et aktuelt behov for hjælp, støtte eller vejledning. Forældrene blev endvidere orienteret om, at der i forlængelse af mødet kunne blive truffet afgørelse om iværksættelse af børnefaglig undersøgelse.

2.1.23 Af sagsakterne fremgår, at der umiddelbart herefter blev iværksat børnefaglig undersøgelse i sag nr. [REDACTED].

2.1.24 Det bemærkes for god ordens skyld, at Albertslund Kommune i vidt omfang har behandlet sagerne nr. [REDACTED] samlet, men at der først forelå en egentlig underretning i sag nr. [REDACTED] den 8. juni 2018.

2.1.25 **Opsummerende** kan det på baggrund af redegørelsen og gennemgangen af de enkelte sager bl.a. konstateres:

- at Albertslund Kommune den 29. marts 2017 modtog en underretning fra politiet vedrørende [REDACTED] børn, og at kommunen inden 24 timer foretog en konkret individuel vurdering af hver enkelt underretning
- at Albertslund Kommune den 30. marts 2017 sendte en mellemkommunal underretning i [REDACTED] af sagerne
- at Albertslund Kommune i perioden fra den 30. marts 2017 til den 6. april 2017 tilbød forældrene et § 11, stk. 3-forløb (i [REDACTED] af sagerne fremgår det ikke, om forældrene blev visiteret til et § 11, stk. 3-forløb inden for denne tidsperiode, men det skete senest inden den 30. maj 2017)
- at Albertslund Kommune ikke gennemførte børnesamtaler i nogen af sagerne grundet børnenes alder – hverken på dette tidspunkt eller senere – og at denne beslutning blev truffet efter vejledning fra Børnehus Hovedstaden
- at medarbejdere fra Børnehus Hovedstaden dels var med til at forberede Familiehusests medarbejdere på at gennemføre de forestående forløb, dels var med til at gennemføre supervision
- at Albertslund Kommune [REDACTED] modtog endnu en underretning fra politiet vedrørende [REDACTED] barn, og at Albertslund Kommune inden 24 timer foretog en konkret individuel vurdering af underretningen
- at Albertslund Kommune den 13. oktober 2017 tilbød forældrene til de 23 børn, der var omfattet af politiets undersøgelser, en børnefaglig undersøgelse

- at Albertslund Kommune i perioden fra den 13. oktober 2017 og indtil marts 2018 traf afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i [REDACTED] sager
- at Albertslund Kommune den 28. maj 2018 indkaldte forældrene i de sager, hvor der ikke allerede var truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglig undersøgelse til samtale med henblik på at vurdere, hvorvidt der skulle iværksættes børnefaglige undersøgelser
- at Albertslund Kommune i perioden herefter traf afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i yderligere [REDACTED] sager
- at Børnehus Hovestaden havde kendskab til sagerne under hele forløbet – i hvert fald på det mere overordnede plan – og at de [REDACTED] sager, hvor der blev truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser, blev henvist til Børnehus Hovedstaden.

2.2 Vedrørende sag nr. [REDACTED]

2.2.1 I perioden efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen, og indtil marts 2019 har Albertslund Kommune – ud over de 23 sager, som indgik i straffesagen – modtaget underretninger i yderligere [REDACTED] sager vedrørende børn, der har været indskrevet i Rosenly.

2.2.2 Det fremgår af sagsakterne, at Albertslund Kommune i sag nr. [REDACTED] modtog underretning vedrørende bekymring om overgreb relateret til "Rosenly-sagen". I sag nr. [REDACTED] modtog Albertslund Kommune en henvendelse fra forældrene med en tilsvarende bekymring.

Det fremgår videre, at Albertslund Kommune i sag nr. [REDACTED] foretog en risikovurdering inden for 24 timer, og at der umiddelbart efterfølgende blev truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglig undersøgelse i sag nr. [REDACTED].

2.2.3 Det fremgår i tilknytning hertil af redegørelsen, at Albertslund Kommune i februar 2019 traf afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i (yderligere) [REDACTED] sager. Hertil bemærkes for god ordens skyld, at der af sagsakterne umiddelbart kun ses at være truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i (yderligere) [REDACTED] sager (de ovenfor [REDACTED] nævnte sager ([REDACTED]) samt sag nr. [REDACTED], der imidlertid ikke ses at vedrøre "Rosenly-sagen", jf. straks nedenfor).

2.2.4 Med hensyn til underretningerne i de øvrige sager ses disse ikke at relatere sig til "Rosenly-sagen".

Således fremgår det af sagsakterne, at der for så vidt angår sag nr. [REDACTED] er tale om underretninger vedrørende børn, der blev indskrevet i Rosenly efter den 29. marts 2017, dvs. efter det tidspunkt, hvor den pågældende pædagogmedhjælper blev anholdt, og at der for så vidt angår sag nr. [REDACTED] – baseret på underretningerne – er tale om forhold, som umiddelbart heller ikke kan henføres til "Rosenly-sagen", idet der er tale om underretninger vedrørende bl.a. mistanke om vold og lignende i hjemmet.

3. De enkelte sagsforløb vedrørende perioden forud for det tidspunkt, hvor Albertslund Kommune blev bekendt med sagen

3.1 Vedrørende sag nr. [REDACTED]

3.1.1 Det fremgår af redegørelsen, at Albertslund Kommune ikke forud for tidspunktet for anholdelsen af pædagogmedhjælperen har modtaget nogen underretninger eller bekymringer om overgreb i Rosenly. Det fremgår, at dog, at:

"Der har været en borgerhenvendelse i april 2017; om pædagogmedhjælperen, som refererede til en hændelse i april 2012. Sagen blev i 2012 håndteret som en underretning og undersøgt af barnets bopælskommune og ikke af Albertslund Kommune. Sagen blev dengang lukket."

Af KL's undersøgelse om praksis i Rosenly konkluderes det – som også citeret i redegørelsen, side 8:

"..at antallet af sager om underretning og henvendelser til ledelsen om bekymringer ikke har haft et usædvanligt omfang. Der har derfor ikke af den grund været anledning til at fatte mistanke om, at der foregik overgreb på børnene i institutionen."

På baggrund af en gennemgang af de modtagne sagsakter fremgår det, at Albertslund Kommune i perioden 2006 til og med februar 2017 har modtaget i alt [REDACTED] underretninger eller orienteringer, der har karakter af underretninger, for børn indskrevet i Rosenly – sag nr. [REDACTED].

Det bemærkes, at i sag nr. [REDACTED] og [REDACTED] blev pædagogmedhjælperen dømt for overgreb mod de pågældende børn i straffesagen, men at der altså også forud for marts 2017 var modtaget underretninger i de pågældende sager.

3.1.2 Underretningerne i de [REDACTED] sager kan umiddelbart inddeles i følgende overordnede kategorier:

- 1) Underretninger om mulig vold eller fysiske overgreb i hjemmet
- 2) Underretninger om barnets udvikling og eller sociale/psykiske problemstillinger i hjemmet
- 3) Øvrige underretninger

Den enkelte underretning er i det følgende indplaceret i den kategori, som den efter dens karakter hovedsageligt henhører under – idet der selvsagt kan være underretninger, som indeholder elementer fra flere kategorier.

3.1.3 Underretninger om mulig vold eller fysiske overgreb i hjemmet

3.1.3.1 For så vidt angår underretningerne i sag nr. [REDACTED] og [REDACTED] angår de hovedsageligt forhold vedrørende mulig vold, tidligere voldelig adfærd, eller fysiske overgreb i hjemmet eller af familien eller tidligere voldsepisoder relateret til hjemmets beboere.

Det gør sig i den forbindelse gældende, at ingen af underretningerne omhandler forhold knyttet til Rosenly, eller forhold hvor voksne fra Rosenly har været involveret, eller hvor der er mistanke om dette.

Det bemærkes, at underretningen i sag nr. [REDACTED]

[REDACTED]

Det bemærkes, at underretningen i sag nr. [REDACTED]

[REDACTED]

Det bemærkes, at sag nr. [REDACTED]

[REDACTED]

3.1.4 Underretninger om barnets udvikling og eller sociale/psykiske problemstillinger i hjemmet

3.1.4.1 For så vidt angår underretningerne i sag nr. [REDACTED]
[REDACTED] angår de hovedsageligt forhold, som knytter sig til børnenes udvikling og eller sociale/psykiske problemstillinger i hjemmet.

Det gør sig i den forbindelse gældende, at ingen af underretningerne omhandler forhold knyttet til Rosenly, eller forhold hvor voksne fra Rosenly har været involveret, eller hvor der er mistanke om dette.

Det bemærkes, at underretningen i sag nr. [REDACTED]

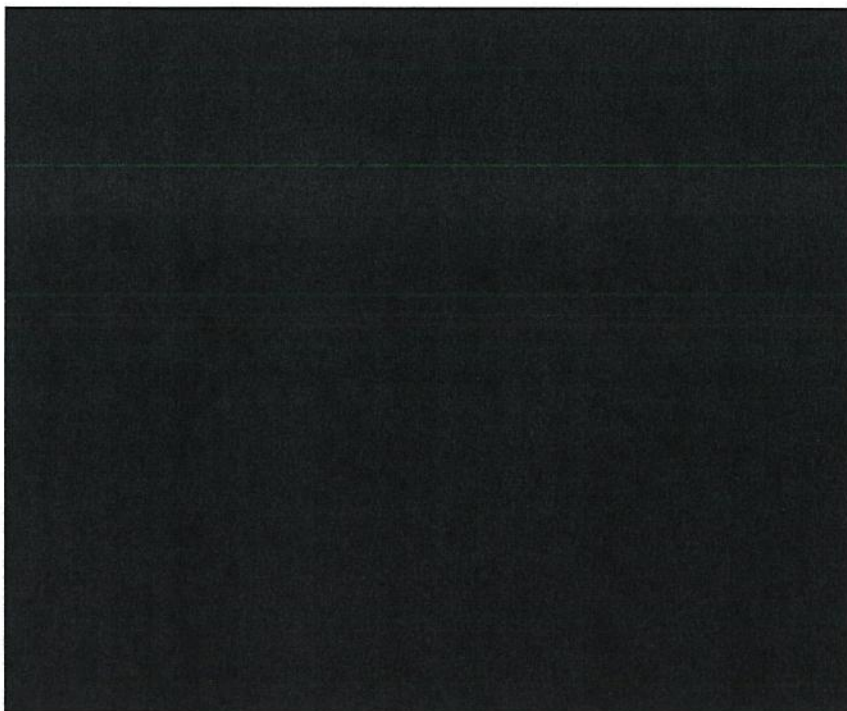
[REDACTED]

3.1.5 Øvrige underretninger

3.1.5.1 For så vidt angår underretningerne i sag nr. [REDACTED] angår de hovedsageligt andre forhold.

For så vidt angår underretningen i sag nr. [REDACTED]

[REDACTED]

Kapitel 3: Retlige rammer

1. Indledning

- 1.1 I dette kapitel redegøres der for de regler, som relaterer sig til vurderingen af, om Albertslund Kommune må antages at have pådraget sig et erstatningsansvar. Det er i den forbindelse ikke fundet hensigtsmæssigt eller relevant at foretage en udtømmende gennemgang af samtlige relevante regler mv.
- 1.2 I afsnit 2 redegøres der indledningsvis for offentlige myndigheders erstatningsansvar, herunder om de enkelte ansvarsbetingelser. Endvidere redegøres der for reglerne om tortgodtgørelse.
- 1.3 I afsnit 3 redegøres der nærmere for reglerne efter EMRK.
- 1.4 I afsnit 4 redegøres der nærmere for servicelovens regler – navnlig for de handle- og tilsynspligter, som påhviler kommunerne på børne- og ungeområdet.

2. Kommuners erstatningsansvar

2.1 Indledning

- 2.1.1 Offentlige myndigheders erstatningsansvar følger i det væsentlige dansk rets almindelige regler om erstatningsansvar uden for kontrakt. Hvis der foreligger et ansvarsgrundlag og en række øvrige betingelser er opfyldt, vil en kommune således efter omstændighederne kunne ifalde erstatningsansvar bl.a. i forbindelse med udførelse af opgaver af offentligretlig karakter.

2.2 Ansvarsgrundlag

- 2.2.1 Det er antaget i retspraksis, at ansvarsstandarden for kommuners myndighedsudøvelse som udgangspunkt er den almindelige culparegel. Dette betyder, at en kommune kan ifalde et erstatningsansvar, hvis kommunen som led i sin opgavevaretagelse af offentligretlig karakter har handlet uagtsomt og dermed udvist fejl eller forsømmelser. Det er i den forbindelse ikke afgørende, om en given fejl eller forsømmelse kan henføres til en eller flere medarbejdere, idet kommunen tillige kan ifalde erstatningsansvar for såkaldte anonyme fejl.
- 2.2.2 Kommuner varetager en række opgaver af forskellig karakter, og det antages i almindelighed, at ansvarsstandarden for fejl og forsømmelser afhænger af karakteren af den konkrete opgave, som kommunen udfører. Det følger herefter, at ansvarsstandarden ikke nødvendigvis er den samme, når det fx skal vurderes

om en kommune har overholdt sin handle- og tilsynspligt på børneområdet, eller om en kommune har overholdt sin kontrolvirksomhed på byggeområdet.

Hvis der som følge af en kommunes opgaveudførelse, indtræder en skade, vil bedømmelsen af kommunens mulige erstatningsansvar således bero på en konkret vurdering af, hvilke krav der bør stilles til kommunen i forhold til kommunens udførelse af de pågældende opgaver, jf. fx Karsten Revsbeck m.fl. i Forvaltningsret – Almindelige emner, side 574.

Ansvarsbedømmelsen vil derfor i høj grad bero på, om kommunens adfærd i en given situation afviger fra, hvordan kommunen burde have ageret. I tilknytning hertil vil indholdet og karakteren af den lovgivning, som foreskriver kommunens eventuelle handlepligt, derfor også have en væsentlig betydning for vurderingen af en kommunes eventuelle ansvar.

2.2.3 Der findes en omfattende retspraksis vedrørende offentlige myndigheders erstatningsansvar, herunder i forhold til myndighedsudøvelse i bred forstand.

Offentlige myndigheder er i flere tilfælde blevet frifundet for erstatningsansvar, hvor der har været overladt myndigheden et skøn, og hvor afgørelsen efterfølgende har vist sig at være truffet på et utilstrækkeligt og urigtigt faktisk grundlag.

Der kan i den forbindelse henvises til U.2002.1566H, hvor der ikke blev statueret erstatningspligt i et tilfælde, hvor et taxinævn havde undladt at pålægge et bestillingskontor at genoptage en vognmand, der af bestillingskontoret uberettiget var blevet nægtet at blive genoptaget som medlem. Eftersom spørgsmålet om bestillingskontorets pligt til at genoptage vognmanden var tvivlsomt og berøede på bevismæssige og retlige vurderinger, der først senere ved en højesteretsdom blev afklaret, fandt Højesteret, at taxanævnet ikke kunne bebrejdes ikke at have pålagt bestillingskontoret at genoptage vognmanden.

Endvidere kan der henvises til U.2003.39H, hvor der ikke blev statueret erstatningspligt for en kommune, som havde foretaget skønsmæssige forhøjelser af skatteansættelser og inddragelse af hyrevogsbevillinger. Landsretten havde frifundet kommunen bl.a. under henvisning til, at kommunens skøn ikke havde lidt af mangler af en sådan karakter, at der var grundlag for et erstatningsansvar for kommunen. Højesteret stadfæstede landsrettens dom og begrundelse.

Endelig kan der henvises til U.2003.1462H, hvor der ikke blev statueret erstatningspligt i en sag om ægtefællebidrag, hvis størrelse var blevet fastsat på baggrund af en fejlagtig antagelse om borgerens formueforhold. Civildirektoratet blev frifundet bl.a. under henvisning til, at borgeren havde undladt at fremkomme med dokumentation for sine formueforhold, uanset han måtte have været klar over, hvilke formueforhold Civildirektoratet ville lægge til grund, hvis ikke han fremkom med sådan dokumentation.

I artiklen "Offentlige myndigheders erstatningsansvar" (U.2004B.383) har Bernhard Gomard sammenfattet retstilstanden bl.a. på baggrund af de tre nævnte afgørelser som følger:

"Retspraksis har dog ikke formuleret en klar generel regel om, at offentlige myndigheder kun har erstatningsansvar for væsentlige, klare fejl, men resultatet i adskillige domme stemmer overens med en sådan regel. Baggrunden for en regel af dette indhold er vel, at den offentlige sektor handler pligtmæssigt og ansvarsbevidst. Der er kun ringe behov for at bruge erstatningsansvar præventivt som en skadesforebyggende foranstaltning."

[vores understregning]

Indtil 2004 var retstilstanden derfor således, at offentlige myndigheder som udgangspunkt kun kunne pålægges erstatningsansvar som led i deres myndighedsudøvelse, hvis der var tale om klare fejl og forsømmelser.

- 2.2.4 Senere afgørelser om offentlige myndigheders erstatningsansvar synes ikke at have ændret ved den tidligere fastlagte retspraksis.

Der kan herom eksempelvis henvises til to afgørelser vedrørende erstatningsansvar i anledning af kommuners (påståede) utilstrækkelige eller mangelfulde specialundervisning i forbindelse med elevers ordblindhed, jf. FED 2007.45V og U.2010.1394H.

I sagen FED 2007.45V havde et forældrepar sagsøgt en kommune med påstand om erstatning for omkostninger forbundet med deres barns senere efterskoleophold, idet forældrene gjorde gældende, at kommunen var ansvarlig for, at deres barns læsevanskeligheder ikke i tilstrækkelig grad var blevet konstateret og afhjulpet i løbet af barnets folkeskoleforløb. Landsretten fandt imidlertid, at kommunen "*i det hele*" måtte anses for at have levet op til folkeskolelovens krav, og at kommunen derfor ikke havde handlet ansvarspådragende.

I U.2010.1349H havde et andet forældrepar tilsvarende sagsøgt en kommune med påstand om erstatning for omkostninger forbundet med deres ordblinde barns ophold på en efterskole for unge med læse- og stavevanskeligheder, idet forældrene anførte, at barnet aldrig i folkeskolen var blevet diagnosticeret som ordblind, og at han bl.a. derfor ikke havde modtaget tilstrækkelig og kvalificeret specialundervisning. Højesteret bemærkede bl.a., at nogle af de lærere, som i perioder havde varetaget specialundervisningen i folkeskolen, ikke havde haft de fornødne forudsætninger for at yde kvalificeret specialundervisning, ligesom det ikke kunne konstateres, at der var foretaget en reel udredning af barnets

læse- og stavevanskeligheder. Højesteret fandt imidlertid, "at der ikke er grundlag for at fastslå, at den specialundervisning, A modtog fra X og Y skole, samlet set med hensyn til omfang og indhold ikke levede op til kravene i folkeskoleloven og bekendtgørelsen om specialundervisning", hvorfor kommunen i denne sag heller ikke havde handlet ansvarspådragende.

Afgørelserne viser således, at uanset kommunerne ikke i fuldt omfang måtte have levet op til de fastsatte regler, var der ikke tale om fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at dette kunne begrunde et erstatningsansvar, hvortil kommer, at kommunerne i situationen måtte anses for at have levet op til, hvad der var fagligt forsvarligt.

Med andre ord var der ikke tale om sådanne klare fejl og forsømmelser, at kommunerne dermed havde pådraget sig et erstatningsansvar.

- 2.2.5 Det er i tilknytning hertil et selvstændigt spørgsmål, hvorvidt det forhold, at en offentlig myndighed i visse tilfælde er nødsaget til at reagere hurtigt og på et foreløbigt grundlag, skal tillægges vægt ved ansvarsvurderingen.

I U.1994.247H, hvor en kommune havde tvangsfjernet et barn på grundlag af en mistanke om seksuelt misbrug, fandt Højesteret – under henvisning til at beslutninger om tvangsfjernelse af børn på grundlag af mistanke om seksuelt misbrug nødvendigvis må træffes forholdsvis hurtigt og på et foreløbigt grundlag – at kommunen ikke havde udvist noget erstatningsforpligtende forhold.

Afgørelsen tjener således til illustration af, at en kommune ikke nødvendigvis vil pådrage sig et erstatningsansvar, hvis kommunen – i lyset af sagens karakter – må reagere hurtigt og på et ikke fuldt oplyst grundlag.

Omvendt er det af Retten i Randers' dom af 5. december 2016 fastslået, at en kommune ved at foretage en foreløbig tvangsfjernelse af to børn på et mangelfuldt grundlag havde handlet ansvarspådragende og retsstridigt, hvorfor de to hver blev tilkendt en torterstatning på 4.000 kr.

Et andet spørgsmålet er, hvorvidt en offentlig myndighed kan ifalde ansvar for ikke at have reageret tilstrækkeligt hurtigt i en given situation. I tilfælde, hvor der ikke er fastsat nogen tidsfrister i lovgivningen, men hvor sagsbehandlingen har været af betydelig varighed, foretages der en konkret vurdering, hvor der bl.a. lægges vægt på, om der foreligger en uacceptabel lang sagsbehandlingstid, og om myndigheden kan bebrejdes forløbet mv., jf. Vibe Ulfbeck, Erstatningsretlige grænseområder, side 257.

2.3 Øvrige betingelser

2.3.1 Som anført indledningsvis skal en række øvrige betingelser være opfyldt, før en kommune kan ifalde erstatningsansvar.

2.3.2 For det første skal der være årsagssammenhæng (kausalitet) mellem en kommunes ansvarspådragende adfærd og en indtrådt skade. Det er i den forbindelse den skadelidte, der har bevisbyrden for, at der foreligger den fornødne årsagssammenhæng.

2.3.3 For det andet skal en indtrådt skade være en påregnelig følge af kommunens ansvarspådragende adfærd (adækvans). Sagt med andre ord gælder der et krav om, at risikoen for en faktisk indtrådt skade er blevet væsentligt forøget ved kommunens uagtsomme handling.

I forhold til spørgsmålet om adækvans kan bl.a. henvises til U.2005.523H, hvor Højesteret fandt, at en kommune havde handlet ansvarspådragende i forbindelse med sagsbehandlingen af en byggesag. Kommunen blev imidlertid frifundet under henvisning til, at det ikke havde været en påregnelig følge for kommunen, at den implicerede borger efter den langvarige behandling af byggetil-ladelsessagen ville pådrage sig et kronisk belastningssyndrom.

Selv i tilfælde, hvor der således umiddelbart er grundlag for at statuere et ansvarsgrundlag, og hvor den skadelidte kan dokumentere et tab, jf. nærmere herom straks nedenfor, er dette ikke ensbetydende med, at en kommunes myndighedsudøvelse kan anses for ansvarspådragende.

2.3.4 For det tredje skal der foreligge et tab, som kan opgøres økonomisk, herunder:

- Erstatning for helbredelsesudgifter og andet tab (EAL § 1, stk. 1 og § 1 a)
- Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste (EAL § 2)
- Godtgørelse for svie og smerte (EAL § 3)
- Godtgørelse for varigt mén (EAL § 4)
- Erstatning for tab af erhvervsevne (EAL § 5)

I retspraksis findes der adskillige eksempler på afgørelser, hvor kommuner er blevet frifundet for krav på erstatning med den begrundelse, at skadelidte ikke har dokumenteret at have lidt noget økonomisk tab.

Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til U.2007.390H, hvor Højesteret fandt, at en kommune havde handlet ansvarspådragende ved at give en borger et forkert svar på et spørgsmål om tidsfristen for forældelse af krav på underholds-bidrag. Kommunen blev imidlertid frifundet for borgerens krav på erstatning for

den forældede del af underholdsbidragene, da den ansvarspådragende handling ikke havde haft betydning for borgerens mulighed for at opnå betaling af underholdsbidragene fra ægtefællen.

Derudover kan henvises til U.2007.1390V, hvor Vestre Landsret fandt det ansvarspådragende, at en kommune ikke havde rådgivet en borger om mulighederne for kompensation til handicappede i erhverv. Landsretten frifandt imidlertid kommunen, idet det ikke var tilstrækkeligt godtgjort, at kommunens manglende rådgivning havde påført borgeren et tab.

Endvidere kan henvises til en utrykt afgørelse fra Københavns Byret af 17. december 1999. Sagen vedrørte et krav på et pengebeløb som kompensation for den ulempe, det havde medført, at nogle borgere i strid med serviceloven var blevet frakendt deres hjemmehjælp. Kommunen blev i sagen frifundet, idet retten bl.a. udtalte:

"Uanset at det kan have indebåret stort ubehag for sagsøgerne at måtte være uden hjælp til rengøring og indkøb, finder retten ikke, at ulempen har været af så alvorlig karakter, at sagsøgerne kan kræve kompensation for denne, der i øvrigt ikke har været forbundet med noget økonomisk tab."

2.4 Tortgodtgørelse

2.4.1 Udover at ifalde et egentligt erstatningsansvar kan en offentlig myndighed tillige blive pålagt at betale en tortgodtgørelse i medfør af erstatningsansvarslovens § 26.

2.4.2 Erstatningsansvarslovens § 26 har følgende ordlyd:

"Den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, skal betale den forurettede godtgørelse for tort."

Stk. 2. Ved fastsættelsen af godtgørelsen kan det tillægges vægt, at krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret en overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 23 eller 24, herunder at krænkelsen er begået over for en person under 18 år. Det samme gælder, hvis krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret en overtrædelse af bestemmelserne i straffelovens kapitel 27. Dette gælder dog ikke de overtrædelser, der er nævnt i straffelovens §§ 266-266 b.

Stk. 3. Selv om der ikke er lidt tort, skal den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en anden, dog betale den forurettede en godtgørelse, såfremt krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret et særlig groft angreb mod en andens person eller frihed.

Stk. 4. § 18, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse på godtgørelse efter stk. 1-3 og på godtgørelse efter § 26 a."

2.4.3 Tortgodtgørelse udgør en kompensation for en ikke-økonomisk skade, der forudsætter en culpøs krænkelse af en vis grovhed. Der er dermed ikke tale om godtgørelse eller erstatning for en personskade – men derimod godtgørelse for en personkrænkelser. En person kan derfor tilkendes godtgørelse for tort, selvom vedkommende ikke har lidt noget økonomisk tab.

2.4.4 Det følger af den juridiske litteratur og retspraksis, at adgangen til tortgodtgørelse efter dansk ret er yderst begrænset.

Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til U.2006.1120H, hvor Sundhedsstyrelsen havde tilsidesat sin tilsynspligt efter centralstyrelsesloven ved ikke at have reageret tilstrækkeligt hurtigt, efter at en overlæge havde rettet henvendelse om, at der havde vist sig problemer med en type knoglecement, som blev benyttet ved hofteoperationer. Højesteret fandt i overensstemmelse med Østre Landsret, at tilsidesættelsen af tilsynspligten ikke var sket under sådanne særligt krænkelser, ydmygende eller hånende omstændigheder, der var egnet til at krænke den pågældende borgers selv- og æresfølelse, at der var grundlag for at tilkende en borger tortgodtgørelse i medfør af erstatningsansvarslovens § 26.

Af nyere retspraksis, hvor en kommune er blevet pålagt at betale godtgørelse for tort, kan nævnes FED2016.51. I denne sag lagde Vestre Landsret til grund, at en kommune under hensyn til sagens konkrete omstændigheder havde begået en grov fejl, da kommunen hjemgav to børn fra en institution på et senere tidspunkt end hjemlet. Landsretten fandt, at der herved forelå en retsstridig krænkelse af de to børns frihed. Hvert af børnene blev tilkendt en godtgørelse på 10.000 kr., mens retten derimod ikke fandt, at der var grundlag for at tilkende børnenes forældre godtgørelse for tort.

Det bemærkes i tilknytning hertil, at godtgørelse for tort ikke tilkendes for fx sorg og psykisk smerte, som måtte være påført pårørende til forurettede.

Endvidere kan der henvises til Københavns Byrets dom af 1. marts 2019, hvor Udlændingestyrelsen havde truffet afgørelser om, at et ægtepar, der var indkvarteret på samme asylcenter, skulle flyttes til to forskellige asylcentre, idet kvinden var mindreårig. Byretten fandt, at afgørelserne var behæftet med for-

skellige sagsbehandlingsfejl, og at de derfor var at anse for ugyldige. Da afgørelserne således ikke var i overensstemmelse med national ret, og der dermed i situationen var sket en overtrædelse af EMRK's artikel 8, stk. 2, blev ægteparret hver især tilkendt en godtgørelse efter princippet i erstatningsansvarslovens § 26 på 10.000 kr.

Herudover kan der henvises til Retten i Nykøbing Falsters dom af 4. marts 2019 (anket til Østre Landsret), hvor en kommune ikke havde bevilget en borger socialpædagogisk støtte i overensstemmelse med reglerne herom. Borgeren nedlagde påstand om, at kommunen skulle betale tortgodtgørelse for den fejlagtige og mangelfulde sagsbehandling. Retten konstaterede, at borgeren ikke havde lidt noget tab, og at socialpædagogisk støtte i øvrigt er en naturalieydelse, som ikke kan gives med tilbagevirkende kraft. Kommunen blev herefter frifundet med den begrundelse, at der ikke var udvist en sådan retsstridig retskrænkelse af en sådan grovhed, at der var grundlag for, at borgeren skulle tilkendes en godtgørelse. Byretten bemærkede, at uanset tillægsprotokol 1 til EMRK også omfatter sociale ydelser, var der ikke grundlag for at tildele borgeren en godtgørelse efter denne bestemmelse og princippet i erstatningsansvarslovens § 26. Det bemærkes, at dommen er anket til landsretten.

2.5 Opsummering

- 2.5.1 Efter den nuværende retspraksis i Danmark kan en offentlig myndighed – fx en kommune – i forbindelse med udførelsen af opgaver af offentligretlig karakter ifalde et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige regler. Dette forudsætter for det første, at der foreligger det fornødne ansvarsgrundlag i form af culpa, herunder at der er begået væsentlige, klare fejl eller forsømmelser fra kommunens side. Hvilke krav, der gælder til en offentlig myndigheds adfærd, kan dog ikke fastlægges generelt, men afhænger af, hvilke krav der stilles til den offentlige myndighed i den konkrete situation.
- 2.5.2 Hertil kommer, at der skal være årsagssammenhæng mellem kommunens ansvarspådragende adfærd og den indtrådte skade, ligesom den indtrådte skade må have været en påregnelig følge for kommunen. Endelig er det en betingelse, at der er lidt et tab, som kan opgøres økonomisk.
- 2.5.3 Udover muligheden for et erstatningsansvar for et økonomisk tab er der mulighed for, at en kommune kan blive pålagt at betale tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, hvis kommunen er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en borgers frihed, fred, ære eller person. I det omfang en af kommunen udvist fejl eller forsømmelse tillige udgør en krænkelse af EMRK, vil kommunen endvidere kunne blive pålagt at betale en tortgodtgørelse efter princippet i erstatningsansvarslovens § 26.

3. EMRK

3.1 Indledning

- 3.1.1 EMRK indeholder ingen specifikke bestemmelser om myndigheders tilsynspligt med børn, men EMRK's artikel 3 indeholder et generelt forbud mod tortur og nedværdigende behandling, idet det følger af bestemmelsen, at

"Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf."

- 3.1.2 Helt overordnet følger det af retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (herefter EMD), at stater efter artikel 3 har en positiv handlepligt i forhold til at sikre, at børn ikke lever under nedværdigende forhold – herunder har en pligt til at iværksætte rimelige undersøgelser, hvis der er mistanke om seksuelle krænkelser af et barn eller alvorlig vanrøgt.

- 3.1.3 I det omfang en stat ikke har levet op til disse forpligtelser, har EMD tilkendt børn kompensation for krænkelser af EMRK's artikel 3.

I dansk retspraksis er begrebet stater i de børnesager, hvor domstolene har afsagt dom i løbet af de sidste par år, også blevet fortolket som omfattende myndigheder i form af kommuner.

- 3.1.4 Danske domstole har videre i børnesager, hvor en kommune ikke har iagttaget sine forpligtelser efter EMRK's artikel 3, fundet, at der var grundlag for at tilkende en godtgørelse for ikke økonomisk skade, jf. princippet i erstatningsansvarslovens § 26.

3.2 EMD's praksis

- 3.2.1 I dom fra EMD af 10. maj 2001 i sag Z m.fl. mod UK (29392/95) var fire børn blevet vanrøgtet og nogle af dem mishandlet, hvilket myndighederne havde haft kendskab til gennem 4 ½ år. Myndighederne havde i den forbindelse fået gentagne underretninger om/selv været bekendt med bl.a., at det ældste barn på 5 år stjal mad om natten, at børnene stjal mad fra skraldespande i skolen, at der lå håndklæder med afføring og beskidte bleer i et skab, og børnenes madrasser var gennemblødt af urin, at børnene angiveligt blev lukket inde på deres værelser det meste af dagen, at børnene havde blå mærker i ansigtet, at hjemmet efter politiets opfattelse ikke var egnet til bolig for børn, at børnene besørgede i deres soveværelse og smurte afføring på vinduerne, at døren til deres værelse blev barrikaderet, og at deres mentale udvikling ikke var, som den skulle være.

3.2.2 På den baggrund konkluderede EMD, at

"the neglect and abuse suffered by the four applicant children reached the threshold of inhuman and degrading treatment"

...

The Court acknowledges the difficult and sensitive decisions facing social services and the important countervailing principle of respecting and preserving family life. The present case, however, leaves no doubt as to the failure of the system to protect these applicant children from serious, long-term neglect and abuse."

3.2.3 Sagen er et eksempel på, at såfremt myndigheder ikke reagerer adækvat på gentagne og alvorlige underretninger om vanrøgt, kan dette udgøre en overtrædelse af EMRK's artikel 3.

3.2.4 I dom fra EMD af 26. november 2002 i sagen E m.fl. mod UK (33218/96) var en stedfar, som boede sammen med børnenes biologiske mor, den 8. januar 1977 idømt en betinget straf for bl.a. blufærdighedskrænkelser over for to af børnene E og L.

Efterfølgende var der adskillige tilsynsbesøg fra en socialrådgiver, og det fremgår, at myndighederne vidste, at stedfaren først fortsatte med at bo tæt på moren til E og L, at stedfaren og moren have planer om at gifte sig, og at stedfaren efterfølgende flere gange blev antruffet i hjemmet. Uanset at stedfaren allerede var dømt for seksuelt at have krænket børnene, skred myndighederne ikke ind over for hans fortsatte kontakt med dem.

På den baggrund konkluderede EMD, at

"...the social services should have been aware that the situation in the family disclosed a history of past sexual and physical abuse from W.H. and that, notwithstanding the probation order, he was continuing to have close contact with the family, including the children.

...

The Court is satisfied that the pattern of lack of investigation, communication and co-operation by the relevant authorities disclosed in this case must be regarded as having had a significant influence on the course of events and that proper and effective management of their responsibilities might, judged

reasonably, have been expected to avoid, or at least, minimise the risk or the damage suffered."

Derfor havde myndighederne ikke iagttaget deres positive handlepligt til at sikre, at børnene ikke levede under nedværdigende forhold.

- 3.2.5 Endelig kan EMD's dom af 10. oktober 2002 i sag D.P. & J.C mod UK (38719/97) fremhæves. I den sag var to børn gennem flere år blev udsat for seksuelle overgreb fra deres stedfar. De lokale myndigheder havde haft kontakt med familien i forbindelse med økonomiske problemer og det ene barns udvikling. Spørgsmålet var herefter, om de lokale myndigheder i forbindelse med kontakten til familien i øvrigt burde have været opmærksomme på, at børnene blev udsat for seksuelt misbrug af stedfaren. I den forbindelse udtalte EMD:

"Incidents of violence were reported but these were sporadic - an incident on 29 June 1978 when the children complained that N.C. had hit them, on 7 July 1980 when the child A. complained that she had been hit during a family row, a complaint by J. on 29 May 1981 that N.C. had hit her and on 27 November 1981 when it was N.C. who complained that the second applicant had been smashing up the house. These cannot be regarded as revealing a clear pattern of victimisation or abuse. The Court is not persuaded therefore that there were any particular aspects of the turbulent and volatile family situation which should have led the social services to suspect a deeper, more insidious problem..."

...

The Court concludes that it has not been shown that the local authority should have been aware of the sexual abuse inflicted by N.C. on the applicants in their home. In those circumstances, the authorities cannot be regarded as having failed in any positive obligation to take effective steps to protect them from that abuse. There has, accordingly, been no violation of Article 3 of the Convention."

Det følger således af EMD's praksis, at det forhold, at de sociale myndigheder har været i kontakt med en familie, eksempelvis som følge af mistanke om voldelig adfærd, ikke i sig selv gør, at de sociale myndigheder samtidig bør få en mistanke om og undersøge, om der er seksuelle krænkelse.

3.3 Dansk retspraksis

3.3.1 I forlængelse af praksis fra EMD har de danske domstole i nogle sager, hvor der er afsagt dom inden for de sidste par år, tilkendt børn godtgørelse for kommuners overtrædelse af EMRK's artikel 3, jf. princippet i erstatningsansvarslovens § 26.

3.3.2 I dom af 14. juni 2017, U.2017.3272 Ø, har Østre Landsret bl.a. under henvisning til EMD's domme i sagerne Z m.fl. mod UK og E m.fl. mod UK fastslået, at tilsidesættelsen af *"forpligtelsen til aktivt at forebygge og forsøge at forhindre overgreb, som kommunen havde eller burde have haft kendskab til"* kan udgøre en krænkelse af forbuddet mod umenneskelig og nedværdigende behandling efter EMRK's artikel 3. Videre udtalte landsretten, at afgørende for *"bedømmelsen af sagen er således, om kommunen vidste eller burde have vidst, at sagsøgerne blev udsat for sådanne overgreb, og om kommunen i givet fald har udfoldet rimelige bestræbelser for at forhindre yderligere overgreb."*

Om de modtagne underretninger opsummerede landsretten:

"Det kan lægges til grund, at kommunen modtog den første alvorlige indberetning i april 2001 fra psykolog K angående A's (- -s) mistrivsel, adfærd og udtalelser, og at denne indberetning blev efterfulgt af yderligere en erklæring fra samme psykolog i august 2001, hvor den situation, som A befandt sig i hos plejefamilien, blev beskrevet som dybt alvorlig. Senest den 7. november 2001 blev kommunen bekendt med den indberetning, som C's klasselærer havde skrevet den 25. oktober 2001, om C's særdeles voldsomme reaktion i forbindelse med en episode på skolen, herunder C's udtalelse om, at plejefaderen slog. Den 2. juli 2002 modtog kommunen dels et klagebrev fra pigernes onkel, dels en underretning fra pædagog N, der udtrykte sin bekymring for forholdene på T baseret på egne oplevelser og omtalte afstraffelser og ydmygelser. Den 2. oktober 2002 kontaktede læge O telefonisk kommunen angående bekymring i forbindelse med undersøgelse af C. Lægen faxede efterfølgende udskrift af lægejournalen til kommunen. Det fremgår af lægejournalen, som blev fremlagt i sagen, at der var mistanke om incest.

Landsretten finder, at det efter karakteren og alvoren af de forskellige indberetninger og bekymringer må have stået klart for kommunen, at sagsøgerne risikerede at blive udsat for personlige overgreb på T. Kommunen tog ikke på noget tidspunkt skridt til at undersøge forholdene hos plejefamilien nærmere eller hindre, at sådanne overgreb fandt sted. Kommunen har

derved tilsidesat sin handlepligt efter EMRK artikel 3 og derved pådraget sig et erstatningsansvar."

Idet landsretten tog hensyn til, at sagsøgerne ved et forlig med den private for-
ening PRO, som kommunen havde udliciteret tilsynet til, allerede havde fået
200.000 kr. hver som kompensation for PRO's rolle, blev kommunen for kræn-
kelsen af EMRK's artikel 3 dømt til at betale 100.000 kr. til hver af sagsøgerne,
der således hver især samlet set fik 300.000 kr.

- 3.3.3 I U.2018.3631 Ø har Østre Landsret tilsvarende dømt en kommune til at betale
300.000 kr. i godtgørelse til en sagsøger for krænkelse af EMRK's artikel 3, idet
landsretten i præmisserne bl.a. fandt:

*"...at kommunen, som den 21. februar 1994 vurderede, at X
højest sandsynligt havde været udsat for grænseoverskridende
handling fra stedfaren, og som var bekendt med, at moren
ikke troede på X's forklaring herom, i hvert fald efter møde den
24. februar 1994, hvor X fastholdt sin forklaring, og moren
fortsat afviste rigtigheden heraf, burde have truffet de nødven-
dige foranstaltninger til at beskytte X mod seksuelle overgreb,
f.eks. i form af en undersøgelse ved anbringelse på institution
efter dagældende bistandslovs § 32 d. Navnlig henset til, at
moren og stedfaren begge kategorisk afviste X's forklaring,
var den af kommunen ydede støtte efter dagældende bistan-
dsovs §33, stk. 2, nr. 3, til psykologsamtaler for hele familien,
der blev indledt ved morens og stedfarens henvendelse til en
af dem valgt psykolog, ikke en tilstrækkelig foranstaltning til at
imødegå risikoen for, at X blev udsat for seksuelle overgreb."*

På baggrund af krænkelsen af EMRK's artikel 3 blev kommunen efter princippet
i erstatningsansvarslovens § 26 dømt til at betale 300.000 kr. i godtgørelse til X.

- 3.3.4 U.2018.2013 H omhandlede en situation, hvor en person havde begået over-
greb mod to børn, der gik i hans egne børns folkeskoleklasse. Spørgsmålet var
i den forbindelse, om kommunen havde krænket EMRK's artikel 3 i forhold til
disse to børn ved ikke at reagere på underretninger, som kommunen havde
modtaget i en periode på 3 år forud for, at personen blev varetægtsfængslet. I
den forbindelse udtalte Højesteret:

*"Højesteret finder, at det i en sag som den foreliggende, der
drejer sig om gerningsmandens krænkelse af andre børn end
børnene i hans egen familie, og hvor det gøres gældende, at
foranstaltninger over for gerningsmanden eller dennes familie
ville have forhindret krænkelse, under alle omstændighe-
der er et krav for at kunne statuere et ansvar efter artikel 3, at*

den relevante myndighed vidste eller burde have indset, at der var risiko for, at andre børn ville blive udsat for overgreb eller misbrug."

3.4 Opsummering

3.4.1 For at et barn har levet under forhold, som er i strid med forbuddet i EMRK's artikel 3 mod tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling, kræves det, at den krænkelse, barnet har været udsat for, er af en vis grovhed.

3.4.2 Retspraksis fra EMD og de danske domstole kan herefter overordnet opsummeres på følgende måde:

at en kommunes manglende undersøgelse af underretninger om mulige overgreb på børn kan udgøre en overtrædelse af EMRK's artikel 3 i situationer, hvor en kommune ud fra sagens oplysninger vidste eller burde få mistanke om, at der kunne være et seksuelt misbrug, eller

at en kommunes manglende undersøgelse af mere enkeltstående underretninger om mistrivsel eller vold af mere simpel karakter, som ikke i sig selv udgør en krænkelse af EMRK's artikel 3, også kan udgøre en overtrædelse af EMRK's artikel 3 i situationer, hvor en kommune ud fra sagens oplysninger vidste eller burde få mistanke om en underliggende og mere alvorlig problemstilling, og

at godtgørelsesniveauet for krænkelse af EMRK's artikel 3 – i hvert fald i sager, hvor barnet har været udsat for strafbare seksuelle krænkelse – ligger i niveauet 300.000 kr.

4. Lov om social service

4.1 Indledning

4.1.1 Kommunernes forpligtelse til at føre tilsyn med børn og unge er nærmere fastsat i lov om social service, jf. lov nr. 496 af 21. maj 2013 om ændring af lov om social service (Beskyttelse af børn og unge mod overgreb m.v.) (herefter serviceloven).

4.1.2 Om de enkelte kommuners tilsynsforpligtelse mere overordnet følger det af servicelovens § 146, stk. 2, at det påhviler kommunen at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år i kommunen lever, samt at dette tilsyn skal tilrettelægges på en måde, så kommunen så tidligt som muligt kan opnå kendskab til tilfælde, hvor børn og unge må antages at have behov for særlig støtte.

4.2 "Overgrebspakken"

4.2.1 I forbindelse med vedtagelsen af den såkaldte "overgrebspakke" i 2013 (jf. lov nr. 496 af 21. maj 2013 om ændring af lov om social service) skete der på flere punkter en markant skærpelse af kommunernes konkrete handlepligter og handlemuligheder i serviceloven. Forud for denne lovændring var der således i videre omfang overladt de enkelte kommuner et skøn med hensyn til iværksættelsen af foranstaltninger over for børn og unge, som måtte antages at have behov for hjælp og støtte, herunder inden for hvilken tidsramme dette skulle ske.

4.2.2 Af forarbejderne til "overgrebspakken", jf. lovforslag nr. 181 af 13. marts 2013 om ændring af lov om social service, fremgår:

"1. Indledning og baggrund

1.1. Indledning

Det overordnede formål med forslaget er at styrke beskyttelsen af børn og unge mod overgreb. Dette gennemføres ved lovinitiativer, der skal sikre, at børn og unge altid høres og beskyttes ved mistanke om overgreb, at underretninger vurderes inden for 24 timer og at opfølgningen på underretninger styrkes, at mistrivsel og overgreb opdages og håndteres tidligt, samt at der sikres øget fokus på den forebyggende og tværfaglige indsats.

I dette lovforslag dækker begrebet overgreb både over seksuelle og voldelige overgreb.

[...]

2. Lovforslagets formål

Formålet med dette lovforslag er at styrke beskyttelsen af børn mod overgreb. Dette gennemføres ved følgende forslag:

[...]

- Kommunen skal tale med barnet eller den unge, hvis den modtager en underretning om, at barnet eller den unge kan være udsat for overgreb, så barnets eller den unges situation hurtigt kan afklares.*
- Kommunen skal altid vurdere en underretning inden for 24 timer, så der kan reageres akut ved alvorlige underretninger, herunder underretninger om, at et barn eller en ung er udsat for overgreb.*

- *Kommunen skal revurdere sagen, når kommunen modtager en underretning om et barn eller en ung, som kommunen allerede har iværksat foranstaltninger overfor.*

[...]"

4.2.3 Som det fremgår af forarbejderne, var formålet med "overgrebspakken" at styrke beskyttelsen af børn og unge mod overgreb. Dette skulle konkret ske ved, at der fra lovgivers side blev fastsat egentlige lovkrav til kommunernes sagsbehandling, herunder at det på en række nærmere angivne punkter blev specificeret, hvilke sagsbehandlingsskridt kommunen skal foretage i en given situation.

4.2.4 I det følgende redegøres der for de væsentligste og for vurderingen mest relevante sagsbehandlingsskridt, som det påhviler en kommune at foretage i forbindelse med modtagelsen af og opfølgningen på en underretning vedrørende overgreb eller mistanke om overgreb på et barn eller en ung.

4.3 Opfølgning på underretninger

4.3.1 Rettidig og systematisk vurdering af alle underretninger

4.3.1.1 I servicelovens §§ 152-154 er det nærmere fastsat, i hvilket omfang der gælder en forpligtelse til at foretage underretning om børn og unge.

4.3.1.2 I tilknytning hertil følger det af servicelovens § 155, stk. 1, der blev ændret i forbindelse med overgrebspakken:

"Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der iværksættes en rettidig og systematisk vurdering af alle underretninger efter §§ 152-154 med henblik på at afklare, om barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen skal foretage central registrering af underretningerne med henblik på at understøtte tilrettelæggelsen af indsatsen."

4.3.1.3 Med "overgrebspakken" blev det således fastsat, at der skal iværksættes en rettidig og systematisk vurdering af alle underretninger efter §§ 152-154 med henblik på at afklare, om barnet eller den unge har behov for særlig støtte.

4.3.1.4 Det følger af forarbejderne til servicelovens § 155, at kommunens opfølgning ikke skal antage samme omfang som en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, men at kommunen skal foretage en vurdering af, om der er grundlag for at iværksætte en undersøgelse.

- 4.3.1.5 Serviceloven indeholder ikke nogen nærmere regulering af, hvordan håndteringen af underretninger konkret skal tilrettelægges, idet dette bl.a. afhænger af lokale forhold.

Af vejledning nr. 9007 af 7. januar 2014 om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr. 3 til serviceloven) er følgende fastsat vedrørende kommunernes opfølgning på underretninger:

"Det er dog afgørende, at kommunens procedurer for behandling af underretninger understøtter en hurtig afklaring af, om en underretning giver anledning til at iværksætte en børnefaglig undersøgelse."

Det følger således af vejledningen, at kommunernes procedurer for behandling af underretninger bl.a. skal sikre en hurtig afklaring af, om der konkret er anledning til at iværksætte en børnefaglig undersøgelse.

- 4.3.2 Vurdering af behov for akutte foranstaltninger inden for 24 timer

Med "overgrebspakken" blev det endvidere fastsat, at kommunen inden for 24 timer efter at have modtaget en underretning skal foretage en vurdering af, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, jf. servicelovens § 155, stk. 2. Af bestemmelsen fremgår således:

"Kommunalbestyrelsen skal senest 24 timer efter modtagelsen af en underretning efter stk. 1 vurdere, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger over for barnet eller den unge."

- 4.3.2.1 Af forarbejderne til servicelovens § 155, stk. 2, og af vejledning nr. 3 til serviceloven fremgår, at der med bestemmelsen sigtes til tilfælde vedrørende underretninger med alvorlige bekymringer, og som eksempel herpå nævnes tilfælde, hvor et barn eller ung har været udsat for overgreb.

- 4.3.3 Pligt til at genvurdere konkrete sager

- 4.3.3.1 Med "overgrebspakken" blev der herudover indsat en ny bestemmelse i servicelovens § 155 a, stk. 1, vedrørende pligten til at genvurdere sager. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

"Når kommunalbestyrelsen modtager en underretning om et barn eller en ung, over for hvem kommunalbestyrelsen allerede har iværksat foranstaltninger, skal kommunalbestyrelsen genvurdere sagen. En eller flere personer i den myndighed,

der løser opgaver inden for området for udsatte børn og unge, der ikke tidligere har deltaget i behandlingen af sagen, skal deltage i genvurderingen."

- 4.3.3.2 Det blev hermed fastsat, at kommunen er forpligtet til at genvurdere en konkret sag, hvis kommunen modtager en underretning om et barn eller en ung, som kommunen allerede har iværksat foranstaltninger over for, jf. servicelovens § 155 a.

- 4.3.4 Pligt til børnesamtale ved underretninger om overgreb

- 4.3.4.1 Det følger af servicelovens § 48, stk. 1, at der skal gennemføres en børnesamtale, inden der træffes afgørelse om særlig støtte efter serviceloven. Udgangspunktet er i den forbindelse, at kommunen har pligt til at gennemføre børnesamtalen – uanset barnets alder, jf. vejledning nr. 3 til serviceloven. Børnesamtalen kan imidlertid undlades, hvis der umiddelbart forinden er gennemført en børnesamtale i forbindelse med en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, eller hvis barnets modenhed eller sagens karakter i *afgørende grad* taler imod samtalens gennemførelse.

- 4.3.4.2 Med "overgrebspakken" blev der i servicelovens § 155 a, stk. 2 og 3, fastsat yderligere følgende regler om pligten til at gennemføre børnesamtaler:

"Stk. 2. Til brug for vurderingen af en underretning efter §§ 152-154, jf. stk. 1, kan der finde en samtale sted med barnet eller den unge. Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor. Ved underretning om overgreb mod et barn eller en ung skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge. Ved underretning om overgreb mod et barn eller en ung fra barnets eller den unges forældres side skal samtalen finde sted uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse.

Stk. 3. Samtale efter denne bestemmelse kan undlades, i det omfang barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter taler imod samtalens gennemførelse."

- 4.3.4.3 Med de nye regler blev kommunens forpligtelse til at gennemføre børnesamtale i forbindelse med vurderingen af underretninger således skærpet. I servicelovens § 155 a, stk. 2, er det således fastsat, at der ved underretning om overgreb mod et barn eller en ung skal finde en samtale sted med barnet eller den unge. Bestemmelsen sigter på tilfælde, hvor underretningen omfatter et konkret tilfælde eller en konkret mistanke om overgreb på et barn eller en ung.

Kommunen kan dog undlade at gennemføre denne børnesamtale, hvis barnets modenhed eller sagens karakter taler imod at gennemføre børnesamtalen, jf. servicelovens § 155 a, stk. 3.

I forarbejderne til servicelovens § 155 a nævnes som eksempler på, hvornår kommunen i forbindelse med behandlingen af underretninger om overgreb kan undlade at gennemføre en samtale med barnet eller den unge, dels tilfælde hvor underretningen i sig selv fører til, at kommunen træffer afgørelse om at iværksætte en børnefaglig undersøgelse, dels tilfælde hvor der åbenlyst er tale om chikane eller grundløse underretninger.

- 4.3.4.4 Der er ikke fastsat nogen tidsfrist for gennemførelsen af børnesamtaler ved underretning om overgreb mod et barn eller en ung. Af forarbejderne til servicelovens § 155 a fremgår imidlertid, at den obligatoriske børnesamtale ved underretninger om overgreb, skal gennemføres umiddelbart efter modtagelsen af underretningen.

- 4.3.5 **Opsummerende** er der således med "overgrebspakken" fastsat krav om, at kommunen i alle tilfælde skal foretage en systematisk vurdering af alle underretninger, jf. § 155, stk. 1, henholdsvis foretage en systematisk genvurdering ved underretninger i sager, hvor der allerede er iværksat foranstaltninger, jf. § 155 a, stk. 1, at kommunen senest 24 timer efter modtagelsen af en underretning efter § 155, stk. 1, skal vurdere, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger, jf. § 155, stk. 2, samt at kommunen i forbindelse med vurderingen af en underretning om overgreb skal gennemføre en børnesamtale, jf. § 155 a, stk. 2.

De nævnte bestemmelser og heri indeholdte pligter er grundlæggende og obligatoriske sagsbehandlingsskridt, som en kommune skal iagttage i forbindelse med iværksættelse af foranstaltninger henholdsvis i forbindelse med modtagelse af underretninger. Med andre ord er der eksempelvis ikke (længere) overladt den enkelte sagsbehandler et skøn over, hvorvidt det er nødvendigt med en systematisk genvurdering af en sag i forbindelse med modtagelse af en underretning.

4.4 Børnefaglig undersøgelse

- 4.4.1 Reglerne om iværksættelse af børnefaglige undersøgelser følger af servicelovens § 50, hvoraf fremgår:

"Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller

den unges forhold. Undersøgelsen, der betegnes som en børnefaglig undersøgelse, gennemføres så vidt muligt i samarbejde med forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år. Undersøgelsen skal gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader, og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsigter.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens undersøgelse, jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der, medmindre konkrete forhold betyder, at et eller flere af nedenstående numre ikke er relevante i forhold til det pågældende barn eller den unge, skal omfatte barnets eller den unges udvikling og adfærd, familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber, og andre relevante forhold.

Stk. 3. Som led i undersøgelsen skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge. Samtalen kan dog undlades, i det omfang barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. [...]

Stk. 6. Undersøgelsen skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. [...]

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunalbestyrelsen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte.

..."

- 4.4.2 Formålet med gennemførelsen af en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 er at fastlægge, om der bør iværksættes foranstaltninger, og den børnefaglige undersøgelse skal derfor resultere i en begrundet stillingtagen her til, herunder en beskrivelse af den påtænkte indsats, jf. herved servicelovens § 50, stk. 6.

Det er som udgangspunkt en betingelse, at der gennemføres en børnefaglig undersøgelse, førend der kan iværksættes støtte efter servicelovens § 52.

- 4.4.3 Det fremgår af forarbejderne til servicelovens § 50 a, som omhandler oprettelsen af de såkaldte børnehuse, at det beror på en konkret vurdering, hvorvidt

der i tilfælde af overgreb på et barn eller en ung eller ved mistanke herom skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse efter lovens § 50.

Videre fremgår det af de generelle bemærkninger:

"Underretninger om mistanke om overgreb mod et barn eller en ung kan være vanskelige at vurdere. [...] Med henblik på at få et mere retvisende grundlag for vurderingen af behovet for en børnefaglig undersøgelse vil det i sådanne sager være relevant at tale med barnet eller den unge."

Af vejledning nr. 3 til serviceloven fremgår videre:

"Kommunalbestyrelsen er efter servicelovens § 50, stk. 1, forpligtet til at træffe afgørelse om iværksættelse af en undersøgelse, når det på baggrund af de foreliggende undersøgelser må antages, at et barn trænger til særlig støtte."

Det følger herefter, at kommunen er forpligtet til at træffe afgørelse om iværksættelse af en børnefaglig undersøgelse, hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte. Spørgsmålet om, hvornår et barn eller en ung trænger til særlig støtte, er imidlertid ikke nærmere reguleret hverken i serviceloven, forarbejderne eller vejledningen. Af forarbejderne til servicelovens § 50 fremgår imidlertid, at det ved underretning om mistanke om overgreb mod et barn eller en ung vil være særlig relevant at tale med barnet eller den unge – netop for at tilvejebringe et mere sikkert grundlag for denne vurdering.

I tilknytning hertil bemærkes, at Socialministeriet i publikationen *"Kvalitet i sagsbehandlingen – en håndbog i anvendelse af ICS og udredningsværktøjet"* (2018) har anført, at kommuner, der anvender den socialfaglige metode ICS i sagsbehandlingen, i alle tilfælde, hvor mistanken om overgreb retter sig mod barnets forældre, med det samme skal træffe afgørelse om at iværksætte en børnefaglig undersøgelse.

Beslutningen om, hvorvidt der skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse, er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Af vejledningen fremgår således:

"Kommunalbestyrelsen skal begrunde sin beslutning om, hvorvidt der i en given sag skal iværksættes en § 50 undersøgelse eller ej, da denne beslutning i forvaltningsretlig forstand er en afgørelse. Det er derfor også muligt for forældremyndighedsindehaveren eller den unge over 15 år at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse herom."

- 4.4.4 Den børnefaglige undersøgelse skal omfatte de forhold, der er nævnt i servicelovens § 50, stk. 2, som er anført ovenfor under punkt 4.4.1. Der kan dog være forskel på, hvorvidt samtlige forhold er relevante at undersøge, og i det omfang kommunen vurderer, at et givent punkt ikke er relevant for en given undersøgelse, skal kommunen kort begrunde, hvorfor forholdet ikke indgår i undersøgelsen.
- 4.4.5 Det følger af servicelovens § 50, stk. 3 – der også blev indført som en del af "overgrebspakken" i 2013 – at der som led i den børnefaglige undersøgelse skal gennemføres en samtale med barnet eller den unge, medmindre barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtale gennemførelse. Det følger endvidere af forarbejderne til bestemmelsen, at samtale med barnet eller den unge tillige kan undlades, hvis barnet eller den unge ikke ønsker at deltage. Hvis samtalen som følge af en af de nævnte undtagelser ikke gennemføres, skal oplysningerne om barnets eller den unges synspunkt søges tilvejebragt på anden vis.
- 4.4.6 Ved lov nr. 628 af 11. juni 2010 om ændring af social service m.fl. (Barnets Reform) blev kravet om, at forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, skulle samtykke til kommunens afgørelse om at foretage børnefaglig undersøgelse, ophævet.

Den børnefaglige undersøgelse skal nu i stedet så vidt muligt søges gennemført i samarbejde med indehaveren af forældremyndigheden, men der gælder ikke noget krav om, at forældremyndighedsindehaveren formelt meddeler samtykke til den børnefaglige undersøgelse.

4.5 Børnehuse

- 4.5.1 Servicelovens § 50 b, som blev indført med overgrebspakken, foreskriver:

"Når et barn eller en ung har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom, skal kommunalbestyrelsen til brug for den børnefaglige undersøgelse efter § 50 benytte det børnehus, som kommunen er tilknyttet, jf. § 50 a."

Med overgrebspakken blev det således fastsat, at i tilfælde, hvor et barn eller en ung har været udsat for overgreb eller ved mistanke herom, skal kommunen til brug for den børnefaglige undersøgelse efter servicelovens § 50 b benytte det børnehus, som kommunen er tilknyttet.

Bestemmelsen ændrer ikke ved, at det til stadighed beror på en konkret vurdering, hvorvidt der i tilfælde af overgreb på børn eller unge eller ved mistanke herom skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse. Med andre ord fastsætter bestemmelsen alene, at i tilfælde, hvor det er kommunens vurdering, at der

skal iværksættes børnefaglig undersøgelse, skal kommunen benytte det børnehus, som kommunen er tilknyttet.

- 4.5.2 Om den indledende kontakt mellem kommune og børnehuset, fremgår bl.a. følgende af forarbejderne til servicelovens § 50 b:

"Når kommunalbestyrelsen vurderer, at der er behov for at benytte et børnehus til undersøgelse af barnets eller den unges forhold, bør kommunalbestyrelsen forinden kontakte børnehuset med henblik på at advisere om den forestående sag samt modtage rådgivning og vejledning i forhold til den indledningsvise håndtering af sagen ud fra det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens konkrete situation.

[...]

I de tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt det i en konkret sag er relevant at lade barnet eller den unge blive undersøgt i børnehuset, eksempelvis fordi der er tale om en yderst vag mistanke, kan kommunalbestyrelsen kontakte børnehuset med henblik på at vurdere sagen sammen med børnehusets faste personale og modtage rådgivning og vejledning fra personalet i forhold til, om barnet eller den unge bør undersøges i børnehuset."

Af bemærkningerne følger således, at kommunen ikke alene bør tage kontakt til pågældende børnehus med henblik på at modtage rådgivning og vejledning i forhold til den indledningsvise håndtering af sagen, men tillige i tilfælde hvor der måtte være tvivl om, hvorvidt barnet eller den unge skal undersøges af børnehuset. I et sådant tilfælde skal kommunen vurdere sagen sammen med børnehuset og modtage rådgivning og vejledning i forhold til, om barnet eller den unge bør undersøges i børnehuset.

- 4.5.3 Undersøgelsen i børnehuset har til formål at afdække barnets behov for, at der iværksættes foranstaltninger, idet der i børnehuset foretages de fornødne udredninger og undersøgelser af barnets forhold. Undersøgelsen i børnehuset foretages som et led i den samlede børnefaglige undersøgelse, som gennemføres efter servicelovens § 50. Om forholdet mellem undersøgelser foretaget ved benyttelse af børnehuset og den børnefaglige undersøgelse efter servicelovens § 50 fremgår følgende af forarbejderne til § 50 b samt af vejledning nr. 3 til serviceloven:

"Da undersøgelser m.v. i børnehuset alene fokuserer på de forhold hos barnet eller den unge, der er relateret til overgrebet eller mistanken om overgrebet, er det fortsat påkrævet, at

kommunen foretager en samlet børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50. Den børnefaglige undersøgelse foretages da i sammenhæng med forløbet i børnehuset. Oplysninger om barnets eller den unges forhold, der fremkommer under undersøgelser i børnehuset, inddrages i den samlede vurdering af barnets eller den unges behov for særlig støtte."

Det følger således af forarbejderne til servicelovens § 50 b, at en undersøgelse i børnehuset ikke kan erstatte en egentlig børnefaglig undersøgelse, og at kommunen derfor i tilknytning til et forløb i børnehuset skal foretage en samlet børnefaglig undersøgelse.

4.6 Udarbejdelse af handleplan

4.6.1 Inden der iværksættes eventuelle foranstaltninger over for et barn eller en ung med behov for særlig støtte, skal der udarbejdes en handleplan efter servicelovens § 140, stk. 1, som fastslår:

"Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger, jf. §§ 52, 76 og 76 a. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden 4 måneder at opstille en handleplan."

Handleplanen skal tage udgangspunkt i resultaterne af den børnefaglige undersøgelse, hvilket følger af bestemmelsens stk. 3, som foreskriver:

"En handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal tage udgangspunkt i resultaterne af den børnefaglige undersøgelse af barnets eller den unges forhold, jf. § 50. Handleplanen skal i forhold til de problemer, der er afdækket i undersøgelsen, indeholde konkrete mål i forhold til barnets eller den unges trivsel og udvikling i overensstemmelse med det overordnede formål med støtten, jf. § 46. [...]"

Bestemmelsen fastslår endvidere, at handleplanen skal angive indsatsens forventede varighed.

4.7 Iværksættelse af en forebyggende indsats

4.7.1 Servicelovens § 11, stk. 3, fastslår:

"Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en forebyggende indsats til barnet, den unge eller familien, når det vurderes, at støtte efter nr. 1-4 kan imødekomme barnets eller den unges behov. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde følgende forebyggende indsatser:

- 1) Konsulentbistand, herunder familierettede indsatser.*
- 2) Netværks- eller samtalegrupper.*
- 3) Rådgivning om familieplanlægning.*
- 4) Andre indsatser, der har til formål at forebygge et barns eller en ungs eller familiens vanskeligheder."*

Det følger således af servicelovens § 11, stk. 3, at kommunen skal tilbyde en forebyggende indsats til et barn, en ung eller familien, når det vurderes, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte, og at den i bestemmelsen omhandlede støtte kan imødekomme barnets eller den unges behov. Bestemmelsen blev indsat i serviceloven ved lov nr. 576 af 10. juni 2014 om ændring af lov om social service og lov om forpligtende kommunale samarbejder (En tidlig forebyggende indsats mv.)

4.7.2 Som det fremgår ovenfor, oplystes i servicelovens § 11, stk. 3, en række former for støtte, som kommunen kan iværksætte. Der er imidlertid ikke tale om en udtømmende opstilling af de former for støtte, som kommunen kan iværksætte. Det følger således af forarbejderne til servicelovens § 11, stk. 3, jf. lovforslag nr. 168 af 26. marts 2014 om ændring af lov om social service og lov om forpligtende kommunale samarbejder, at kommunen er overladt et skøn i forhold til, hvilke forebyggende indsatser der generelt skal tilbydes i kommunen, ligesom det endvidere tilkommer kommunen at vurdere, hvilken indsats der i forhold til et konkret barn må anses for at være formålstjenstlig.

Kommunens iværksættelse af forebyggende indsatser efter servicelovens § 11, stk. 3, udgør – i modsætning til iværksættelse af en børnefaglig undersøgelse – ikke en afgørelse i forvaltningslovens forstand, hvilket bl.a. har den konsekvens, at der ikke er adgang til at klage over tilbuddet mv.

4.7.3 Om kommunens iværksættelse af forebyggende indsatser frem for iværksættelse af foranstaltninger efter § 52, stk. 3, følger det bl.a. af forarbejderne til servicelovens § 11, stk. 3, jf. lovforslag nr. 168 af 26. marts 2014 om ændring af lov om social service og lov om forpligtende kommunale samarbejder:

"§ 11, stk. 3, vil således skulle anvendes i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at barnet eller den unge har

behov for særlig støtte, men kommunalbestyrelsen samtidig vurderer, at en forebyggende indsats efter § 11 vil være tilstrækkelig til at imødekomme barnets eller den unges behov. Målgruppen efter § 11, stk. 3, er således familier, børn og unge, der ikke har så komplekse problemer, at der er behov for foranstaltninger efter kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge. Det kan både være børn og unge med sociale problemer samt børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne."

- 4.7.4 Om kommunens valg mellem at iværksætte en forebyggende indsats efter § 11, stk. 3, eller at udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter § 50 fremgår af forarbejderne, jf. lovforslag nr. 168 af 26. marts 2014 om ændring af lov om social service og lov om forpligtende kommunale samarbejder:

"Når kommunalbestyrelsen skal vurdere, hvorvidt et barn eller en ung skal tilbydes en indsats efter § 11, eller hvorvidt der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse efter § 50, er det væsentligt, at kommunalbestyrelsen er opmærksom på, hvorvidt der er et tilstrækkeligt kendskab til omfanget af barnets eller den unges problemer til at kunne tilbyde en indsats efter § 11, stk. 3, og ikke at udarbejde en børnefaglig undersøgelse. Den hjælp, kommunalbestyrelsen tilbyder et barn eller en ung, skal således tilrettelægges på baggrund af en konkret individuel vurdering af barnets eller den unges behov og forudsætninger."

Videre fremgår:

"I de situationer, hvor kommunalbestyrelsen har vurderet, at der skal tilbydes en forebyggende indsats efter § 11, stk. 3, og at der ikke er behov for udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse, er det væsentligt at kommunalbestyrelsen er opmærksom på, om barnets eller den unges behov samt forholdene i familien ændrer sig undervejs. Der kan således være tilfælde, hvor der er iværksat en forebyggende indsats, og efterfølgende forhold nødvendiggør, at der udarbejdes en børnefaglig undersøgelse."

Af forarbejderne fremgår således, at kommunens beslutning om, hvilken hjælp et barn skal tilbydes, skal tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af det enkelte barns behov og forudsætninger. Kommunens valg mellem at iværksætte en forebyggende indsats efter § 11, stk. 3, eller at udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter § 50 afhænger dermed i høj grad af, om kompleksiteten af barnets problemer nødvendiggør en børnefaglig undersøgelse,

som kan bidrage til en udredning af barnets og familiens forhold. Videre fremgår det, at kommunen skal være opmærksom på, om barnets eller den unges behov eller familiens forhold ændrer sig undervejs i forløbet. Der kan således forekomme situationer, hvor kommunen har vurderet, at der skal tilbydes en forebyggende indsats efter servicelovens § 11, stk. 3 – og at der ikke er behov for en børnefaglig undersøgelse – men hvor efterfølgende forhold gør det nødvendigt at udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter § 50.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at tilfælde, hvor der almindeligvis ikke vil være behov for en børnefaglig undersøgelse af barnet og familiens forhold, eksempelvis vil kunne være, hvis et barns forældre bliver skilt eller en af barnets forældre dør. I sådanne tilfælde vil der således ikke være behov for en børnefaglig undersøgelse, hvis kommunen vurderer, at barnets problemer er afgrænset til denne ene hændelse, og at en forebyggende indsats efter § 11, stk. 3, er tilstrækkelig til at imødekomme barnets behov.

Kapitel 4: Vurdering

1. Indledning

1.1 I dette kapitel følger vurderingen af, om Albertslund Kommune må antages at have pådraget sig et erstatningsansvar.

1.2 I afsnit 2 følger vurderingen af, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune – **efter det tidspunkt**, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – har pådraget sig et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler eller på andet grundlag ved ikke på et tidligere tidspunkt at have truffet afgørelse om at gennemføre børnefaglige undersøgelser og henvist sagerne til Børnehus Hovedstaden.

For så vidt angår sag nr. [REDACTED] er vurderingen opdelt i følgende tre tidsmæssige perioder:

- Albertslund Kommunes sagsbehandling i forbindelse med sagens opstart (punkt 2.2)
- Albertslund Kommunes sagsbehandling i takt med politiets efterforskning (2.3)
- Albertslund Kommunes sagsbehandling i forbindelse med straffesagens afslutning (punkt 2.4)

I punkt 2.5 følger vurderingen vedrørende sag nr. [REDACTED]. Her er det ikke fundet relevant at foretage samme tidsmæssige opdeling som ovenfor.

I punkt 2.6 følger herefter vurderingen i forhold til EMRK.

1.3 I afsnit 3 følger vurderingen af, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune har pådraget sig et erstatningsansvar for manglende iagttagelse af EMRK og/eller serviceloven ved, at kommunen – **forud for det tidspunkt**, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – burde have indset, at der var risiko for, at der blev begået overgreb mod børn i Rosenly uden at have grebet ind.

1.4 I afsnit 4 følger vurderingen af, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune – uden at der foreligger et erstatningsansvar eller er grundlag for tortgodtgørelse efter EMRK – ikke har iagttaget sine forpligtelser efter serviceloven på en sådan måde, at dette i sig selv skulle være tilstrækkeligt grundlag til at få tilkendt en tortgodtgørelse/økonomisk kompensation.

2. Albertslund Kommunes sagsbehandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen

2.1 Ansvarsgrundlag

2.1.1 Spørgsmålet om, hvorvidt Albertslund Kommune må antages at kunne ifalde et erstatningsansvar efter dansk rets almindlige erstatningsregler, forudsætter, at der foreligger det fornødne ansvarsgrundlag i form af culpa. Retspraksis kan overordnet sammenfattes således, at der fra kommunens side skal være begået væsentlige, klare fejl eller forsømmelser. I den forbindelse har det betydning, om der er tale om en skønsmæssig afgørelse, og om der i givet fald er begået et kvalificeret fejlskøn. Derudover skal de pågældende fejl eller forsømmelser have en direkte sammenhæng med en indtrådt og påregnelig skade, hvortil kommer, at der skal være lidt et tab, som kan opgøres økonomisk, jf. kapitel 3, afsnit 2.

Det er i den forbindelse et selvstændigt spørgsmål, om Albertslund Kommune må antages at kunne blive pålagt at betale en tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26. Dette forudsætter i givet fald – udover eksistensen af et ansvarsgrundlag – at Albertslund Kommune er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en borgers frihed, fred, ære eller person.

Derudover er det tillige et spørgsmål, om Albertslund Kommune må antages at kunne blive pålagt at betale en godtgørelse efter princippet i erstatningsansvarslovens § 26, hvis der er sket en krænkelse af EMRK.

2.2 Albertslund Kommunes sagsbehandling i forbindelse med sagens opstart

2.2.1 Faktum

2.2.1.1 På baggrund af sagens oplysninger kan det lægges til grund, at Albertslund Kommune den 17. marts 2017 modtog oplysning om, at en pædagogmedhjælper ansat i Rosenly var blevet anholdt og sigtet for overgreb begået mod børn i den pågældendes fritid. Den 20. marts 2017 modtog Albertslund Kommune oplysning om, at pædagogmedhjælperen muligvis tillige havde begået blufærdighedskrænkelser mod et antal børn i Rosenly – dvs. i forbindelse med den pågældendes arbejde som pædagogmedhjælper i institutionen.

Udover at pædagogmedhjælperen straks blev fritaget for tjeneste, iværksatte Albertslund Kommune med det samme en række forskellige tiltag. Således sendte Albertslund Kommune bl.a. et orienteringsbrev om situationen til de forældre, der enten havde eller havde haft børn i Rosenly, og forældrene blev tilbudt bistand fra PPR samt individuelle samtaler med deltagelse af kommunens psykologer. Endvidere blev der på tidspunktet for sagens opstart etableret og fastholdt en kontakt til Børnehus Hovedstaden.

- 2.2.1.2 Det kan videre lægges til grund, at Albertslund Kommune den 29. marts 2017 modtog en underretning fra politiet vedrørende ■■■ børn fra Rosenly. Det fremgår af sagsakterne, at pædagogmedhjælperen i alle tilfælde havde tilstået seksuelle overgreb på børnene.

I Albertslund Kommunes redegørelse er herom anført, at politiet den 29. marts 2017 underrettede Familieafsnittet om, at de pågældende børn var med på den anholdtes billedmateriale. Videre fremgår, at det baseret på oplysningerne fra politiet var Albertslund Kommunes opfattelse, at der ikke var begået fysiske overgreb mod børnene – og dette altså uanset den måde, hvorpå underretningerne var formuleret og journaliseret på de enkelte sager. Det lægges derfor til grund, at det i overensstemmelse med det anførte i redegørelsen på daværende tidspunkt **ikke** var Albertslund Kommunes opfattelse, at der var begået fysiske overgreb mod børnene i forbindelse med sagens opstart, men at der var tale om blufærdighedskrænkelser i form af billedoptagelser. Der henvises til kapitel 2, punkt 2.1.

På baggrund af underretningerne fra politiet foretog Albertslund Kommune inden for 24 timer en konkret individuel vurdering af hver enkelt underretning, og det var i alle tilfælde vurderingen, at de pågældende børns sundhed og udvikling ikke var i fare. Dette skete både efter modtagelsen af underretningerne den 29. marts 2017 samt efter modtagelsen af yderligere en underretning den 4. juli 2017.

- 2.2.1.3 Endvidere kan det lægges til grund, at Albertslund Kommune den 30. marts 2017 – dagen efter politiets underretning af 29. marts 2017 – foretog mellemkommunale underretninger i de ■■■ sager, hvor de pågældende familier var flyttet til andre kommuner.
- 2.2.1.4 Herudover kan det lægges til grund, at Albertslund Kommune i perioden fra den 30. marts 2017 til den 6. april 2017 tilbød forældrene et § 11, stk. 3-forløb. Det var i den forbindelse Albertslund Kommunes faglige vurdering, at forældrene var i krise og havde brug for terapeutisk råd, vejledning og healing.

Uanset at det ikke fremgår af sagsakterne i ■■■ af sagerne, om forældrene blev visiteret til et § 11, stk. 3-forløb inden for den anførte tidsperiode (fra den 30. marts 2017 til den 6. april 2017), kan det på baggrund af sagsakterne under alle omstændigheder lægges til grund, at dette skete senest den 30. maj 2017.

- 2.2.1.5 Endelig kan det lægges til grund, at alle de berørte forældre fik samme tilbud, at medarbejdere fra Børnehus Hovedstaden var med til at forberede Familiehusets medarbejdere på gennemførelsen af de forestående § 11, stk. 3-forløb, og at Albertslund Kommune ikke gennemførte børnesamtaler i forbindelse med

sagernes opstart, og at beslutningen herom blev truffet efter dialog med Børnehus Hovedstaden, der således var bekendt med sagskomplekset.

2.2.2 Vurderingen af Albertslund Kommunes sagsbehandling

- 2.2.2.1 Som anført ovenfor iværksatte Albertslund Kommune – i perioden fra den 17. marts 2017 til den 29. marts 2017, hvor der endnu ikke forelå en formel underretning fra politiet – en række forskellige relevante tiltag med henblik på at orientere og støtte de berørte forældre, ligesom kommunen hurtigt etablerede kontakt til Børnehus Hovedstaden og orienterede dem om sagen.

På det foreliggende grundlag synes Albertslund Kommunes umiddelbare sagsbehandling i denne periode således ikke at være behæftet med hverken fejl eller forsømmelser.

I tilknytning hertil bemærkes, at selvom der for Albertslund Kommune var tale om en presset situation – hvor der ikke alene skulle ske en intern koordinering i kommunen, idet der tilgik kommunen oplysninger i forskellige afdelinger og på forskellige niveauer, men hvor der tillige skulle ske en ekstern koordinering med bl.a. politiet – kommunikerede Albertslund Kommune ganske hurtigt til de berørte forældre om situationen, ligesom kommunen også ganske hurtigt iværksatte forskellige former for relevant støtte mv. efter serviceloven.

- 2.2.2.2 Som anført ovenfor foretog Albertslund Kommune endvidere en konkret individuel vurdering af de enkelte underretninger (som kommunen modtog den 29. marts 2017) inden for 24 timer med henblik på at vurdere, hvorvidt der var behov for at iværksætte akutte foranstaltninger. Tilsvarende gør sig gældende for så vidt angår [REDACTED], som Albertslund Kommune modtog [REDACTED].

På det foreliggende grundlag er Albertslund Kommunes sagsbehandling relateret til den umiddelbare vurdering af underretningerne ikke behæftet med hverken fejl eller forsømmelser, idet kommunen i alle tilfælde reagerede inden for den fastsatte tidsfrist i serviceloven.

Det bemærkes i den forbindelse, at uanset vurderingerne i de enkelte sager ses at være formuleret identisk, og derfor for en umiddelbar betragtning efterlader indtryk af at være foretaget "mere samlet", er der på det foreliggende grundlag ikke holdepunkter for at antage, at der ikke skulle være foretaget en i situationen tilstrækkelig konkret individuel vurdering i hver enkelt sag.

- 2.2.2.3 Som anført ovenfor foretog Albertslund Kommune herudover en nærmere vurdering af de enkelte underretninger, hvorved de berørte forældre blev visiteret til et § 11, stk. 3-forløb. Der blev i den forbindelse ikke afholdt børnesamtaler i nogen af sagerne grundet børnenes alder.

For så vidt angår det forhold, at Albertslund Kommune ikke afholdt **børnesamtaler** bemærkes:

Det følger af serviceloven, at der ved underretning om overgreb mod et barn skal gennemføres en børnesamtale, og det er alene i tilfælde, hvor barnets modenhed eller sagens karakter taler imod, at kommunen kan undlade at gennemføre børnesamtaler. Der henvises herom til kapitel 3, punkt 4.2.

Som anført var det Albertslund Kommunes faglige vurdering, som blev foretaget efter drøftelser med Børnehus Hovedstaden, at der ikke skulle afholdes børnesamtaler, idet børnene havde en alder, hvorefter det ikke skønnedes muligt at gennemføre en samtale om sagernes indhold.

På det foreliggende grundlag er det herefter vurderingen, at beslutningen om ikke at gennemføre børnesamtaler var sagligt begrundet **materielt**, og at der derfor ikke må antages at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke foreligger oplysninger, der giver grundlag for at tilsidesætte det af Albertslund Kommune udøvede skøn.

Særligt i lyset af sagens alvorlige karakter er det imidlertid vurderingen, at Albertslund Kommune **formelt** burde have sikret sig, at der i hver enkelt sag forelå fyldestgørende dokumentation og journalisering af kommunens faglige vurdering, og det derved udøvede skøn, idet der alene ses at være udarbejdet og journaliseret et notatet herom i et fåtal af sagerne. Dette formelle forhold ændrer imidlertid ikke ved, at der ikke må antages at foreligge et fornødent ansvarsgrundlag, ligesom de formelle forhold under alle omstændigheder ikke er af en sådan karakter, at de undtagelsesvist kan give anledning til en tortgodtgørelse/økonomisk kompensation.

For så vidt angår det forhold, at Albertslund Kommune i forbindelse med sagens opstart ikke gennemførte **børnefaglige undersøgelser**, men i stedet henviste forældrene til et § 11, stk. 3-forløb, bemærkes:

Det følger af serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at iværksætte børnefaglig undersøgelse, hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte. Spørgsmålet om, hvornår et barn eller en ung trænger til særlig støtte, ses imidlertid ikke at være nærmere reguleret i serviceloven eller forarbejderne mv. Der henvises herom til kapitel 3, punkt 4.3.

Som anført var det Albertslund Kommunes faglige vurdering – baseret på de oplysninger, som forelå i forbindelse med sagens opstart, herunder at der **ikke** var begået fysiske overgreb mod børnene – at et § 11, stk. 3-forløb i situationen var det bedste tilbud for de berørte familier og børn. Samtidig var det Albertslund

Kommunes faglige vurdering, at gennemførelsen af børnefaglige undersøgelser ville kunne være sekundært traumatiserende, og at hjælpen til børnene i stedet skulle ske gennem forældrene med mindst mulig indgriben i børnenes hverdag.

På det foreliggende grundlag er det herefter vurderingen, at beslutningen om ikke at gennemføre børnefaglige undersøgelser, men i stedet at tilbyde et § 11, stk. 3-forløb – uanset at der i situationen også kunne være truffet beslutning om at gennemføre børnefaglige undersøgelser – var sagligt begrundet **materielt**, og at der derfor ikke må antages at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke foreligger oplysninger, der giver grundlag for at tilsidesætte det af Albertslund Kommune udøvede skøn, herunder bl.a. i lyset af at Børnehus Hovedstaden på daværende tidspunkt var bekendt med sagerne – i hvert fald på et mere overordnet plan – og at Børnehus Hovedstaden – så vidt det er Albertslund Kommune bekendt – heller ikke ses at have tilkendegivet, at de ikke var enige i kommunens sagsbehandling.

Særligt i lyset af sagens alvorlige karakter er det imidlertid vurderingen, at Albertslund Kommune **formelt** burde have sikret sig, at der i hver enkelt sag forelå fyldestgørende dokumentation og journalisering om kommunens faglige vurdering, og det herved udøvede skøn, herunder om hvorfor der ikke blev iværksat børnefaglige undersøgelser. Dette formelle forhold ændrer imidlertid ikke ved, at der ikke må antages at foreligge et fornødent ansvarsgrundlag, ligesom de formelle forhold under alle omstændigheder ikke er af en sådan karakter, at de undtagelsesvist kan give anledning til en tortgodtgørelse/økonomisk kompensation

2.3 Albertslund Kommunes sagsbehandling i takt med politiets efterforskning

2.3.1 Faktum

2.3.1.1 På baggrund af sagens oplysninger kan det lægges til grund, at Albertslund Kommune i perioden efter sagens opstart og i takt med politiets efterforskning fastholdt en kontakt med Børnehus Hovedstaden. Således var det bl.a. Børnehus Hovedstaden, der forestod supervision af de af Albertslund Kommunes medarbejdere, der havde ansvaret for gennemførelsen af de enkelte § 11, stk. 3-forløb.

2.3.1.2 Det kan videre lægges til grund, at Albertslund Kommune i perioden fra juli 2017 til september 2017 modtog yderligere [REDACTED]

Albertslund Kommune foretog med det samme en konkret individuel vurdering af de ■■■ underretninger, og i begge tilfælde var det vurderingen, at børnenes sundhed og udvikling ikke var i fare.

I samme periode blev der både afholdt et evalueringsmøde og et opfølgningsmøde med forældrene. På opfølgningsmødet blev det bl.a. tilkendegivet fra nogle af forældrene, at det var deres oplevelse, at deres børn mistrivedes.

- 2.3.1.3 Endvidere kan det lægges til grund, at Albertslund Kommune den 9. oktober 2017 blev orienteret af politiet om, at ■■■ børn (til ■■■ forældrepar) havde været udsat for fysiske overgreb, og dermed ikke "kun" blufærdighedskrænkelser i form af billedoptagelser.

Efter at politiet havde afholdt samtaler med de pågældende ■■■ forældrepar den 11. oktober 2017, bl.a. med deltagelse af psykologer og rådgivere fra Albertslund Kommune, sendte Albertslund Kommune den 13. oktober 2017 – baseret på den viden, som kommunen havde om overgrebene på daværende tidspunkt – et brev til samtlige de 23 forældrepar, hvis børn var omfattet af politiets undersøgelser, med tilbud om at gennemføre børnefaglige undersøgelser. Af brevet til forældrene fremgik videre, at det – med hensyn til de tilfælde, hvor Albertslund Kommune havde modtaget underretninger, der var bekymrende – ville være kommunen, der traf afgørelse om, hvorvidt der skulle iværksættes børnefaglige undersøgelser.

- 2.3.1.4 Herudover kan det lægges til grund, at Albertslund Kommune i perioden fra den 13. oktober 2017 til marts 2018 traf afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i ■■■ af sagerne.

2.3.2 Vurderingen af Albertslund Kommunes sagsbehandling

- 2.3.2.1 Som anført ovenfor havde Albertslund Kommune – i løbet af foråret og sommeren 2017 og indtil marts 2018 – en løbende kontakt med både politiet, Børnehus Hovedstaden og forældrene til de børn, der var omfattet af politiets undersøgelser.

På det foreliggende grundlag synes Albertslund Kommunes umiddelbare samarbejde mv. med myndigheder og de berørte forældre ikke at være behæftet med hverken fejl eller forsømmelser.

Uanset at koordineringen mellem Albertslund Kommune og politiet muligvis kunne have været tilrettelagt på anden og bedre vis, hvilket nogle af forældrene også har givet udtryk for over for Børnehus Hovedstaden, og uanset at Albertslund Kommune muligvis kunne have afsat flere ressourcer til at håndtere de enkelte § 11, stk. 3-forløb, synes der ikke hermed at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag.

- 2.3.2.2 Som anført ovenfor foretog Albertslund Kommune en konkret individuel vurdering af de ■■■ efterfølgende underretninger (som kommunen modtog i perioden fra juli til september 2017) inden for 24 timer med henblik på at vurdere, hvorvidt der var behov for at iværksætte akutte foranstaltninger.

På det foreliggende grundlag er Albertslund Kommunes sagsbehandling relateret til den umiddelbare vurdering af de ■■■ underretninger ikke behæftet med hverken fejl eller forsømmelser, idet kommunen – på samme vis som med de første indberetninger fra marts 2017 – i ■■■ tilfælde reagerede inden for den fastsatte tidsfrist i serviceloven.

- 2.3.2.3 Som anført ovenfor modtog Albertslund Kommune den 9. oktober 2017 oplysning fra politiet om, at pædagogmedhjælperen havde begået fysiske overgreb mod ■■■ af børnene. Albertslund Kommune var til stede i forbindelse med forældrenes samtale med politiet den 11. oktober 2017, og Albertslund Kommune sendte den 13. oktober 2017 et brev til samtlige de 23 forældrepar, hvis børn var omfattet af politiets undersøgelser, med tilbud om at iværksætte børnefaglige undersøgelser, herunder at det var Albertslund Kommune, der ville træffe afgørelse i de tilfælde, hvor kommunen havde modtaget underretninger, der var bekræftende.

For så vidt angår det forhold, at Albertslund Kommune i forbindelse med modtagelsen af de nye oplysninger fra politiet ikke foretog en konkret individuel vurdering af, om der var behov for at iværksætte **akutte foranstaltninger** bemærkes:

Det følger af serviceloven, at der ved underretning om overgreb mod et barn skal foretages en vurdering af underretningen inden for 24 timer med henblik på at vurdere, om der er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger. Der henvises herom til kapitel 3, punkt 4.2.

Henset til oplysningernes karakter – at der var begået fysiske overgreb mod ■■■ børn – er det først og fremmest vurderingen, at Albertslund Kommune burde have behandlet de nye oplysninger fra politiet som egentlige nye underretninger. Dette synes imidlertid ikke at være tilfældet.

På det foreliggende grundlag er det herefter også vurderingen, at Albertslund Kommune burde have foretaget en formel vurdering af de pågældende underretninger inden for 24 timer i overensstemmelse med servicelovens regler.

Til trods herfor er der imidlertid ikke noget der tyder på, at Albertslund Kommune ikke har taget højde for de nye oplysninger i forbindelse med kommunens videre sagsbehandling. Bl.a. kan det anføres, at Albertslund Kommune deltog i mødet mellem politiet og forældrene den 11. oktober 2017, og at kommunen herefter

foretog en genvurdering af sagerne med fremsendelse af tilbud om iværksættelse af børnefaglige undersøgelser til forældrene.

I situationen synes der dermed heller ikke at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag.

For så vidt angår det forhold, at Albertslund Kommune ikke afholdt **børnesamtaler** bemærkes:

Det følger af serviceloven, at der ved underretning om overgreb mod et barn skal gennemføres en børnesamtale, og det er alene i tilfælde, hvor barnets modenhed eller sagens karakter taler imod, at kommunen kan undlade at gennemføre børnesamtaler. Der henvises herom til kapitel 3, punkt 4.2.

Henset til oplysningernes karakter – at der var begået fysiske overgreb mod [redacted] børn – er det vurderingen, at Albertslund Kommune burde have foretaget en vurdering af, om der skulle gennemføres børnesamtaler. At Albertslund Kommune burde have foretaget en sådan vurdering understøttes eksempelvis også af kommunens egen sagsbehandling i sag nr. [redacted], hvor der – i forbindelse med [redacted] – netop blev foretaget en vurdering af, om der var grundlag for at afholde børnesamtale.

Albertslund Kommune havde imidlertid allerede vurderet en gang tidligere – i forbindelse med modtagelsen af de første underretninger fra politiet den 29. marts 2017 – at der ikke var grundlag for at afholde børnesamtaler grundet børnenes alder. Henset til den korte tidsmæssige periode mellem denne tidligere vurdering og modtagelsen af de nye oplysninger (ca. 6 måneder), synes der herefter ikke at være grundlag for at antage, at en ny vurdering i oktober 2017 skulle være faldet anderledes ud.

I situationen synes der dermed heller ikke at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag.

For så vidt angår det forhold, at Albertslund Kommune ikke traf afgørelse om at gennemføre **børnefaglige undersøgelser** (med undtagelse af [redacted] sager) bemærkes:

Det følger af serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at iværksætte børnefaglig undersøgelse, hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte. Spørgsmålet om, hvornår et barn eller en ung trænger til særlig støtte ses imidlertid ikke at være nærmere reguleret i serviceloven eller forarbejderne mv. Der henvises herom til kapitel 3, punkt 4.3.

Som anført var det Albertslund Kommunes faglige vurdering – baseret på de nye oplysninger fra politiet – at forældrene til samtlige de 23 børn, der var omfattet af politiets undersøgelser, skulle have et tilbud om at iværksætte en børnefaglig undersøgelse. Dog blev det præciseret, at i tilfælde, hvor Albertslund Kommune havde modtaget underretninger, der var bekymrende, ville det være kommunen, der traf afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser.

For så vidt angår de børn, hvor der **ikke var modtaget nye oplysninger** om fysiske overgreb bemærkes:

På det tidspunkt, hvor Albertslund Kommune modtog de nye oplysninger fra politiet om fysiske overgreb, var forældrene ca. 6 måneder forinden blevet visiteret til et § 11, stk. 3-forløb, og der var derfor allerede igangsat en indsats med henblik på at støtte de pågældende børn og forældre. Navnlig i lyset heraf synes Albertslund Kommunes faglige vurdering om ikke at træffe afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser på dette tidspunkt uden forældrenes accept og/eller ønske derfor at være sagligt begrundet **materielt**, herunder ikke mindst set i lyset af, at børnefaglige undersøgelser så vidt muligt skal gennemføres i samarbejde med indehaveren af forældremyndigheden, hvilket særligt må gøre sig gældende i et tilfælde, som det foreliggende.

På det foreliggende grundlag er det herefter vurderingen, at der i forhold til beslutningen om at fremsende tilbud om at iværksætte børnefaglige undersøgelser ikke må antages at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke foreligger oplysninger, der giver grundlag for at tilsidesætte det af Albertslund Kommune udøvede skøn.

Særligt i lyset af sagens alvorlige karakter er det imidlertid vurderingen, at Albertslund Kommune **formelt** burde have sikret sig, at der i hver enkelt sag forelå fyldestgørende dokumentation og journalisering om kommunens faglige vurdering, og det herved udøvede skøn, herunder om hvorfor der ikke blev truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser. Dette formelle forhold ændrer imidlertid ikke ved, at der ikke må antages at foreligge et fornødent ansvarsgrundlag, ligesom de formelle forhold under alle omstændigheder ikke er af en sådan karakter, at de undtagelsesvist kan give anledning til en tortgodtgørelse/økonomisk kompensation.

Det forhold, at Albertslund Kommune efterfølgende selv har tilkendegivet i redegørelsen, at kommunen på det tidspunkt, hvor politiet oplyste, at ■ børn havde været udsat for fysiske krænkelser, ikke skulle have givet tilbud om at iværksætte børnefaglige undersøgelser, men i stedet have truffet afgørelse herom og henvist sagerne til Børnehus Hovedstaden, ændrer ikke ved den anførte vurdering, hvorefter der ikke er tale om et erstatningspådragende forhold.

For god ordens skyld bemærkes, at der heller ikke ses at være nogen af de berørte, som har lidt et økonomisk tab, hvorfor Albertslund Kommune heller ikke af den grund må antages at kunne ifalde et erstatningsansvar.

Endvidere er det vurderingen, at Albertslund Kommune heller ikke må antages at kunne blive pålagt at betale en tortgodtgørelse. På det foreliggende grundlag er det således den samlede vurdering, at Albertslund Kommunes sagsbehandling i forbindelse med politiets efterforskning ikke udgør en retsstridig krænkelse af en sådan grovhed, at der er grundlag for tortgodtgørelse, hverken efter erstatningsansvarslovens § 26 eller dets principper.

For så vidt angår de børn, hvor der **var modtaget nye oplysninger** om fysiske overgreb:

I overensstemmelse med det anførte i brevet af 13. oktober 2017 traf Albertslund Kommune i den efterfølgende periode afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i ■ sager (sag nr. ■), hvor kommunen havde modtaget underretninger, der var bekymrende. (Albertslund Kommune traf endvidere afgørelse om at iværksætte børnefaglig undersøgelse i sag nr. ■ i marts 2018, men dette var ikke baseret på oplysninger modtaget fra politiet den 9. oktober 2017.) I tilknytning hertil bemærkes, at Albertslund Kommune valgte at træffe afgørelse om at iværksætte børnefaglig undersøgelse i sag nr. ■ på trods af, at forældrene ikke tilkendegav et ønske herom.

Med hensyn til ■ sidste af de ■ sager – sag nr. ■ – bemærkes, at der først blev truffet afgørelse om, hvorvidt der skulle iværksættes børnefaglige undersøgelser (hvilket kun skete i sag nr. ■) efter, at Albertslund Kommune den 28. maj 2018 på ny havde rettet henvendelse til forældrene.

Idet det fremgår af sagsakterne, at henholdsvis Familieafsnittet og Familiehuset efter den 11. oktober 2017 ville tage kontakt til forældrene med henblik på at vurdere behovet for støtte, og at en sådan henvendelse ikke ses at være foretaget i nogen af sagerne før den 28. maj 2018, tyder det ikke på, at Albertslund Kommune har fulgt op i disse sager i overensstemmelse med de anførte journalnotater. Dette må umiddelbart kvalificeres som en væsentlig fejl fra kommunens side.

Til trods for at Albertslund Kommune først fulgte op i de ■ sager den 28. maj 2018, hvorefter der eventuelt kan være et ansvarsgrundlag i disse ■ sager, synes dette forhold imidlertid – baseret på de foreliggende oplysninger – ikke at have medført en skade, ligesom der heller ikke ses at være lidt et økonomisk tab.

På det foreliggende grundlag er det herefter vurderingen i forhold til de ■ konkrete sager, at Albertslund Kommune heller ikke i forhold hertil må antages at

kunne ifalde et erstatningsansvar. Tilsvarende er der heller ikke grundlag for at antage, at forholdet skulle udgøre en retsstridig krænkelse af en sådan grovhed, at der er grundlag for tortgodtgørelse

2.4 Albertslund Kommunes sagsbehandling i forbindelse med straffesagens afslutning

2.4.1 Faktum

2.4.1.1 På baggrund af sagens oplysninger kan det lægges til grund, at Albertslund Kommune den 28. maj 2018 indkaldte forældrene i de sager, hvor der ikke allerede var iværksat børnefaglige undersøgelser, til en samtale med henblik på at vurdere, hvorvidt der på daværende tidspunkt skulle træffes afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser. Albertslund Kommunes henvendelse til forældrene skete samtidig med, at Østre Landsret stadfæstede byrettens dom og fandt pædagogmedhjælperen skyldig i overgreb mod bl.a. de 23 børn, der var omfattet af politiets undersøgelser.

2.4.1.2 Det kan videre lægges til grund, at Albertslund Kommune i den efterfølgende periode traf afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i yderligere ■ sager, og at der herefter var truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i ■ ud af de i alt 23 sager ■.

2.4.2 Vurderingen af Albertslund Kommunes sagsbehandling

2.4.2.1 Som anført ovenfor, blev forældrene til de børn, hvor der ikke allerede var iværksat børnefaglige undersøgelser (i alt ■ sager) – samme dag, som der forelå en endelig dom i straffesagen – indkaldt til samtale med henblik på at vurdere, om der nu var grundlag for at iværksætte børnefaglige undersøgelser. Dette resulterede i, at der umiddelbart efterfølgende blev iværksat børnefaglige undersøgelser i yderligere ■ sager.

På det foreliggende grundlag er det herefter vurderingen, at der ikke er grundlag for at kritisere Albertslund Kommunes sagsbehandling i forbindelse med straffesagens afslutning, hvorefter kommunen således straks tog initiativ til at vurdere, om der var grundlag for at iværksætte børnefaglige undersøgelser i de resterende sager. Således er det vurderingen, at det af Albertslund Kommune iværksatte initiativ både var relevant og i situationen et korrekt sagsbehandlingsskridt, hvorfor det samtidig er vurderingen, at der ikke består et ansvarsgrundlag.

Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at det ikke havde været at foretrække, hvis Albertslund Kommune på et tidligere tidspunkt havde sikret mere fremdrift og opfølgning i de enkelte sager, således at der om muligt var truffet

afgørelse om at gennemføre børnefaglige undersøgelser i yderligere sager på et endnu tidligere tidspunkt.

Det forhold, at Albertslund Kommune ikke har truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i de resterende ■ sager, giver naturligt anledning til overvejelser om, hvorvidt Albertslund Kommune i relation hertil måtte have begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag.

Om den nærmere begrundelse for, at der ikke blev iværksat børnefaglige undersøgelser i de resterende sager, har Albertslund Kommune anført i redegørelsen:

"Af de resterende børn har nogle familier enten ikke ønsket en børnefaglig undersøgelse, er fraflyttet eller anden årsag."

Om det af Albertslund Kommune anførte bemærkes:

For så vidt angår de tilfælde, hvor sagerne er lukket efter ønske fra forældrene, synes der ikke at være grundlag for at kritisere Albertslund Kommunes beslutning om ikke at foretage yderligere. I tilknytning hertil bemærkes, at der i sagsakterne i disse sager ikke ses at være oplysninger, som indikerer, at børnene skulle være i mistrivsel mv.

Tilsvarende er der heller ikke grundlag for at kritisere, at Albertslund Kommune ikke har foretaget yderligere i de sager, hvor forældrene er fraflyttet kommunen, og hvor der er foretaget mellemkommunale underretninger.

For så vidt angår de tilfælde, hvor sagerne er lukket af "anden årsag", fremgår det af sagsakterne, at dette konkret dækker over to sager, jf. sag nr. ■, hvor forældrene ikke ses at have reageret på kommunens henvendelser, hverken i oktober 2017 eller i maj 2018. Henset til sagernes karakter synes det alt andet lige at have været god forvaltningsskik, hvis Albertslund Kommune – forinden disse ■ sager blev lukket – for god ordens skyld eksempelvis havde kontaktet forældrene telefonisk med henblik på at sikre, at de var enige i beslutningen, og at der ikke var sket nogen misforståelser.

På det foreliggende grundlag er det imidlertid vurderingen, at der ikke synes at være tale om fejl eller forsømmelse af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag, ligesom det endvidere er vurderingen, at Albertslund Kommune heller ikke må antages at kunne blive pålagt at betale en tortgodtgørelse for dette forhold.

2.5 Albertslund Kommunes sagsbehandling vedrørende sag nr. [REDACTED]

2.5.1 Faktum

2.5.1.1 På baggrund af sagens oplysninger kan det lægges til grund, at Albertslund Kommune i perioden efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen og indtil marts 2019 – ud over de 23 sager, som indgik i straffesagen – modtog underretninger i yderligere [REDACTED] sager (sag nr. [REDACTED] [REDACTED] vedrørende bekymring om overgreb relateret til "Rosenly-sagen". [REDACTED]

I samtlige sager, dog med undtagelse af [REDACTED], foretog Albertslund Kommune inden for 24 timer en konkret individuel vurdering af hver enkelt underretning, og det var i alle tilfælde vurderingen, at de pågældende børns sundhed og udvikling ikke var i fare. Albertslund Kommune gennemførte ikke børnesamtaler i nogen af sagerne.

2.5.1.2 Det kan videre lægges til grund, at Albertslund Kommune i [REDACTED] af sagerne traf afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i perioden umiddelbart efter modtagelsen af underretningerne og samtidig henviste sagerne til Børnehus Hovedstaden.

2.5.1.3 Endvidere kan det lægges til grund, at de øvrige [REDACTED] underretninger, som Albertslund Kommune derudover modtog i den omhandlede periode vedrørende børn, der havde været indskrevet i Rosenly – på baggrund af underretningerne – ikke ses at relatere sig til "Rosenly-sagen". Disse sager behandles derfor ikke nærmere.

2.5.2 Vurdering af Albertslund Kommunes sagsbehandling

2.5.2.1 Som anført ovenfor foretog Albertslund Kommune en konkret individuel vurdering af de enkelte underretninger inden for 24 timer med henblik på at vurdere, hvorvidt der var behov for at iværksætte akutte foranstaltninger.

På det foreliggende grundlag er det herefter vurderingen, at Albertslund Kommunes sagsbehandling relateret til den umiddelbare vurdering af underretningerne ikke er behæftet med hverken fejl eller forsømmelser, idet det dog bemærkes, [REDACTED] ikke ses at være håndteret som en egentlig underretning, og at der i konsekvens heraf ikke blev foretaget en vurdering af henvendelsen inden for 24 timer. Uanset at det for en umiddelbar betragtning er vanskeligt at forstå, hvorfor den pågældende underretning,

henset til dens karakter, ikke formelt blev håndteret som en egentlig underretning, synes dette forhold dog ikke selvstændigt at udgøre en fejl eller forsømmelse af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag. I den forbindelse tillægges det bl.a. vægt, at der relativt hurtigt blev handlet på henvendelsen [REDACTED], herunder at der i løbet af en måned blev truffet afgørelse om at iværksætte en børnefaglig undersøgelse.

2.5.2.2 Som anført ovenfor blev der ikke afholdt børnesamtale i nogen af sagerne.

Som nærmere redegjort for i punkt 2.2.2 havde Albertslund Kommune i marts 2017 vurderet – efter drøftelser med Børnehus Hovedstaden – at der ikke var grundlag for at afholde børnesamtaler i sag nr. [REDACTED] grundet børnenes alder.

Baseret på de foreliggende oplysninger er der imidlertid ikke grundlag for at antage, at en tilsvarende vurdering i de [REDACTED] omhandlede sager skulle være faldet anderledes ud. Dertil kommer, at modtagelsen af underretninger i nogle af sagerne ses at have ført til, at der umiddelbart efterfølgende blev truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser.

I situationen synes der dermed heller ikke at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag.

2.5.2.3 Som anført ovenfor blev der iværksat børnefaglige undersøgelser i tre ud af de seks sager (sag nr. [REDACTED]), hvor Albertslund Kommune modtog underretning med bekymring om overgreb relateret til "Rosenly-sagen". I alle [REDACTED] tilfælde blev beslutningen om at iværksætte børnefaglige undersøgelser truffet ganske hurtigt, og i alle tilfælde senest en måned efter modtagelsen af underretningen.

For så vidt angår de [REDACTED] sager, hvor der ikke blev iværksat børnefaglige undersøgelser, bemærkes, at disse blev lukket efter ønske fra forældrene, og at der i sagsakterne ikke ses at være oplysninger, som indikerer, at børnene skulle være i mistrivsel mv. På det foreliggende grundlag er der derfor heller ikke grundlag for at kritisere Albertslund Kommunes beslutning om ikke at foretage yderligere i disse sager.

For så vidt angår den sidste sag (sag nr. [REDACTED]) bemærkes, at – på tidspunktet for modtagelse af sagsakterne – var denne endnu ikke afsluttet.

2.6 EMRK set i forhold til Albertslund Kommunes sagsbehandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen

- 2.6.1 For at et barn har levet under forhold, som er i strid med forbuddet i EMRK's artikel 3 mod tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling, kræves det, at den krænkelse, barnet har været udsat for, er af en vis grovhed.
- 2.6.2 I forhold til Albertslund Kommunes sagsbehandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen, forudsætter et ansvar baseret på konventionens regler således, at Albertslund Kommune i forbindelse med den opfølgende sagsbehandling på den ene eller anden måde har tilsidesat sine tilsynsforpligtelser over for børnene på en sådan måde, at dette har karakter af et brud på EMRK.
- 2.6.3 Som redegjort for ovenfor, er det imidlertid vurderingen, at Albertslund Kommune, efter det tidspunkt hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen, generelt set ikke har ageret på en sådan måde, at der er grundlag for at statuere ansvar efter national ret i forhold til sagsbehandlingen. Ud fra samme betragtninger som anført i den forbindelse, er det videre vurderingen, at der generelt set heller ikke er grundlag for at gå ind i en nærmere vurdering af, om der foreligger sådanne mangler i forhold til håndteringen af børnesagerne efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen, at dette skulle kunne udgøre en krænkelse af EMRK.
- 2.6.4 Ved denne vurdering er det tillagt vægt, at eventuelle mangler i Albertslund Kommunes sagsbehandling i givet fald navnlig handler om for sen iværksættelse af børnefaglige undersøgelser og/eller den manglende opfølgning over for forældrene set i forhold til pligterne efter serviceloven – altså en tidsmæssig forskydning af en social indsats som følge af nu ophørte overgreb mod børnene.
- 2.6.5 Selv hvis der måtte konstateres mangler i Albertslund Kommunes sagsbehandling i form af en tidsmæssig forskydning af en social indsats og/eller manglende opfølgning, udgør disse mangler efter vores opfattelse ikke forhold af en sådan karakter, at dette kan udgøre krænkelse af EMRK's artikel 3.

Hertil bemærkes, at der i den forbindelse ikke er noget, som indikerer, at børnene på anden vis fortsat risikerede at blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen, idet pædagogmedhjælperen fra det tidspunkt var varetægtsfængslet.

- 2.6.6 På den baggrund er det vurderingen, at Albertslund Kommune ikke har overtrådt EMRK efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen. Dermed er der heller ikke grundlag for at antage, at Albertslund Kommune i den forbindelse kan blive pålagt at betale en tortgodtgørelse, jf. princippet i erstatningsansvarslovens § 26.

3. Albertslund Kommunes sagsbehandling forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen

3.1 EMRK

3.1.1 Som redegjort for forudsætter en krænkelse af forbuddet i EMRK's artikel 3 mod tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling, at den krænkelse, et barn har været udsat for, er af en vis grovhed.

3.1.2 I de konkrete sager blev det i forbindelse med straffedommen fastslået, at pædagogmedhjælperen tidligere havde udsat børnene for strafbare overgreb af seksuel karakter.

Indledningsvis bemærkes derfor, at grovhedsbetingelsen efter EMRK's artikel 3 vurderes at være opfyldt i samtlige disse sager i forhold til de overgreb, forskellige børn i Rosenly havde været udsat for over en årrække forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen.

Tilsvarende må det antages, at grovhedskriteriet også vil være opfyldt i forhold til andre børn, der måtte have gået i Rosenly, såfremt de har været udsat for overgreb af tilsvarende karakter fra pædagogmedhjælperen.

Spørgsmålet bliver herefter, om Albertslund Kommune må antages at være ansvarlig for de afdækkede overgreb som følge af en manglende iagttagelse af forbuddet efter EMRK's artikel 3.

3.1.3 I forhold til vurderingen af om Alberslund Kommune må antages at kunne ifalde et ansvar efter EMRK og derved blive pålagt at betale en tortgodtgørelse, jf. princippet i erstatningsansvarslovens § 26, forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen, forudsætter dette, at Albertslund Kommune indså eller burde have indset, at der var risiko for, at der blev begået de afdækkede (eller tilsvarende konventionsstridige) overgreb mod børn i Rosenly uden at have grebet ind heroverfor.

3.1.4 Ud fra gennemgangen af de foreliggende sagsakter med underretninger vedrørende børn indskrevet i Rosenly i perioden fra 2006 til februar 2017 er billedet, at **antallet** af underretninger ikke har haft et usædvanligt omfang. Det er derfor også vurderingen, at Albertslund Kommune på baggrund af antallet af underretninger ikke burde have indset eller fået en mistanke om, at der var en risiko for, at børnene i Rosenly blev udsat for overgreb – herunder umenneskelig behandling i strid med EMRK's artikel 3.

3.1.5 I forhold til **indholdet** af underretningerne er det overordnede billede, at underretningerne ikke generelt set burde have givet Albertslund Kommune mistanke

om, at børnene i Rosenly blev udsat for overgreb – herunder overgreb af den karakter, som pædagogmedhjælperen har udsat børnene for.

3.1.6 Ses der nærmere på karakteren af de enkelte underretninger, kan det konstateres, at alle underretningerne er enten: 1) underretninger om mulig vold, tidligere voldelig adfærd, eller fysiske overgreb i hjemmet eller af familien eller tidligere voldsepisoder relateret til hjemmets beboere, eller 2) underretninger om barnets udvikling og eller sociale/psykiske problemstillinger i hjemmet.

3.1.7 Eneste undtagelse hertil er en enkelt underretning, som omhandler et barn, [REDACTED]
[REDACTED]. Ud fra oplysningerne i underretningen og den dertil knyttede sagsbehandling er der dog ikke noget, som indikerer, at problemstillingen var knyttet til forholdene i Rosenly. Det er derfor vurderingen, at Albertslund Kommune heller ikke på baggrund af underretningen burde have indset eller fået en mistanke om, at der var en risiko for, at børnene i Rosenly blev udsat for overgreb – herunder umenneskelig behandling i strid med EMRK's artikel 3.

3.1.8 Derfor – og da der i øvrigt ikke i forbindelse med behandlingen af disse underretninger er der fremkommet oplysninger, som omfattede forholdene i Rosenly – burde Albertslund Kommune heller ikke på baggrund af indholdet af hver enkelt af disse underretninger have fået mistanke om, at børnene i Rosenly blev udsat for overgreb i strid med EMRK's artikel 3.

3.1.9 I forhold til sagsbehandlingen forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen, er det derfor på det foreliggende grundlag vurderingen, at der ikke er grundlag for at statuere et ansvarsgrundlag for overtrædelse af EMRK's artikel 3, ligesom det endvidere er vurderingen, at Albertslund Kommune heller ikke i den forbindelse må antages at kunne blive pålagt at betale en tortgodtgørelse, jf. princippet i erstatningsansvarslovens § 26, for dette forhold.

4. Erstatning for velfærdstab/-forsinkelse

4.1 Det kan overvejes, om en krænkelse af forpligtelserne efter serviceloven i sig selv kan udgøre et tilstrækkeligt grundlag til at få tilkendt en tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 eller en økonomisk kompensation på andet grundlag.

4.2 Det traditionelle udgangspunkt i Danmark vil være, at en myndigheds manglende iagttagelse af en handlepligt ikke i sig selv medfører ret til erstatning/godtgørelse. Der ses imidlertid endnu ikke at være taget stilling til spørgsmålet i en

situation som den foreliggende, hvorfor den følgende vurdering er behæftet med en vis usikkerhed.

- 4.3 Der verserer p.t. en sag ved Østre Landsret, hvor en sagsøger har nedlagt påstand om godtgørelse alene for manglende tildeling af støtte efter serviceloven. Som redegjort for i kapitel 3, punkt 2.4, har byretten i den indankede dom afvist, at der var grundlag for tortgodtgørelse i den pågældende situation.
- 4.4 I overensstemmelse med det traditionelle udgangspunkt er retstilstanden – som også antaget af byretten i den omtalte dom – derfor fortsat, at en myndigheds manglende iagttagelse af handlepligter efter eksempelvis serviceloven og den heraf manglende tildeling af en velfærdsydelse eller støttende foranstaltning ikke i sig selv kan danne grundlag for et krav om tortgodtgørelse, medmindre de sædvanlige betingelser for tildeling af tortgodtgørelse er opfyldt. Det vil sige, at udover selve den retsstridige krænkelse skal krænkelsen også udgøre en krænkelse af borgerens frihed, fred, ære eller person, ligesom krænkelsen skal være af en vis grovhed.
- 4.5 Selv for det tilfælde, at der i Danmark måtte være adgang til tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, alene fordi der er sket en overtrædelse af serviceloven, må det på den ene side formentlig kræves, at der er tale om et "velfærdstab" af en vis karakter, mens det på den anden side formentlig må antages, at der skal mindre til, førend en domstol vil finde, at en manglende iagttagelse af serviceloven giver grundlag for tortgodtgørelse end i forhold til, hvornår grovhedskravet efter EMRK's artikel 3 er opfyldt.
- 4.6 På baggrund af den foreliggende retspraksis og det i teorien anførte er det vurderingen, at karakteren af de mulige fejl og forsømmelser i sagsbehandlingen set i forhold til serviceloven – efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen – ikke er af en sådan karakter, at de i sig selv giver grundlag for, at Albertslund Kommune kan blive pålagt at betale en tortgodtgørelse alene for denne (mulige) manglende overholdelse af serviceloven relateret til "tab/forsinkelse af velfærd/ydelser".

Det bemærkes, at samme vurdering på det foreliggende grundlag gør sig gældende for så vidt angår Albertslund Kommunes sagsbehandling relateret til perioden forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen. For god ordens skyld henvises der til kapitel 1, afsnit 3, hvoraf fremgår, at det ligger uden for rammerne af vurderingen at foretage en selvstændig stillingtagen til, om Albertslund Kommune har iagttaget servicelovens forpligtelser i forbindelse med sagsbehandlingen af de enkelte underretninger for denne periode.

Det skal dog fremhæves, at måtte Østre Landsret senere omgøre den omtalte byretsdom, kan dette selvsagt give anledning til at ændre på denne vurdering.

Kapitel 5: Sammenfatning

1. Indledning

1.1 I det følgende sammenfattes de væsentligste konklusioner, der følger af ovennævnte vurdering.

1.2 I overensstemmelse med kommissoriet er det først og fremmest vurderet, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune – **efter det tidspunkt**, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med "Rosenly-sagen" – har pådraget sig et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler eller på andet grundlag ved ikke på et tidligere tidspunkt at have truffet afgørelse om at gennemføre børnefaglige undersøgelser og henvist sagerne til Børnehus Hovedstaden.

Dernæst er det vurderet, om der er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune har pådraget sig et erstatningsansvar for manglende iagttagelse af EMRK og/eller serviceloven ved, at kommunen – **forud for det tidspunkt**, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – burde have indset, at der var risiko for, at der blev begået overgreb mod børn i Rosenly, uden aktivt at have grebet ind heroverfor.

1.3 I vurderingen af Albertslund Kommunes sagsbehandling – **efter det tidspunkt**, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen – er indgået de 23 sager, som var en del af straffesagen mod pædagogmedhjælperen. Derudover er der indgået yderligere ■■■ sager, som ikke var en del af straffesagen, men hvor Albertslund Kommune – som i de andre 23 sager – har modtaget underretning vedrørende mulige overgreb relateret til "Rosenly-sagen".

I vurderingen af Albertslund Kommunes håndtering af underretninger – **forud for det tidspunkt**, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen – er indgået ■■■ sager. Fælles for disse sager er, at Albertslund Kommune i alle sagerne har modtaget underretninger vedrørende børn, der har været indskrevet i Rosenly.

1.4 Som anført i kapitel 3, kan en offentlig myndighed, herunder en kommune – i forbindelse med udførelsen af opgaver af offentligretlig karakter – ifalde et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige regler.

Dette forudsætter først og fremmest, at der foreligger det fornødne ansvarsgrundlag i form af culpa, herunder at der er begået væsentlige, klare fejl eller forsømmelser fra kommunens side. I den forbindelse har det betydning, om der er tale om en skønsmæssig afgørelse, og om der i givet fald er begået et kvalificeret fejlskøn. Hvilke krav, der gælder til en offentlig myndigheds adfærd, kan

dog ikke fastlægges generelt, men afhænger af, hvilke krav der stilles til den offentlige myndighed i den konkrete situation.

Hertil kommer, at der skal være årsagssammenhæng mellem kommunens ansvarspådragende adfærd og den indtrådte skade, ligesom den indtrådte skade må have været en påregnelig følge for kommunen. Endelig er det en betingelse, at der er lidt et tab, som kan opgøres økonomisk.

Udover muligheden for at ifalde et erstatningsansvar for et økonomisk tab, kan en kommune efter omstændighederne blive pålagt at betale tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, hvis kommunen er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en borgers frihed, fred, ære eller person. I det omfang en af kommunen udvist fejl eller forsømmelse tillige udgør en krænkelse af EMRK, vil kommunen endvidere kunne blive pålagt at betale en tortgodtgørelse efter princippet i erstatningsansvarslovens § 26.

2. Albertslund Kommunes sagsbehandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen

2.1 Børnefaglige undersøgelser

2.1.1 I forbindelse med sagens opstart – i marts 2017 – blev der ikke gennemført børnefaglige undersøgelser, idet forældrene til de berørte børn i stedet blev henvist til et § 11, stk. 3-forløb. Albertslund Kommunes faglige vurdering baserede sig på, at der ikke var begået fysiske overgreb mod børnene, at gennemførelsen af børnefaglige undersøgelser kunne være sekundært traumatiserende, og at hjælpen til børnene i stedet skulle ske gennem forældrene med mindst mulig indgriben i børnenes hverdag.

På det foreliggende grundlag er det vurderingen, at beslutningen om ikke at iværksætte børnefaglige undersøgelser var sagligt begrundet **materielt**. Det er på den baggrund vurderingen, at der heller ikke må antages at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag, hvortil bemærkes, at der ikke foreligger oplysninger, der giver grundlag for at tilsidesætte det af Albertslund Kommune udøvede skøn.

Særligt i lyset af sagens alvorlige karakter er det imidlertid vurderingen, at Albertslund Kommune **formelt** burde have sikret sig, at der i hver enkelt sag forelå fyldestgørende dokumentation og journalisering om kommunens faglige vurdering og det derved udøvede skøn. Dette formelle forhold ændrer imidlertid ikke ved, at der ikke må antages at foreligge et fornødent ansvarsgrundlag, ligesom de formelle forhold under alle omstændigheder ikke er af en sådan karakter, at de undtagelsesvist kan give anledning til en tortgodtgørelse/økonomisk kompensation.

2.1.2

På det tidspunkt, hvor Albertslund Kommune – i oktober 2017 – modtog underretning fra politiet om, at ■■■ børn havde været udsat for fysiske overgreb (hvilket ifølge sagsakterne ses at være ■■■ børn), sendte kommunen et tilbud til forældrene til samtlige 23 børn, der var omfattet af politiets undersøgelser, om at iværksætte børnefaglige undersøgelser. Dog ville Albertslund Kommune – i de tilfælde hvor kommunen havde modtaget underretninger, der var bekymrende – selv træffe afgørelse om, hvorvidt der skulle iværksættes børnefaglige undersøgelser, hvilket konkret skete i ■■■ af de tilfælde, hvor politiet havde oplyst om fysiske overgreb.

For så vidt angår de børn, hvor Albertslund Kommune ikke havde modtaget nye oplysninger om fysiske overgreb, er det på det foreliggende grundlag vurderingen, at beslutningen om at lade det være op til forældrene at afgøre, om der var behov for at gennemføre børnefaglige undersøgelser, var sagligt begrundet **materielt**. Det bemærkes i den forbindelse bl.a., at beslutningen herom blev taget på et tidspunkt, hvor der 6 måneder forinden var igangsat en indsats med henblik på at støtte de pågældende børn og forældre. Det er på den baggrund vurderingen, at der heller ikke må antages at være begået fejl eller forømmelser at en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag, hvortil bemærkes, at der ikke foreligger oplysninger, der giver grundlag for at tilside-sætte det af Albertslund Kommune udøvede skøn.

Særligt i lyset af sagens alvorlige karakter er det imidlertid vurderingen, at Albertslund Kommune **formelt** burde have sikret sig, at der i hver enkelt sag forelå fyldestgørende dokumentation og journalisering om kommunens faglige vurdering og det derved udøvede skøn. Dette formelle forhold ændrer imidlertid ikke ved, at der ikke må antages at foreligge et fornødent ansvarsgrundlag, ligesom de formelle forhold under alle omstændigheder ikke er af en sådan karakter, at de undtagelsesvist kan give anledning til en tortgodtgørelse/økonomisk kompensation.

For så vidt angår de børn, hvor Albertslund Kommune havde modtaget nye oplysninger om fysiske overgreb, blev der i den efterfølgende periode truffet afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i ■■■ ud af de ■■■ sager, hvor kommunen havde modtaget underretninger, der var bekymrende.

Med hensyn til de ■■■ øvrige sager ses der først at være taget stilling til spørgsmålet om at iværksætte børnefaglige undersøgelser på det tidspunkt, hvor Albertslund Kommune på ny rettede henvendelse til forældrene den 28. maj 2018. Det forhold, at Albertslund Kommune således ikke ses at have fulgt op i disse ■■■ sager på et tidligere tidspunkt, må umiddelbart kvalificeres som en væsentlig fejl fra kommunens side.

Til trods for at Albertslund Kommune først fulgte op i de pågældende ■ sager den 28. maj 2018, og at der dermed eventuelt kan være et ansvarsgrundlag i disse sager, synes dette forhold imidlertid – baseret på de foreliggende oplysninger – ikke at have medført en skade, ligesom der heller ikke ses at være lidt et økonomisk tab.

På det foreliggende grundlag er det derfor vurderingen, at der heller ikke i forhold hertil er grundlag for at antage, at Albertslund Kommune vil kunne ifalde et erstatningsansvar.

- 2.1.3 Tidsmæssigt sammenfaldende med at Østre Landsret stadfæstede byrettens dom – i maj 2018 – indkaldte Albertslund Kommune forældrene i de sager, hvor der ikke allerede var iværksat børnefaglige undersøgelser, til samtale med henblik på at vurdere, hvorvidt der på nuværende tidspunkt var grundlag for at træffe afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser.

På det foreliggende grundlag er det vurderingen, at der ikke er grundlag for at kritisere Albertslund Kommunes beslutning om at indkalde forældrene til samtale med henblik på at vurdere, om der var grundlag for at iværksætte børnefaglige undersøgelser. Således er det vurderingen, at det af Albertslund Kommune iværksatte initiativ både var relevant og i situationen et korrekt sagsbehandlingsskridt, hvorfor det samtidig er vurderingen, at der ikke består et ansvarsgrundlag.

Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at det ikke havde været at foretrække, hvis Albertslund Kommune på et tidligere tidspunkt havde sikret mere fremdrift og opfølgning i de enkelte sager, således at der om muligt var truffet afgørelse om at gennemføre børnefaglige undersøgelser i yderligere sager på et endnu tidligere tidspunkt.

Det forhold, at Albertslund Kommune herefter traf afgørelse om at iværksætte børnefaglige undersøgelser i yderligere ■ sager, men ikke i de resterende ■ sager, synes også at være sagligt begrundet **materielt**. I ■ af sagerne synes det dog at have været god forvaltningsskik, hvis Albertslund Kommune, forinden sagerne blev lukket, havde kontaktet forældrene på ny med henblik på at sikre, at der ikke var opstået nogen former for misforståelser mv.

- 2.2 Øvrige sagsbehandlingsskridt – akutte foranstaltninger og børnesamtaler

- 2.2.1 I Albertslund Kommunes sagsbehandling er indgået en række øvrige sagsbehandlingsskridt, herunder spørgsmålet om hvorvidt der har været grundlag for at iværksætte akutte foranstaltninger samt børnesamtaler.

- 2.2.2 I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der har været grundlag for at iværksætte **akutte foranstaltninger**, er det vurderingen, at Albertslund Kommune i sagerne generelt har reageret inden for den fastsatte tidsfrist i serviceloven og har foretaget en konkret individuel vurdering af de enkelte underretninger inden for 24 timer.

Albertslund Kommune ses imidlertid ikke formelt at have behandlet de oplysninger, som kommunen modtog fra politiet den 9. oktober 2017 om fysiske overgreb mod ■ børn, som egentlige nye underretninger. I forhold hertil er det således konkret vurderingen, at Albertslund Kommune burde have behandlet oplysningerne om fysiske overgreb som underretninger og dermed også have foretaget en formel vurdering af behovet for akutte foranstaltninger. Idet Albertslund Kommune på trods heraf ses at have taget højde for de nye oplysninger, er det imidlertid vurderingen, at der i situationen ikke synes at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag.

- 2.2.3 I forbindelse med sagens opstart – i **marts 2017** – var det Albertslund Kommunes faglige vurdering, som blev foretaget efter drøftelser med Børnehus Hovedstaden, at børnene havde en alder, hvorefter det ikke var muligt at gennemføre **børnesamtaler** om sagernes indhold.

På det foreliggende grundlag er det vurderingen, at beslutningen om ikke at gennemføre børnesamtaler var sagligt begrundet **materielt**. Det er på den baggrund vurderingen, at der heller ikke må antages at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag, hvortil bemærkes, at der ikke foreligger oplysninger, der giver grundlag for at tilside-sætte det af Albertslund Kommune udøvede skøn.

Særligt i lyset af sagens alvorlige karakter er det imidlertid vurderingen, at Albertslund Kommune **formelt** burde have sikret sig, at der i hver enkelt sag forelå fyldestgørende dokumentation og journalisering om kommunens faglige vurdering og det derved udøvede skøn. Dette formelle forhold ændrer imidlertid ikke ved, at der ikke må antages at foreligge et fornødent ansvarsgrundlag, ligesom de formelle forhold under alle omstændigheder ikke er af en sådan karakter, at de undtagelsesvist kan give anledning til en tortgodtgørelse/økonomisk kompensation.

På det tidspunkt, hvor Albertslund Kommune – i **oktober 2017** – modtog underretning fra politiet om, at ■ børn havde været udsat for fysiske overgreb (hvilket ifølge sagsakterne ses at være ■ børn), ses der ikke at være foretaget nogen vurdering af, om der skulle gennemføres børnesamtaler.

Henset til at Albertslund Kommune ca. 6 måneder forinden havde vurderet, at der ikke var grundlag for at afholde børnesamtaler grundet børnenes alder, synes der ikke dermed at være begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag.

- 2.3 EMRK set i forhold til Albertslund Kommunes sagsbehandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen

- 2.3.1 Det er vurderingen, at der i forhold til Albertslund Kommunes sagsbehandling efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen, ikke foreligger (mulige) fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at det giver grundlag for at antage, at Albertslund Kommune skulle have overtrådt EMRK i denne periode. Det er derfor vurderingen, at Albertslund Kommune heller ikke kan blive pålagt at betale en tortgodtgørelse, jf. princippet i erstatningsansvarslovens § 26.

3. Albertslund Kommunes sagsbehandling forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen

- 3.1 I forhold til om Albertslund Kommune må antages at kunne ifalde et ansvar efter EMRK's artikel 3, er det ud fra gennemgangen af de foreliggende sagsakter med underretninger vedrørende børn indskrevet i Rosenly i perioden fra 2006 til februar 2017 vurderingen, at Albertslund Kommune hverken på omfanget eller indholdet af underretningerne burde have indset eller fået en mistanke om, at der var en risiko for, at børnene i Rosenly blev udsat for overgreb – herunder umenneskelig behandling i strid med EMRK's artikel 3. Det er derfor videre vurderingen, at Albertslund Kommune ikke har handlet i strid med EMRK's artikel 3 for så vidt angår denne periode, og at kommunen derfor heller ikke må antages at kunne blive pålagt at betale en tortgodtgørelse, jf. princippet i erstatningsansvarslovens § 26.

4. Erstatning for velfærdstab/-forsinkelse

- 4.1 Det er vurderingen, at karakteren af de mulige fejl og forsømmelser i Albertslund Kommunes sagsbehandling set i forhold til serviceloven såvel forud for som efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde kommunen bekendt med sagen, ikke er af en sådan karakter, at de i sig selv giver grundlag for at antage, at Albertslund Kommune kan blive pålagt at betale en tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 alene for denne (mulige) manglende overholdelse af serviceloven relateret til "tab/forsinkelse af velfærd/tydelser".
- 4.2 Det skal dog fremhæves, at måtte Østre Landsret senere omgøre den i kapitel 2 omtalte byretsdom, vil dette muligvis kunne påvirke retsstillingen på området

og dermed vurderingen af, om en manglende overholdelse af serviceloven i sig selv kan udgøre et grundlag for en tortgodtgørelse.

5. Opsummering

5.1 Det er vurderingen, at Albertslund Kommune i forhold til spørgsmålet om iværksættelse af børnefaglige undersøgelser og henvisning af sagerne til Børnehus Hovedstaden ikke har begået fejl eller forsømmelser af en sådan karakter, at der foreligger et ansvarsgrundlag.

5.2 Uanset at Albertslund Kommune kunne have valgt at henvise sager(ne) til Børnehus Hovedstaden på et tidligere tidspunkt, er det vurderingen, at Albertslund Kommune – i takt med at kommunens vidensniveau gradvist blev større – løbende og på saglig vis har foretaget en genvurdering af behovet for at iværksætte børnefaglige undersøgelser og har tilpasset sagsbehandlingen i lyset heraf.

Til at starte med var det således Albertslund Kommunes faglige vurdering, at forældrene havde brug for terapeutisk råd og vejledning i form af et § 11, stk. 3-forløb. På det tidspunkt, hvor det stod klart, at der i nogle af sagerne var begået fysiske overgreb, var det herefter Albertslund Kommunes faglige vurdering, at der kunne være behov for at iværksætte børnefaglige undersøgelser, men at dette, med undtagelse af de tilfælde, hvor det stod klart, at der var begået fysiske overgreb, kun skulle ske, hvis forældrene selv ønskede det. Da karakteren af overgrebene stod klart, valgte kommunen straks herefter at indkalde forældrene i de sager, hvor der ikke allerede var iværksat børnefaglige undersøgelser til en samtale med henblik på at vurdere, om der nu var grundlag for at iværksætte børnefaglige undersøgelser, men således at det i sidste ende ville være op til kommunen at træffe afgørelse herom.

5.3 Endvidere er det vurderingen, at Albertslund Kommune også herudover – i hvert fald i det væsentligste – har iagttaget de sagsbehandlingsskridt, der følger af serviceloven. Således har Albertslund Kommune som altovervejende udgangspunkt foretaget en vurdering af, hvorvidt der var grundlag for at iværksætte akutte foranstaltninger, og Albertslund Kommune har tillige, om end ikke helt systematisk, forholdt sig til, hvorvidt der var grundlag for at gennemføre børnesamtaler.

5.4 Det er imidlertid samtidig vurderingen, at Albertslund Kommune – ikke mindst i lyset af sagernes alvorlige og følsomme karakter – i videre omfang burde have sikret sig fyldestgørende dokumentation for den foretagne sagsbehandling i de enkelte sager. Dette ændrer dog ikke ved, at der ikke synes at foreligge et for-

nødent ansvarsgrundlag, ligesom de formelle forhold under alle omstændigheder ikke er af en sådan karakter, at de undtagelsesvist kan give anledning til en tortgodtgørelse/økonomisk kompensation.

- 5.5 Det bemærkes herudover, at selv for det tilfælde, at der havde været et ansvarsgrundlag i en eller flere situationer, ses familierne ud fra de foreliggende oplysninger ikke i nogen tilfælde at have lidt et økonomisk tab eller andet tab, som er værnet efter erstatningsansvarsloven.
- 5.6 På baggrund heraf er det vurderingen, at Albertslund Kommune heller ikke af den grund har pådraget sig et erstatningsansvar.
- 5.7 Dertil kommer, at der i øvrigt ikke i forbindelse med sagsbehandlingen, hverken før eller efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen, ses at være afdækket nogen forhold, der udgør en krænkelse af EMRK.
- 5.8 Endelig er det vurderingen, at Albertslund Kommune – i relation til mulig erstatning alene for manglende iagttagelse af forpligtelserne efter serviceloven i forhold til underretningerne modtaget såvel forud for som efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen – ikke har begået fejl eller forsømmelser, som giver grundlag for nærmere overvejelser om, hvorvidt der foreligger et ansvarsgrundlag.
- 5.9 Baseret på de foreliggende konklusioner kan Albertslund Kommune herefter ikke udbetale erstatning eller nogen tortgodtgørelse/økonomisk kompensation til de berørte familier relateret til kommunens sagsbehandling.

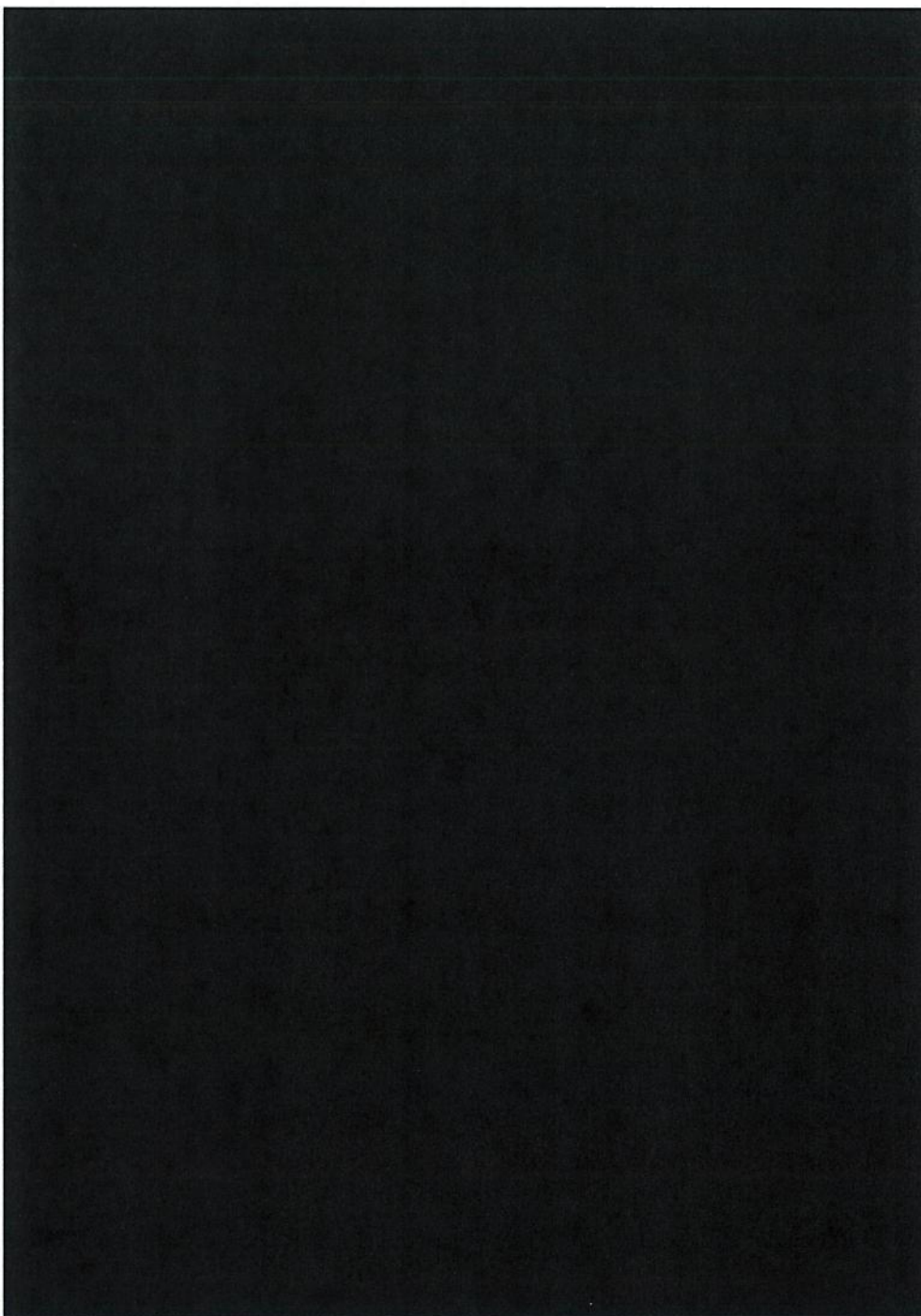
København, den 3. september 2019

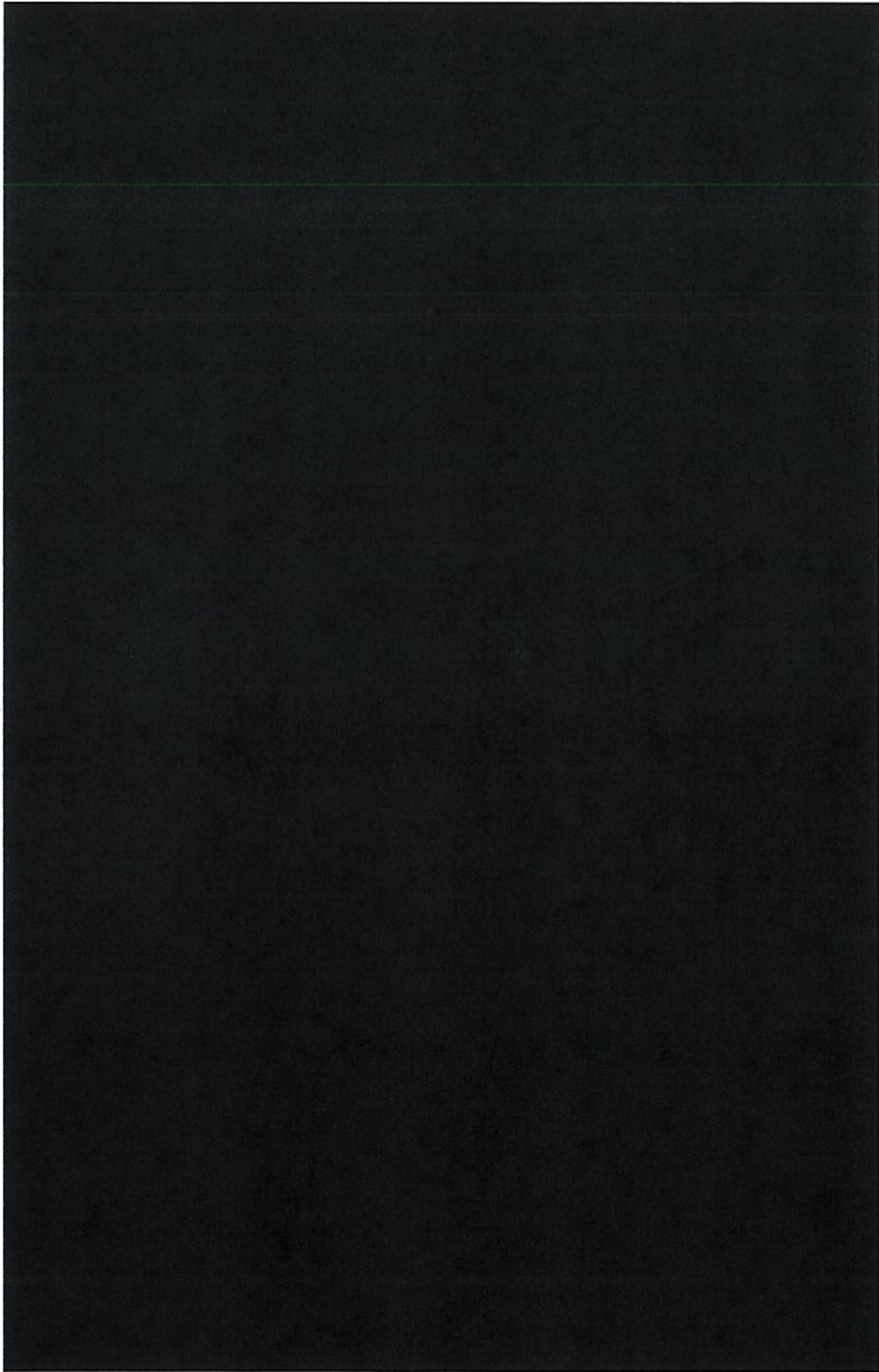

Søren Skjærbek

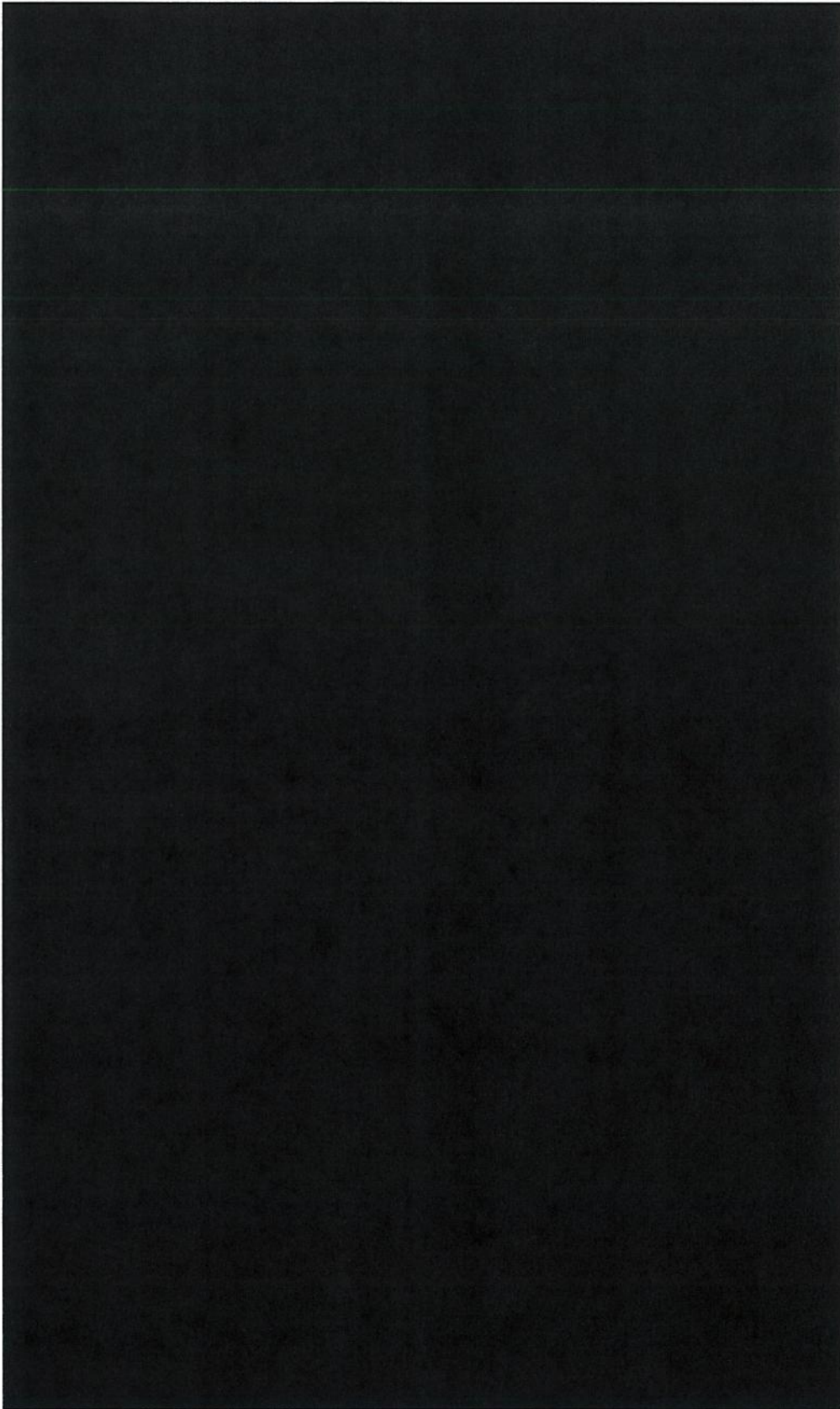

Rasmus Linding

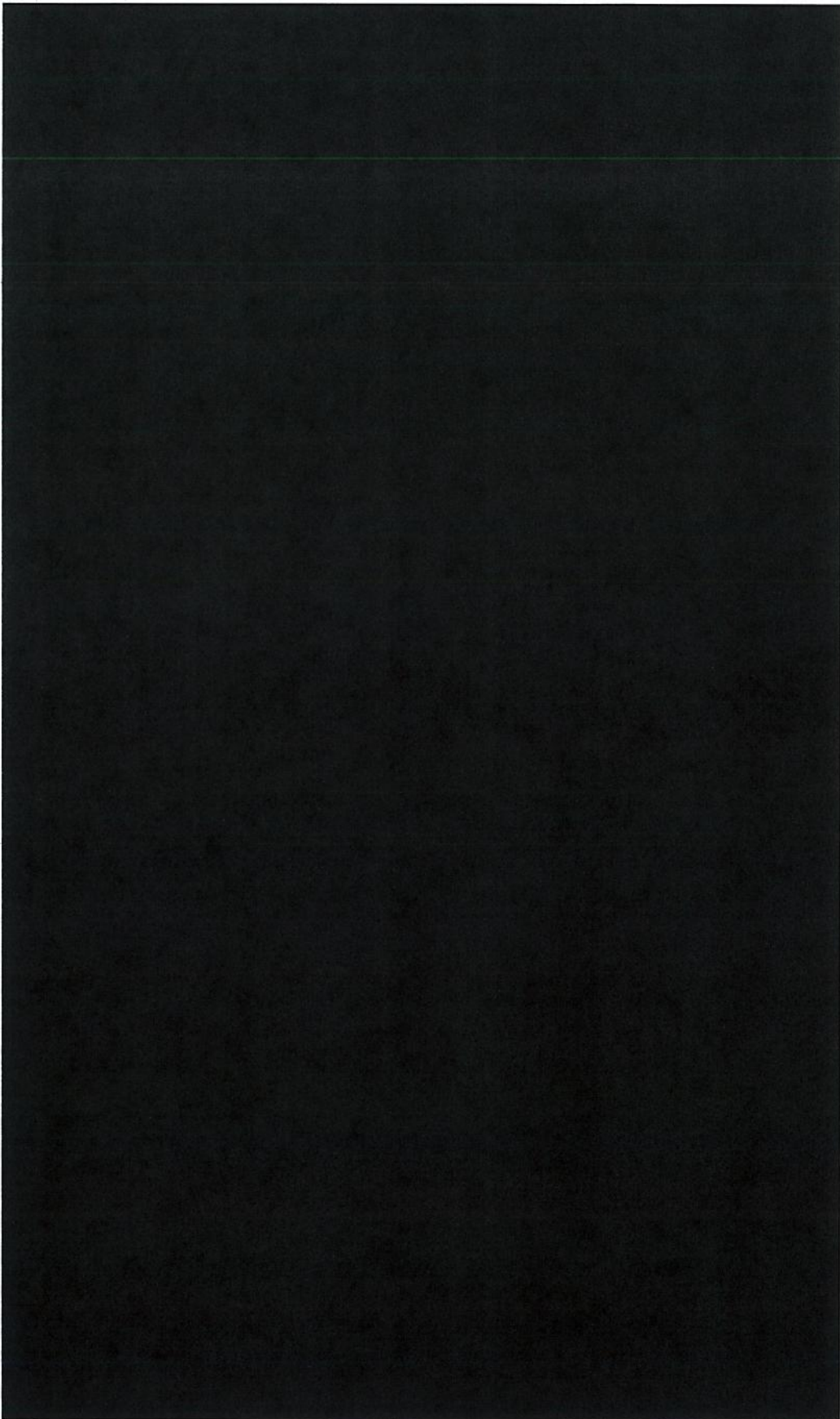
**Bilag 1 Sagsforløb vedrørende perioden efter det tidspunkt, hvor politiet gjorde
Albertslund Kommune bekendt med sagen**

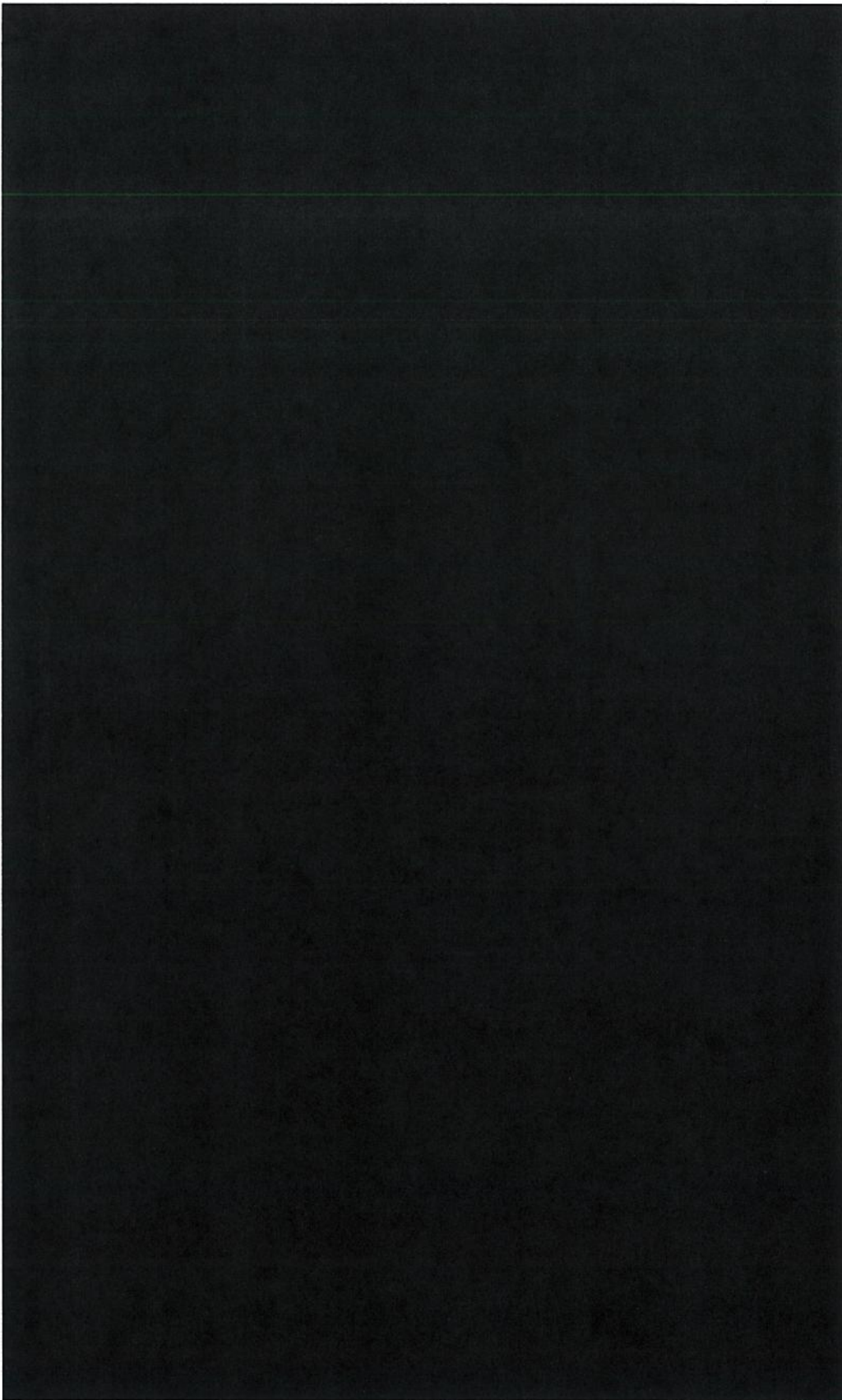
Vedrørende sag nr. [REDACTED]

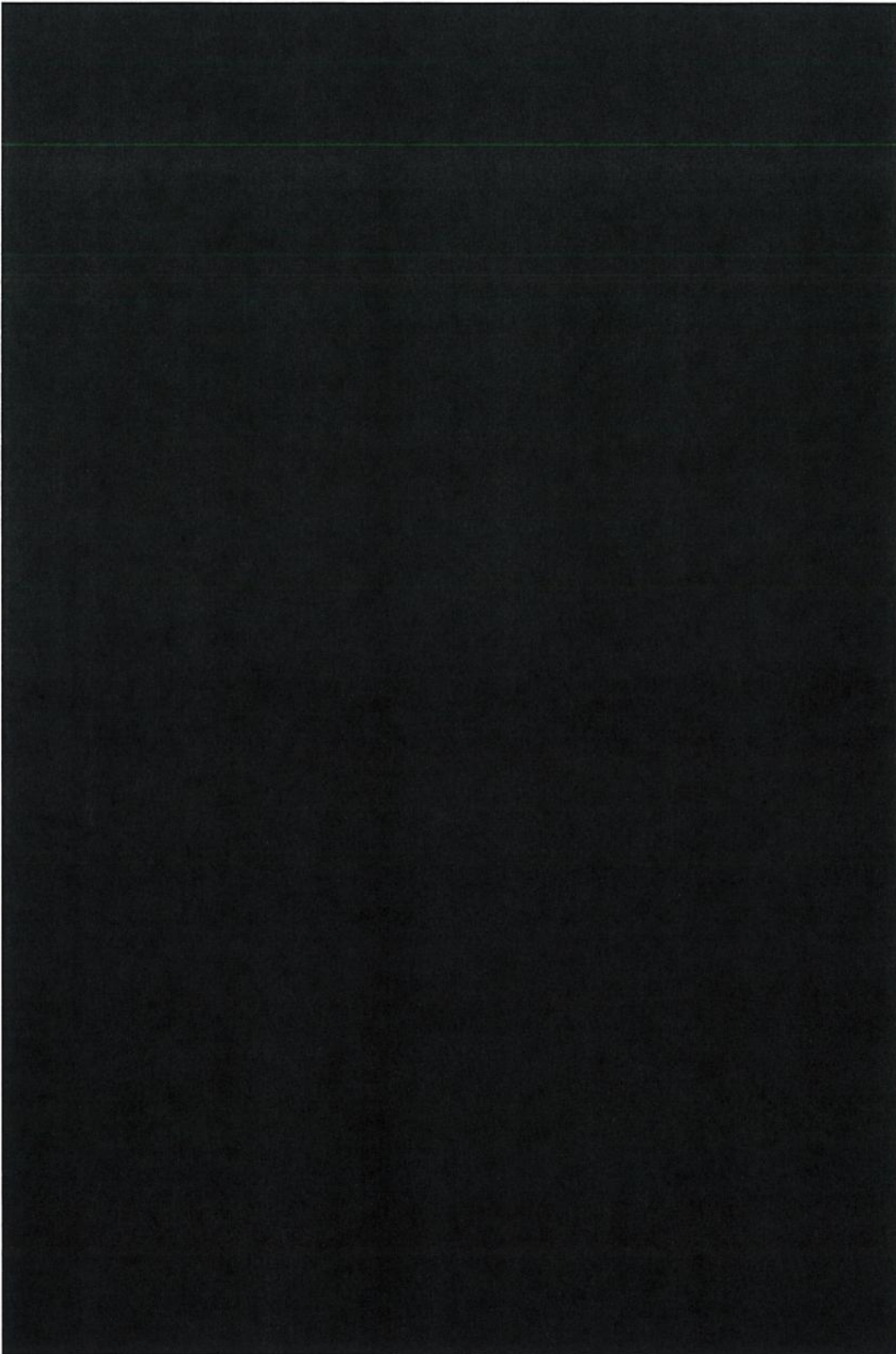

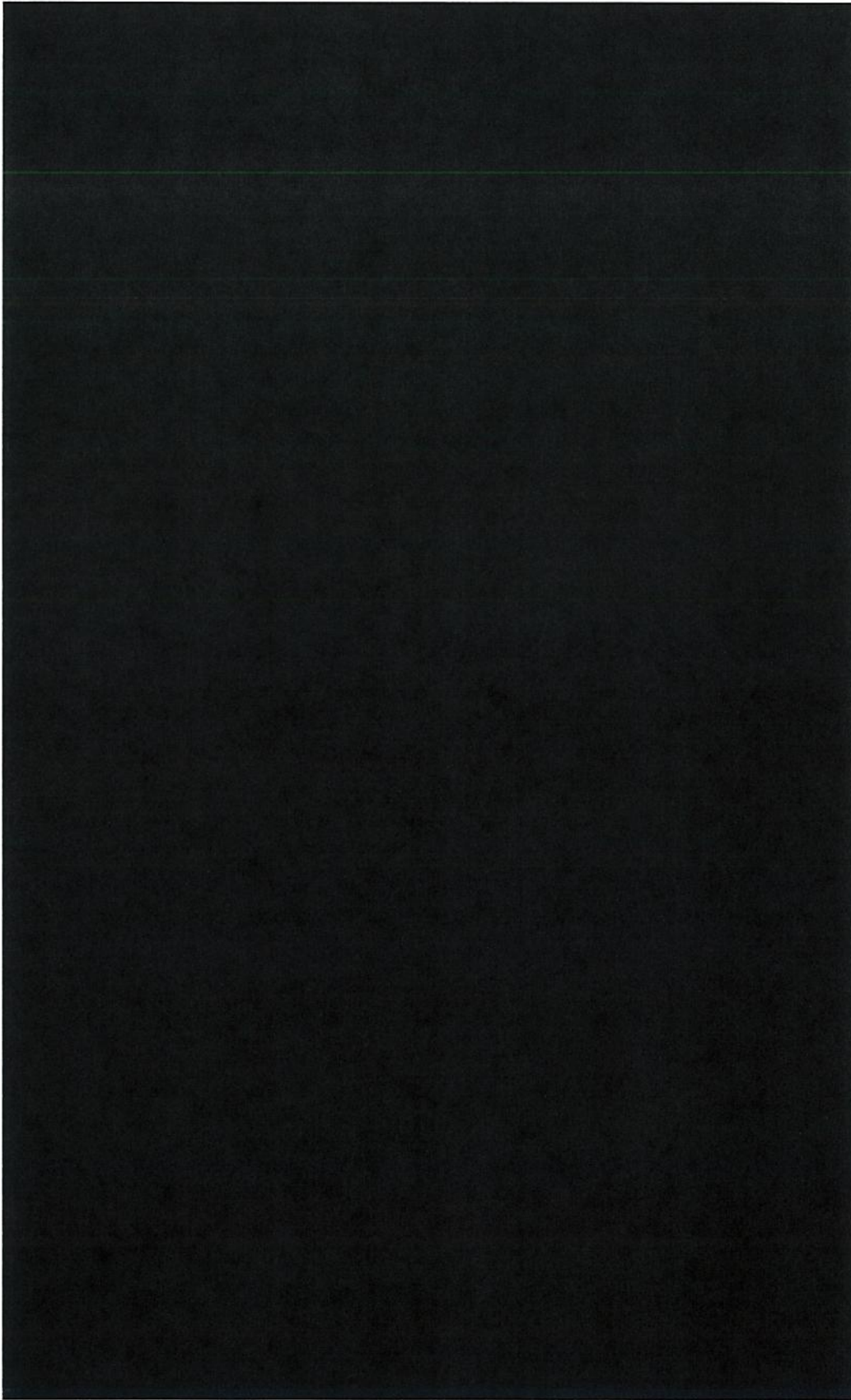

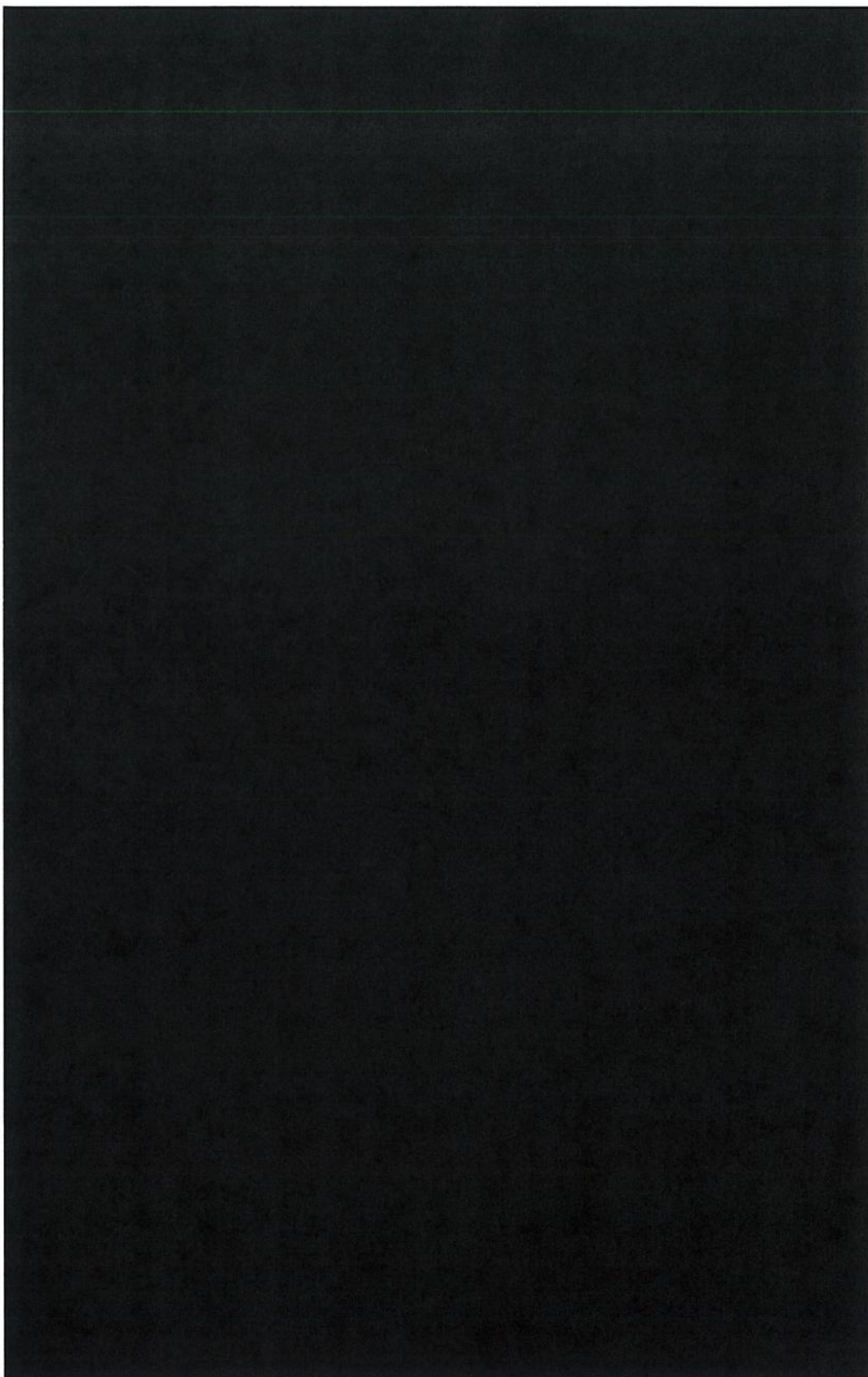

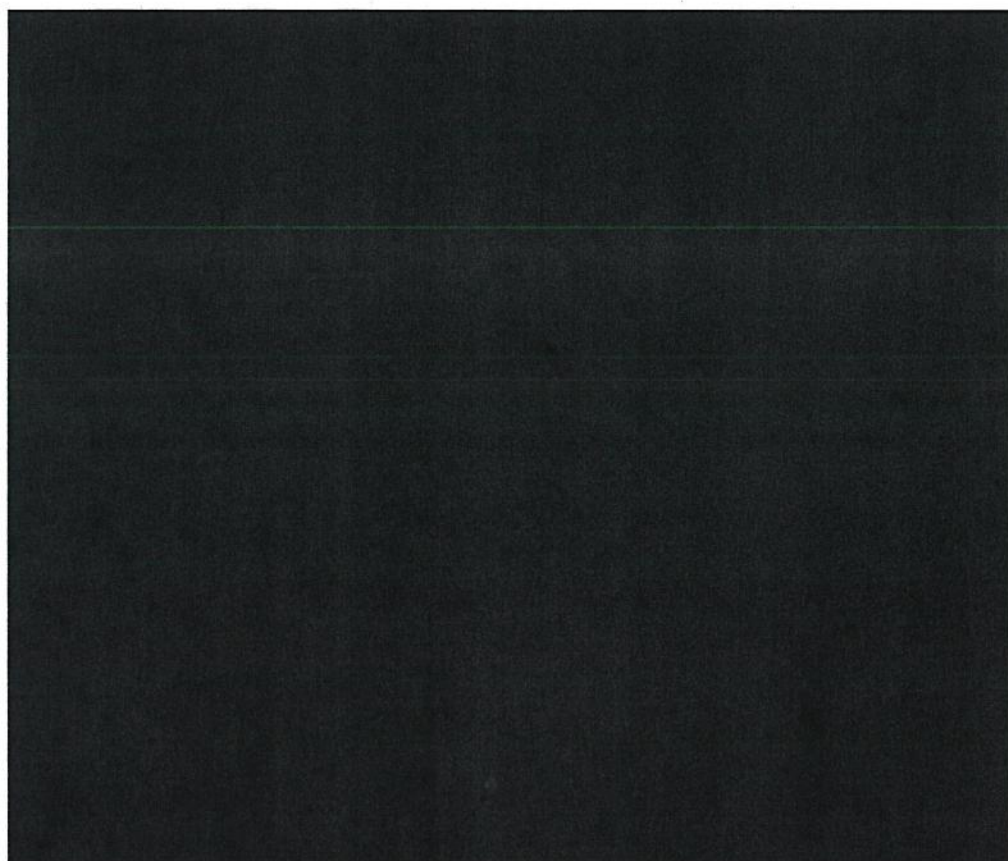

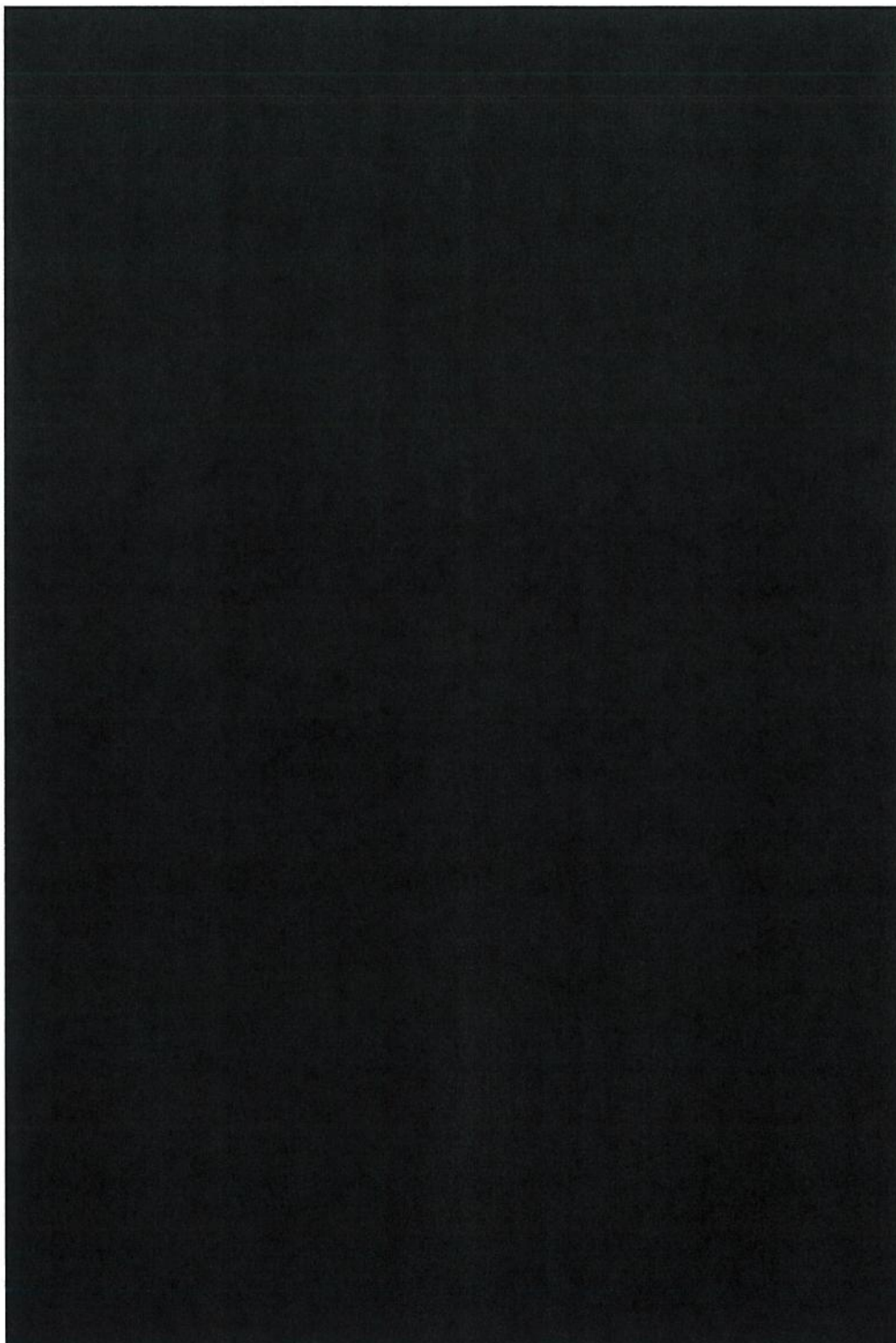

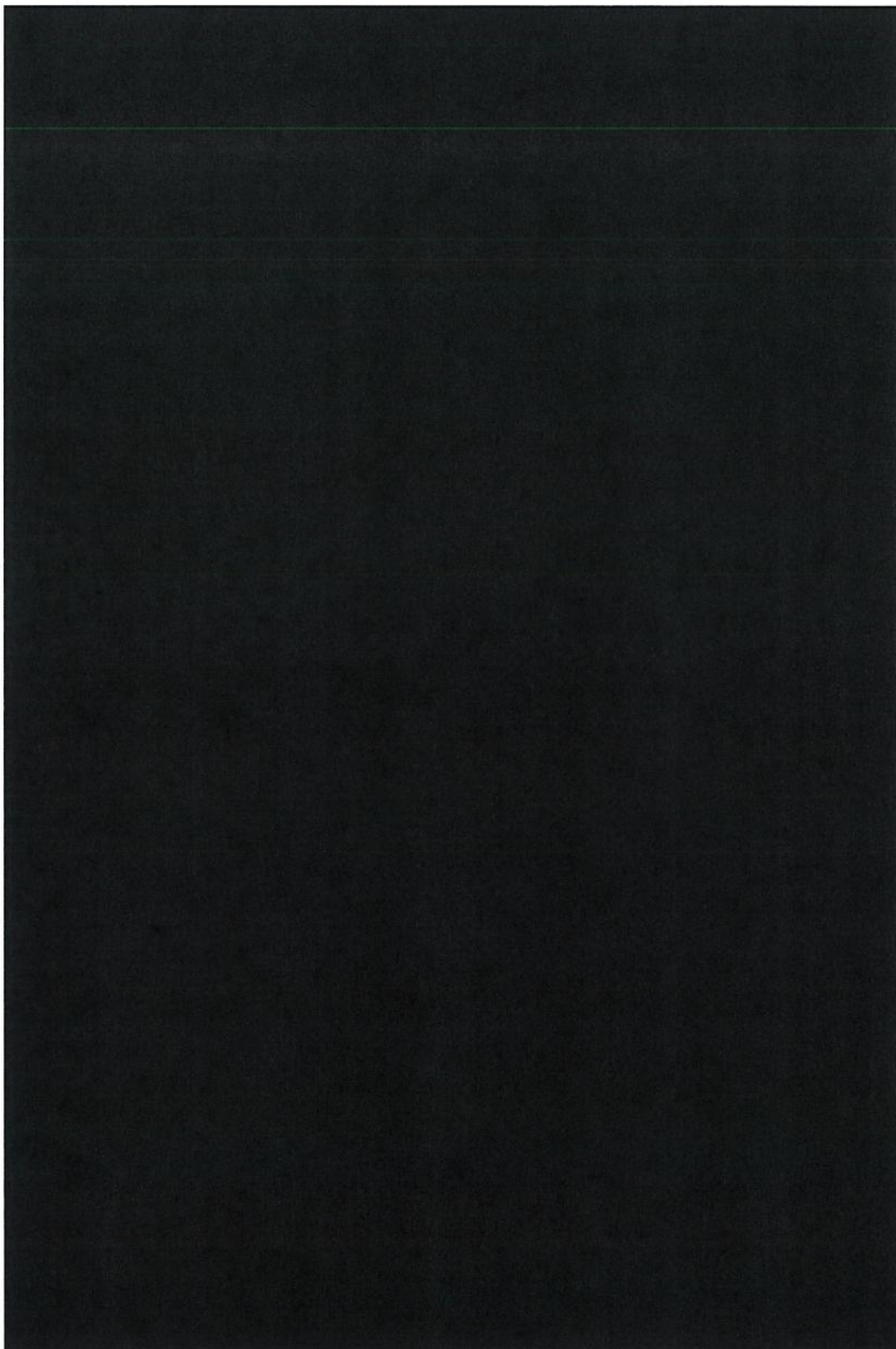

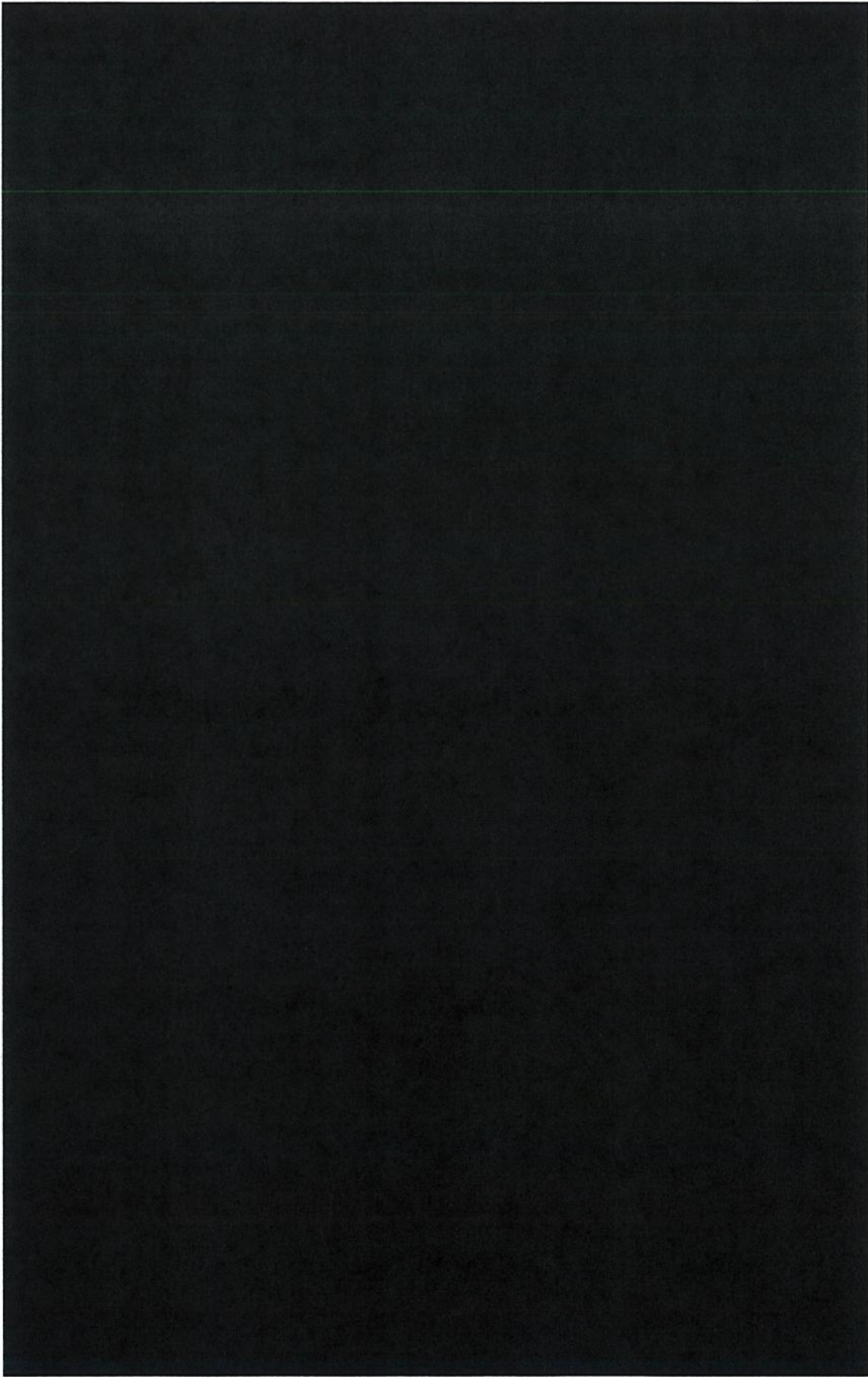

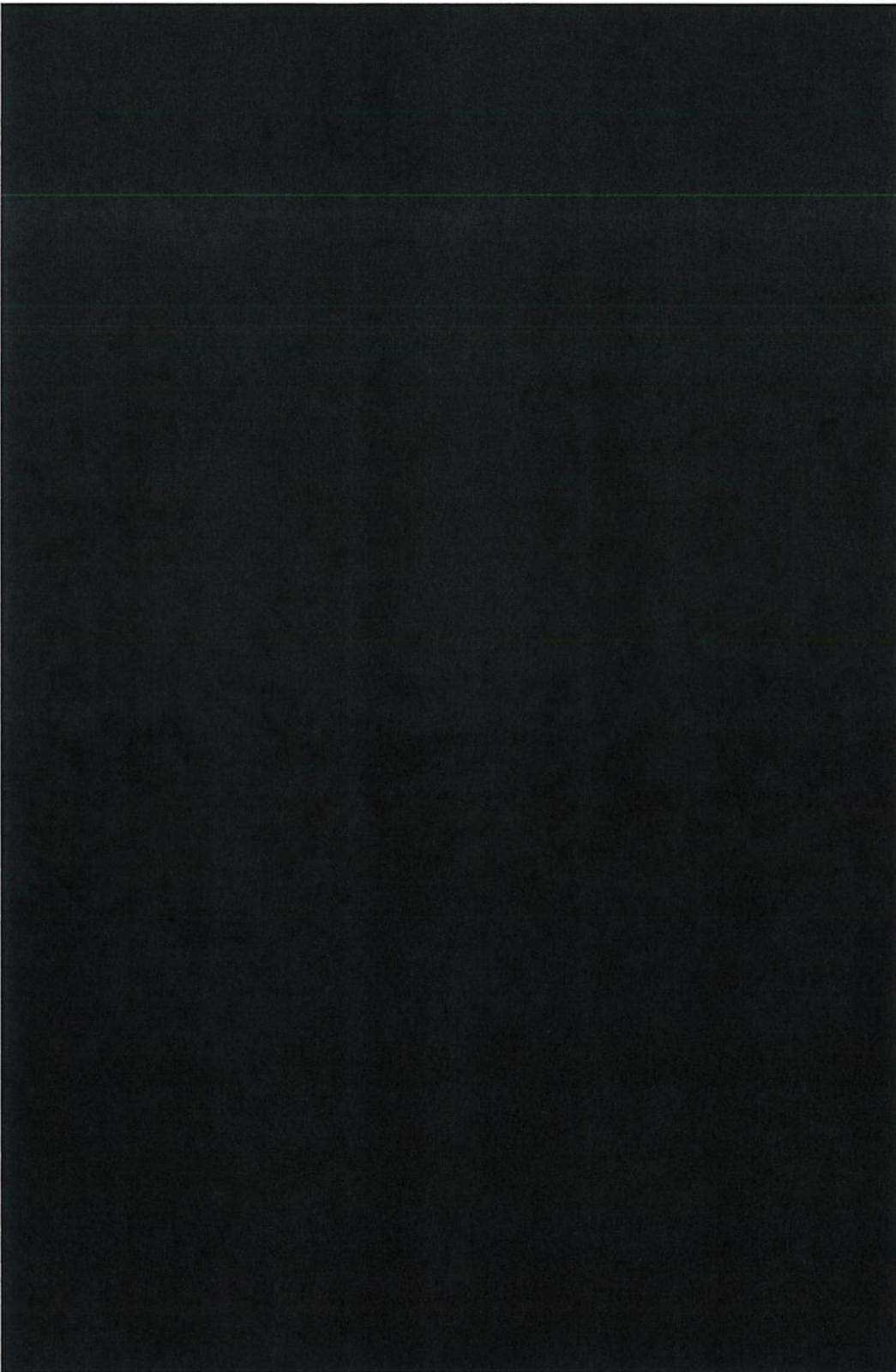
Bilag 2: Sagsforløb vedrørende perioden forud for det tidspunkt, hvor politiet gjorde Albertslund Kommune bekendt med sagen

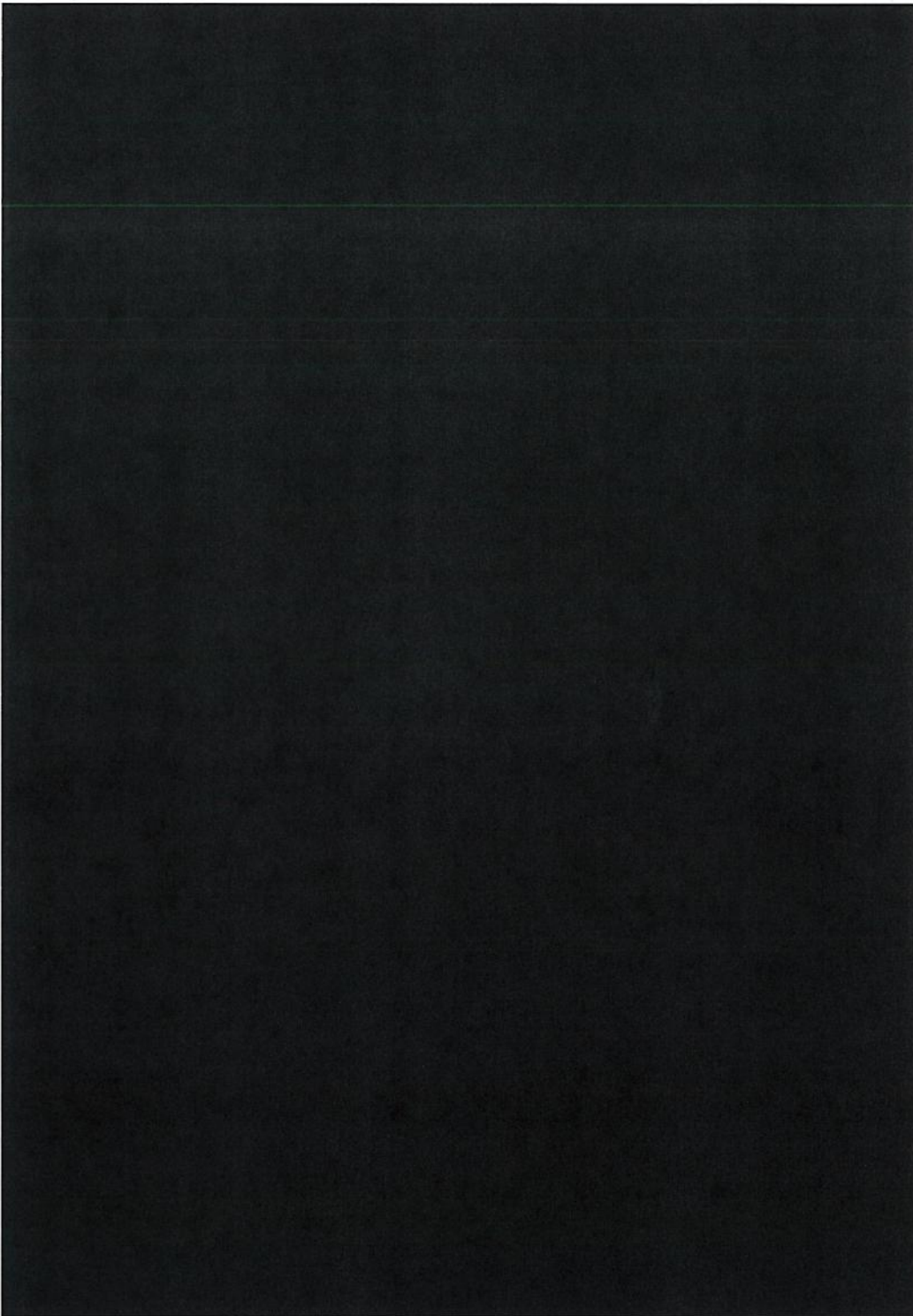
Vedrørende sag nr. [REDACTED]

Registrant

Modtaget:	Beskrivelse af materiale:	Bilagsdato:	J.nr:	Sidetal:
01.02.2019	"Personalejuridisk undersøgelse af forholdene i daginstitutionen Rosenly" udarbejdet af KL			s. 1 - 52
01.02.2019	"Personalejuridisk undersøgelse af forholdene i daginstitutionen Rosenly" udarbejdet af KL - anonymiseret til offentlig aktindsigt			s. 53 - 104
01.02.2019	Børne- og Socialministeriets anmodning om redegørelse fra Albertslund Kommune (att: Borgmester Steen Christiansen)			s. 105 - 106
04.02.2019	Forsikringspolice - ansvarsforsikring Albertslund Kommune (2016-2019)			s. 107 - 115
04.02.2019				s. 116
04.02.2019				s. 117 - 129
04.02.2019				s. 130 - 207
04.02.2019				s. 208 - 470
04.02.2019				s. 471 - 534
04.02.2019				s. 535 - 735
05.02.2019	Baggrundsmateriale fra Albertslund Kommune sendt til KL i forbindelse med KL-rapport			s. 736 - 1090
08.02.2019	Interview med medarbejdere og ledere i Rosenly (udarbejdet af KL) inkl. interviewguide og regler for interview	18.05.2017		s. 1091 - 1232
11.02.2019	Østre Landsrets dom af 28. maj 2018 i straffesagen inkl. udskrift af retsbogen	28.05.2018		s. 1233 - 1241
18.02.2019	Retten i Glostrups dom af 21. marts 2018 (straffesagen i første instans)	21.03.2018		s. 1242 - 1268
22.02.2019				s. 1269 - 1291
22.02.2019				s. 1292 - 1389
22.02.2019				s. 1390 - 1414
22.02.2019				s. 1415 - 1499
22.02.2019				s. 1500 - 1553
22.02.2019				s. 1554 - 1578
22.02.2019				s. 1579 - 1740
22.02.2019				s. 1741 - 1759
22.02.2019				s. 1760 - 1784
22.02.2019				s. 1785 - 1852
22.02.2019				s. 1853 - 1988
22.02.2019				s. 1989 - 2073
22.02.2019				s. 2074 - 2168
22.02.2019				s. 2169 - 2173

22.02.2019				s. 2174 - 2197
22.02.2019				s. 2198 - 2561
28.02.2019	Svar på anmodning om aktindsigt (udskrift af retsbøger fra straffesagen)	21.03.2018 - 28.05.2018		s. 2562 - 2580
08.03.2019	Tillæg til redegørelse vedrørende overgreb i kommunal daginstitution	07.03.2019	00.01.10-A00-1-19	s. 2581
08.03.2019	"E. Bilag 1 - sagsforløb" (revideret)			s. 2582 - 2596
08.04.2019				s. 2597 - 2598
08.04.2019				s. 2599 - 2699
08.04.2019				s. 2700 - 2731
08.04.2019				s. 2732 - 2807
08.04.2019				s. 2808 - 2826
08.04.2019				s. 2827 - 2849
08.04.2019				s. 2850 - 2866
08.04.2019				s. 2867 - 2935
08.04.2019				s. 2936 - 2954
08.04.2019				s. 2955 - 3038
08.04.2019				s. 3039 - 3082
08.04.2019				s. 3083 - 3093
08.04.2019				s. 3094 - 3155
08.04.2019				s. 3156 - 3197
08.04.2019				s. 3198 - 3254
08.04.2019				s. 3255 - 3451
08.04.2019				s. 3452 - 3490
08.04.2019				s. 3491 - 3553
08.04.2019				s. 3554 - 3568
08.04.2019				s. 3569 - 3587
08.04.2019				s. 3588 - 3664
08.04.2019				s. 3665 - 3683
08.04.2019				s. 3684 - 3731
08.04.2019				s. 3732 - 3753
08.04.2019				s. 3754 - 3775
08.04.2019				s. 3776 - 3868
08.04.2019				s. 3869 - 3909
08.04.2019				s. 3910 - 3928
08.04.2019				s. 3929 - 3981
08.04.2019				s. 3982 - 3993
13.05.2019				s. 3994 - 4079
23.05.2019				s. 4080 - 4088
23.05.2019				s. 4089 - 4093

23.05.2019				s. 4094 - 4097
23.05.2019				s. 4098 - 4103
23.05.2019				s. 4104 - 4117
23.05.2019				s. 4118 - 4122
23.05.2019				s. 4123 - 4132
23.05.2019				s. 4133 - 4136
23.05.2019				s. 4137 - 4148
23.05.2019				s. 4149 - 4184
23.05.2019				s. 4185 - 4679
23.05.2019				s. 4680 - 4755
23.05.2019				s. 4756 - 4782
24.05.2019				s. 4783 - 4789
18.06.2019				s. 4790 - 4803
18.06.2019				s. 4804 - 4814
01.07.2019	Mail fra Albertslund Kommune til Norrbom Vinding med materiale og forklaring på vedhæftet materiale			s. 4815 - 4817
01.07.2019	Oversigt over børn med svar på spørgsmål fra advokat			s. 4818 - 4826
01.07.2019	Kopi af CPR nr. tilbud om BFU 12. okt			s. 4827
19.08.2019	Mellemkommunal underretning fra [redacted] Kommune til Albertslund Kommune vedrørende [redacted] børn	08.11.2011		s. 4828 - 4829
19.08.2019	Albertslund Kommunes kvittering for modtagelse af underretning vedrørende to børn	11.11.2011		s. 4830 - 4831
	Familieafsnittets indkaldelse til samtale vedrørende et af de to børn	21.12.2011		s. 4832
	Notat fra samtale med mor til et af de to børn			s. 4833

